IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

FIFA

Pravila nogometne igre 2022./2023.

Download

Laws of the Game App

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

The FA · FA WALES · FIFA® · SFA · IFA

The International Football Association Board
Münstergasse 9, 8001 Zurich, Switzerland
T: +41 (0)44 245 1886, F: +41 (0)44 245 1887
www.theifab.com

This booklet may not be reproduced or translated in whole or in part in any manner without the permission of The International Football Association Board.

Effective from 1st July 2022

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

Pravila nogometne igre

2022./2023.

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

O Pravilima nogometne igre

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

Filozofija i duh Pravila nogometne igre

Nogomet je najbolji sport na svijetu. Igra se na svakom kontinentu, u svakoj zemlji, i na brojnim različitim razinama. Činjenica da su Pravila nogometne igre ista za sve razine natjecanja diljem svijeta, od FIFA Svjetskog prvenstva do utakmice male djece u udaljenom selu, značajna je snaga koju treba očuvati za svekoliku dobrobit nogometa.

Nogomet mora imati Pravila koja će igri sačuvati korektnost i poštenje, što je ključni temelj ljepote u lijepoj igri i važan čimbenik duha nogometne igre. Najbolje su utakmice one u kojima je sudac rijetko potreban, s obzirom da igrači igraju poštujući jedni druge, članove sudačkog tima te Pravila nogometne igre.

Pravila nogometne igre relativno su jednostavna, u usporedbi s drugim momčadskim sportovima, no kako su mnoge situacije podložne subjektivnoj procjeni, a članovi sudačkog tima su ljudi, neke će odluke neizbježno biti pogrešne, ili će izazvati razgovor i raspravu. Nekim je ljudima takva rasprava dio nogometnog užitka i atrakcije, međutim, bez obzira na ispravnost odluke, duh nogometne igre zahtijeva neprestano poštovanje sudačkih odluka. Sve osobe u poziciji autoriteta, posebno treneri i kapetani momčadi, imaju jasnu odgovornost prema igri – pokazati poštovanje prema članovima sudačkog tima i njihovim odlukama.

Pravila ne mogu pokriti sve moguće situacije. Ako ne postoji izravan propis unutar Pravila nogometne igre, IFAB od suca očekuje donošenje odluke u skladu s "duhom" nogometne igre i Pravilima nogometne igre - što često obuhvaća postavljanje pitanje "što bi nogomet želio/očekivao"?

Pravila također moraju dati doprinos sigurnosti i dobrobiti igrača, te je odgovornost IFAB-a brzo i prikladno reagirati kako bi u slučaju potrebe kroz Pravila pružio podršku svim sudionicima igre. Primjerice, kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19, uvedena je privremena izmjena Pravila 3, kako bi se u natjecanjima na najvišoj razini omogućilo povećanje maksimalnog broja zamjena igrača s tri na pet. Ta je promjena sada postala dio Pravila nogometne igre za sezonu 2022. /2023. Nastavljaju se i testiranja dodatne zamjene zbog potresa mozga, kako bi momčadi na prvo mjesto stavile dobrobit igrača koji je zadobio potres mozga, ili se sumnja na tu dijagnozu, te pritom ne bi ostale u brojčano nepovoljnoj situaciji.

Premda se nezgode događaju, Pravila pokušavaju učiniti igru što sigurnijom, tražeći ravnotežu između dobrobiti igrača i sportske korektnosti. To od sudaca zahtijeva čvrsto djelovanje, u skladu s Pravilima, prema onim igračima čija je igra previše agresivna ili previše opasna. Pravila utjelovljuju neprihvatljivost opasne igre kroz disciplinske izraze poput „preoštre igre“ i „ugrožavanja sigurnosti suparnika“ ili „korištenja prekomjerne sile“.

IFAB
FIFA
M. DARWISH
23
M. ABUWARDA
JAKO

Upravljanje promjenama Pravila nogometne igre

Nogomet mora ostati atraktivan i ugodan igračima, članovima sudačkog tima i trenerima jednako kao i gledateljima, navijačima i organizatorima, neovisno o dobi, spolu, rasi, religiji, kulturi, etničkoj pripadnosti, seksualnoj orijentaciji ili invaliditetu.

Stoga, kako bi se promijenilo neko od Pravila, IFAB i ostala pripadajuća tijela koja sudjeluju u procesu donošenja odluka moraju biti uvjereni da će promjena koristiti nogometnoj igri; to ponekad znači da će moguću promjenu biti potrebno testirati.

Za svaku predloženu promjenu, fokus mora biti na korektnosti, integritetu, poštovanju, sigurnosti te užitku za sudionike i gledatelje, te – gdje je potrebno – i na dobrobiti korištenja tehnologije za napredak nogometne igre.

IFAB će nastaviti surađivati s globalnom nogometnom zajednicom kako bi promjene Pravila bile na dobrobit nogometa na svim razinama i u svakom kutku svijeta, te kako bi se integritet igre, Pravila i članova sudačkog tima uvijek poštovao, cijenio i čuvao.

Budućnost

IFAB će nastaviti surađivati sa svojim savjetodavnim tijelima te nastaviti opsežne konzultacije, s posebnim naglaskom na dobrobit igrača, reakcije na testiranje zamjene igrača radi mogućeg potresa mozga, te još korektniju i atraktivniju igru, kako za sudjelovanje, tako i za gledanje.

IFAB izrazito uživa u komunikaciji s ljudima diljem svijeta i uvijek smo zadovoljni primljenim prijedlozima ili pitanjima vezanima za Pravila nogometne igre. Štoviše, mnoge su novije promjene Pravila posljedica prijedloga ljudi iz različitih krajeva svijeta.

Nadamo se da ćemo u budućnosti biti još dostupniji te u još široj komunikaciji, stoga vas molimo da pojedinosti potražite na našim internetskim stranicama, **www.theifab.com**.

Molimo vas da svoje prijedloge, ideje i pitanja nastavite slati na e-mail adresu **lawenquiries@theifab.com**.

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

Bilješke i promjene

Bilješke o Pravilima nogometne igre

Službeni jezici
IFAB objavljuje Pravila nogometne igre na engleskom, francuskom, njemačkom i španjolskom jeziku. Ako postoje neslaganja u tumačenju, mjerodavan je engleski tekst.

Ostali jezici
Nacionalni savezi koji prevode Pravila nogometne igre mogu pribaviti obrazac izdanja Pravila za sezonu 2022./2023. kontaktirajući **info@theifab.com**.

Nacionalni savezi koji pripreme prevedenu verziju Pravila nogometne igre koristeći navedeni format pozvani su poslati jedan primjerak IFAB-u (jasno navodeći na naslovnoj stranici kako se radi o službenom prijevodu tog nacionalnog saveza) kako bi se prijevod mogao objaviti na službenoj stranici IFAB-a, da bi ga mogli koristiti i drugi.

Mjerne jedinice
Ako postoje bilo kakve razlike između metričkih i imperijalnih (carskih) mjera, mjerodavan je metrički sustav.

Primjena Pravila
Ista se Pravila primjenjuju u svakoj utakmici svake konfederacije, zemlje, grada i sela, te izuzev promjena koje dopušta IFAB (vidi "Opće promjene Pravila") Pravila nogometne igre ne smiju se mijenjati, osim uz odobrenje IFAB-a.

Osobe zadužene za podučavanje članova sudačkih timova te drugih sudionika moraju naglasiti da:

• suci trebaju primjenjivati Pravila u duhu nogometne igre kako bi osigurali poštene i sigurne utakmice

• svi moraju poštovati članove sudačkog tima i njihove odluke, imajući na umu činjenicu da su svi suci ljudi i da griješe

Igrači imaju veliku odgovornost čuvanja ugleda nogometne igre, stoga bi kapetan momčadi trebao igrati važnu ulogu pri osiguravanju poštovanja Pravila i sučevih odluka.

Ključ

Glavne promjene Pravila nogometne igre podvučene su žutom bojom i označene na margini. Uredničke su promjene podvučene.
ŽK = žuti karton (opomena); CK = crveni karton (isključenje)

IFAB
hummel
10
10

Opće promjene

Opća prihvaćenost Pravila nogometne igre znači da je igra u suštini jednaka u svim krajevima svijeta, na svim razinama. Poput stvaranja poštenog i sigurnog okruženja za igranje nogometa, Pravila nogometne igre trebala bi promovirati uključivost i užitak.

Povijesno gledano, Međunarodni odbor nogometnih saveza (IFAB) dopustio je nacionalnim savezima određenu fleksibilnost kako bi promijenili „organizacijski" dio Pravila nogometne igre u pojedinim nogometnim kategorijama. Međutim, IFAB čvrsto vjeruje da nacionalnim savezima treba omogućiti mijenjanje nekih aspekata organizacije nogometa, ako će to biti na dobrobit nogometa u njihovoj zemlji.

Način na koji se nogomet igra te način na koji se u nogometu sudi treba biti jednak na svakom nogometnom terenu na svijetu, od finala FIFA Svjetskog prvenstva do najmanjeg sela. Međutim, potrebe domaćeg nogometa u pojedinim zemljama trebale bi utjecati na trajanje utakmice, broj sudionika i kažnjavanje pojedinih oblika nekorektnog ponašanja.

Nacionalni savezi (te konfederacije i FIFA) imaju mogućnost mijenjati sva ili neka od sljedećih organizacijskih područja Pravila nogometne igre u nogometu za koji su odgovorni:

Na svim razinama nogometne igre:

- broj dopuštenih zamjena igrača svake momčadi, do najviše pet, osim u mlađim kategorijama, gdje najveći broj dopuštenih zamjena određuju nacionalni savez, konfederacija ili FIFA

**Vidi također Pravilo 3, za uvjete koji se primjenjuju u utakmicama u kojima se igraju produžeci te za pojedinosti o ograničenju broja prilika za zamjenu igrača*.

Za mlađe kategorije, utakmice veterana, osoba s invaliditetom i nogomet na najširoj osnovi (grassroots/rekreacija):

- veličina terena za igru
- veličina i masa lopte te njezin materijal
- širina između stupova vrata i visina grede od tla
- trajanje dva (jednaka) poluvremena utakmice (i dva jednaka poluvremena produžetaka)
- upotreba povratnih zamjena
  - upotreba privremenih isključenja (*sin bin*) za neke ili sve opomene (žute kartone

Nadalje, kako bi se nacionalnim savezima omogućila daljnja fleksibilnost na dobrobit domaćeg nogometa i radi njegovog razvoja, dopuštene su sljedeće promjene koje se odnose na nogometne kategorije:

- nacionalni savezi, konfederacije i FIFA slobodni su odlučiti o dobnim granicama za mlađe kategorije i veteranski nogomet
- svaki nacionalni savez odredit će koja se natjecanja na najnižim nogometnim razinama smatraju nogometom na najširoj osnovi (grassroots/rekreacija)

Dopuštenje za ostale promjene

Nacionalni savezi imaju opciju odobriti različite promjene za različita natjecanja – nisu obvezni primjenjivati ih sve, ili u svim natjecanjima. **Međutim, nisu dopuštene nikakve druge promjene bez odobrenja IFAB-a**.

Od nacionalnih se saveza traži da obavijeste IFAB o upotrebi ovih promjena te o razinama na kojima se koriste, s obzirom da ti podaci – posebno razlozi zbog kojih se uvode promjene – mogu ukazati na razvojne ideje/strategije koje IFAB može podijeliti kako bi pomogao nogometnom razvoju drugih nacionalnih saveza.

IFAB je također zainteresiran saslušati ideje o drugim potencijalnim promjenama Pravila nogometne igre koje bi osnažile uključivost, učinile nogomet još atraktivnijim te promicale njegov razvoj diljem svijeta.

Smjernice za privremena isključenja (*sin bins*)

Na 131. Općem godišnjem sastanku IFAB-a održanom u Londonu 3. ožujka 2017. godine odobrena je upotreba privremenih isključenja (*sin bin*) za sve ili neke opomene/žute kartone u mlađim kategorijama, utakmicama veterana i osoba s invaliditetom te nogometu na najširoj osnovi (grassroots/rekreacija), podložno odobrenju odgovarajućeg nadležnog tijela natjecanja – nacionalnog saveza, konfederacije ili Fife.

Upute za privremena isključenja nalaze se u:

Pravilo 5 – Sudac (Prava i dužnosti):
Disciplinske mjere
Sudac ima pravo pokazati žute ili crvene kartone te ako propozicije natjecanja dopuštaju, privremeno isključiti igrača, od ulaska na teren za igru na početku utakmice pa sve dok utakmica ne završi, uključujući i stanku između poluvremena, produžetke i jedanaesterce.

Privremeno se isključenje primjenjuje kada igrač počini prekršaj za opomenu (žuti karton) te je sankcioniran trenutačnom „suspenzijom“, zabranom sudjelovanja u narednom razdoblju te utakmice. Smatra se kako „trenutačna kazna“ može imati značajan i neposredan pozitivan učinak na ponašanje igrača koji je počinio prekršaj te potencijalno i na njegovu momčad.

Nacionalni savez, konfederacija ili FIFA trebaju odobriti postupak privremenog isključenja (za objavu u propozicijama natjecanja) u skladu sa sljedećim smjernicama:

Samo za igrače

- Privremena se isključenja primjenjuju na sve igrače (uključujući vratare), ali ne i na prekršaje za opomenu (žuti karton) koje počini zamjenski ili zamijenjeni igrač

Sučev znak

- Sudac će označiti privremeno isključenje pokazivanjem žutog kartona te jasnim pokretom pokazivanja objema rukama prema području za privremeno isključene igrače (obično igračevom tehničkom prostoru).

Razdoblje privremenog isključenja

- Trajanje privremenog isključenja jednako je za sve prekršaje
- Trajanje privremenog isključenja trebalo bi iznositi 10 – 15% ukupnog trajanja igre (primjerice, 10 minuta u utakmici koja traje 90 minuta; 8 minuta u utakmici koja traje 80 minuta)
- Razdoblje privremenog isključenja počinje po nastavku igre nakon što je igrač napustio teren za igru
- Sudac bi u razdoblje privremenog isključenja trebao uključiti vrijeme „izgubljeno“ u prekidu igre, zbog kojega bi bilo „sudačke nadoknade“ na kraju tog poluvremena (poput zamjene, ozljede, itd.)
- Natjecanja moraju odlučiti tko će pomoći sucu mjeriti trajanje razdoblja privremenog isključenja – to može biti odgovornost delegata, četvrtog suca ili neutralnog pomoćnog suca; u suprotnom može biti i službena osoba momčadi
- Nakon završetka razdoblja privremenog isključenja, igrač se može vratiti u igru s uzdužne crte, uz odobrenje suca, koje može biti dano dok je lopta u igri
- Konačnu odluku o trenutku povratka igrača na teren donosi sudac
- Privremeno isključeni igrač ne može biti zamijenjen sve do završetka razdoblja privremenog isključenja (osim u slučaju da je momčad već iskoristila sve dopuštene zamjene)
- Ako razdoblje privremenog isključenja nije završeno na kraju prvog poluvremena (ili na kraju drugog poluvremena ako se igraju produžeci), preostali dio razdoblja privremenog isključenja odslužuje se na početku drugog poluvremena (ili na početku produžetaka)
- Igraču koji odslužuje privremeno isključenje na kraju utakmice dopušteno je sudjelovati u izvođenju jedanaesteraca

Područje privremenog isključenja

- Privremeno isključeni igrač trebao bi ostati unutar tehničkog prostora (ako postoji) ili uz trenersko/tehničko osoblje svoje momčadi, osim ako se „zagrijava“ (pod istim uvjetima kao i zamjenski igrači)

Prekršaji tijekom razdoblja privremenog isključenja

- Privremeno isključeni igrač koji počini prekršaj za opomenu (žuti karton) ili isključenje (crveni karton) tijekom svog razdoblja privremenog isključenja ne može više sudjelovati u utakmici te ne može biti zamijenjen

Daljnje disciplinske mjere

- Organizatori natjecanja ili nacionalni savezi odlučit će moraju li privremena isključenja biti prijavljena odgovarajućim nadležnim tijelima i hoće li se poduzimati daljnje disciplinske mjere, poput suspenzija nakon određenog broja privremenih isključenja, kao što je slučaj s opomenama (žutim kartonima)

Sustavi privremenog isključenja

Natjecanje može koristiti jedan od sljedećih sustava privremenog isključenja:

o Sustav A – za sve opomene (žute kartone)
o Sustav B – za neke, ali ne sve opomene (žute kartone)

Sustav A – privremeno isključenje za sve opomene (žute kartone)

- Sve opomene (žuti kartoni) sankcioniraju se privremenim isključenjem
- Igrač koji dobije drugu opomenu (žuti karton) u istoj utakmici:
    - bit će sankcioniran drugim privremenim isključenjem i potom više ne sudjeluje u utakmici
    - može biti zamijenjen zamjenskim igračem po završetku drugog razdoblja privremenog isključenja, ako igračeva momčad nije iskoristila maksimalni broj zamjena (zato što je momčad već bila „kažnjena“ igranjem bez tog igrača kroz dva razdoblja privremenog isključenja)

Sustav B – privremeno isključenje za neke, ali ne sve opomene (žute kartone)*

- Unaprijed je određen popis prekršaja za opomenu (žuti karton) koji se sankcioniraju privremenim isključenjem
- Svi se ostali prekršaji za opomenu sankcioniraju opomenom (žutim kartonom)
- Igrač koji je bio privremeno isključen, a potom dobije opomenu (žuti karton), nastavlja igrati
- Igrač koji je dobio opomenu (žuti karton), a potom je privremeno isključen, može nastaviti igrati po završetku razdoblja privremenog isključenja
- Igrač po drugom privremenom isključenju u istoj utakmici mora odslužiti privremeno isključenje i više ne smije sudjelovati u utakmici. Igrača može zamijeniti zamjenski igrač po završetku drugog razdoblja privremenog isključenja ako igračeva momčad nije iskoristila maksimalni broj zamjena, ali igrač koji je dobio i žuti karton bez privremenog isključenja ne može biti zamijenjen
- Igrač koji dobije drugu opomenu (žuti karton) u istoj utakmici bit će isključen i više ne sudjeluje u utakmici te ne smije biti zamijenjen

**Neka natjecanja mogu smatrati potrebnim koristiti privremena isključenja samo za opomene (žute kartone) zbog prekršaja koji se odnose na „neprimjereno ponašanje“, poput:*

- *Simuliranja*
- *Namjernog odugovlačenja nastavka utakmice koji izvodi suparnička momčad*
- *Neslaganja ili verbalnih komentara ili gestikulacija*
- *Zaustavljanja ili ometanja obećavajućeg napada držanjem, povlačenjem, guranjem ili igranjem rukom*
- *Izvođačevog nedopuštenog fintiranja pri kaznenom udarcu*

Smjernice za povratne zamjene

Po odobrenju na 131. Općem godišnjem sastanku IFAB-a održanom u Londonu 3. ožujka 2017. godine, Pravila nogometne igre sada dopuštaju upotrebu povratnih zamjena u nogometu za mlađe kategorije, utakmicama veterana i osoba s invaliditetom te nogometu na najširoj osnovi (grassroots/rekreacija), uz pristanak odgovarajuće nadležne institucije: nacionalnog saveza, konfederacije ili Fife.

Upute o provođenju povratnih zamjena nalaze se u:

Pravilo 3 – Igrači (Broj zamjena): Povratne zamjene

- Upotreba povratnih zamjena dopuštena je isključivo u mlađim kategorijama, utakmicama veterana i osoba s invaliditetom te nogometu na najširoj osnovi (grassroots/rekreacija), uz odobrenje nacionalnog nogometnog saveza, konfederacije ili Fife.

„Povratno-zamjenskim igračem“ smatra se igrač koji je već igrao u utakmici te je zamijenjen (zamijenjeni igrač), a kasnije se vraća u igru mijenjajući nekog drugog igrača.

Uz dopuštenje za povratak zamijenjenog igrača u igru, na povratno-zamjenske igrače primjenjuju se sve ostale odredbe Pravila 3 i Pravila nogometne igre. Posebno se to odnosi na nužno provođenje postupka zamjene navedenog u Pravilu 3.

IFAB
AKRAM
25
15
umbro

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

Pravila nogometne igre

2022./2023.

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

Pravilo 1

Teren za igru

1. Podloga na terenu za igru

Podloga na terenu za igru mora biti u potpunosti prirodna ili, ako propozicije natjecanja to dopuštaju, u potpunosti umjetna, osim u slučaju kada propozicije natjecanja dopuštaju integriranu kombinaciju umjetnih i prirodnih materijala (hibridni sustav).

Boja umjetne podloge mora biti zelena.

Kada se na natjecateljskim utakmicama između reprezentativnih momčadi nacionalnih saveza zemalja članica Fife ili utakmicama međunarodnih klupskih natjecanja koriste umjetne podloge terena za igru, ta podloga mora udovoljavati zahtjevima Fifinog Programa kvalitete za nogometnu travu, osim ako IFAB ne izda posebno odobrenje.

2. Obilježavanje terena

Teren za igru mora biti pravokutnog oblika i obilježen neprekinutim crtama koje ne predstavljaju opasnost za sudionike; na terenu s prirodnom travom, materijal za umjetnu podlogu može biti upotrijebljen za oznake na terenu, ako ne predstavlja opasnost za sudionike. Crte su sastavni dio prostora kojeg omeđuju.

Na podlozi za igru smiju biti iscrtane samo crte navedene u Pravilu 1. Ako se koriste umjetne podloge, druge su crte dopuštene pod uvjetom da su drugačije boje i jasno se razlikuju od nogometnih crta.

Dvije duže granične crte nazivaju se uzdužnim crtama, a dvije kraće granične crte nazivaju se poprečnim crtama.

Teren za igru podijeljen je na dvije polovice središnjom crtom, koja se proteže do sredine dviju uzdužnih crta.

Središnja točka obilježena je u sredini središnje crte. Oko ove točke opisuje se kružnica polumjera 9,15 m (10 jardi).

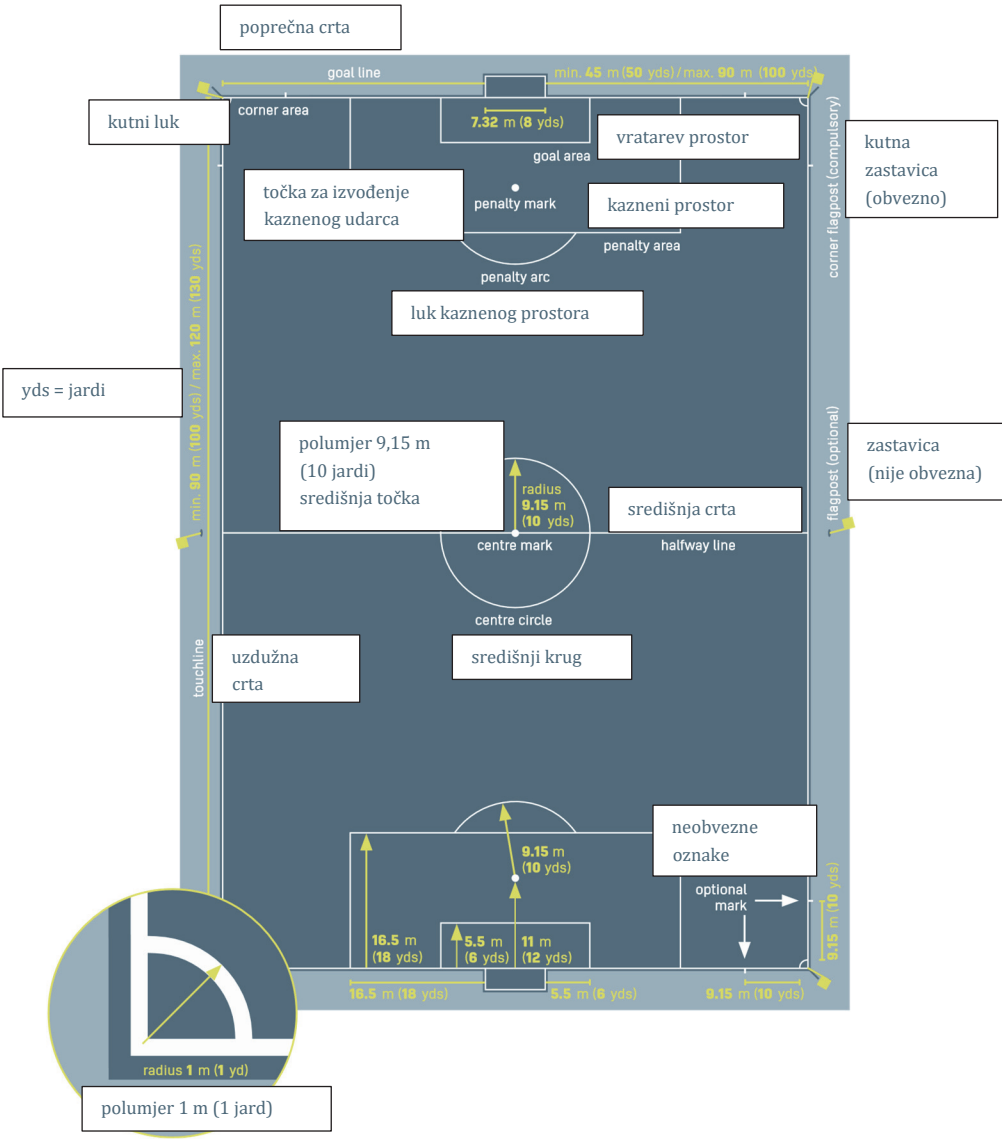

- Udaljenosti na terenu mjere se od vanjskog ruba crta, s obzirom da su crte dio područja kojeg označuju.

- Položaj točke za izvođenje kaznenog udarca mjeri se od sredine točke do stražnjeg ruba gol-crte.

Izvan terena za igru, na udaljenosti od 9,15 m (10 jardi) od kutnog luka i pod pravim kutom u odnosu na poprečne i uzdužne crte mogu se postaviti oznake.

Sve crte moraju biti jednake širine, a širina ne smije premašivati 12 cm (5 inča). Poprečne crte moraju biti jednake širine kao stupovi vrata i greda.

Igrač koji postavi nedopuštene oznake na terenu za igru mora biti opomenut zbog nesportskog ponašanja. Ako sudac uoči takav slučaj tijekom utakmice, igrač će biti opomenut pri prvom sljedećem prekidu igre.

3. Mjere

Uzdužna crta mora biti duža od poprečne crte.

Dužina (uzdužna crta):	minimalno	90 m	(100 jardi)
	maksimalno	120 m	(130 jardi)
Dužina (poprečna crta):	minimalno	45 m	(50 jardi)
	maksimalno	90 m	(100 jardi)

Pojedina natjecanja mogu odrediti dužinu uzdužne i poprečne crte unutar navedenih mjera.

4. Mjere za međunarodne utakmice

Dužina (uzdužna crta):	minimalno	100 m	(110 jardi)
	maksimalno	110 m	(120 jardi)
Dužina (poprečna crta):	minimalno	64 m	(70 jardi)
	maksimalno	75 m	(80 jardi)

Pojedina natjecanja mogu odrediti dužinu uzdužne i poprečne crte unutar navedenih mjera.

5. Vratarev prostor

Dvije su crte ucrtane pod pravim kutem na poprečnu crtu, 5,5 m (6 jardi) od unutarnje strane svake vratnice. Ove se crte protežu unutar terena za igru u dužini od 5,5 m (6 jardi) i spajaju se s crtom usporednom s poprečnom crtom. Prostor omeđen ovim crtama i poprečnom crtom naziva se vratarev prostor.

6. Kazneni prostor

Dvije su crte ucrtane pod pravim kutem na poprečnu crtu, 16,5 m (18 jardi) od unutarnje strane svake vratnice. Ove se crte protežu unutar terena za igru u dužini od 16,5 m (18 jardi) i spajaju se s crtom usporednom s poprečnom crtom. Prostor omeđen ovim crtama i poprečnom crtom naziva se kazneni prostor.

Unutar svakog kaznenog prostora, 11 m (12 jardi) od sredine poprečne crte između stupova vrata, pod pravim kutem, obilježava se točka za izvođenje kaznenog udarca.

Od svake točke za izvođenje kaznenog udarca obilježava se luk izvan kaznenog prostora polumjera 9,15 m (10 jardi).

7. Kutni luk

Kutni luk obilježen je četvrtinom kružnice polumjera 1 m (1 jard) kojoj središte predstavlja kutna zastavica. Ucrtava se na terenu za igru, kod svake kutne zastavice.

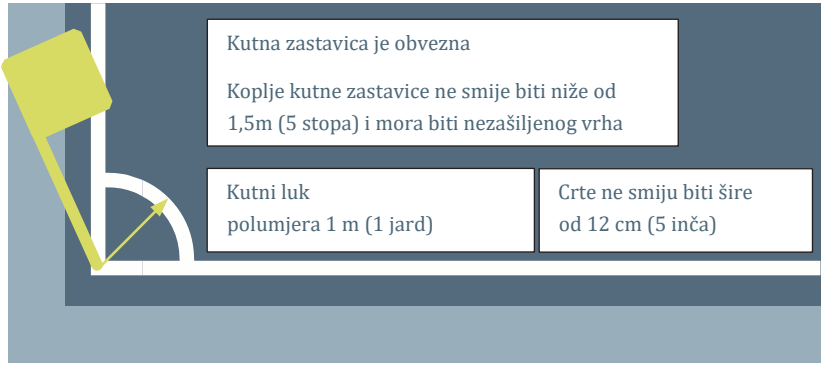

8. Kutne zastavice

U svaki kut mora se postaviti koplje nezašiljena vrha sa zastavicom, ne niže od 1,5 m (5 stopa).

Koplja sa zastavicama također se mogu postaviti i na svakom kraju središnje crte, na udaljenosti najmanje 1 m (1 jard) od uzdužne crte.

9. Tehnički prostor

Tehnički prostor odnosi se na utakmice koje se igraju na stadionima s određenim prostorom za sjedenje službenih osoba, zamjenskih igrača i zamijenjenih igrača prema sljedećim smjernicama:

- tehnički prostor pruža se samo 1 m (1 jard) sa svake strane određenog prostora za sjedenje i proteže se prema naprijed do najviše 1 m (1 jard) od uzdužne crte.
- treba koristiti oznake za obilježavanje tehničkog prostora
- broj osoba koje se mogu nalaziti u tehničkom prostoru određen je propozicijama natjecanja
- osobe unutar tehničkog prostora:
  - moraju biti identificirane prije početka utakmice u skladu s propozicijama natjecanja
  - moraju se ponašati odgovorno
  - moraju ostati unutar granica tehničkog prostora osim u posebnim okolnostima, primjerice kada fizioterapeut ili liječnik, uz odobrenje suca, ulaze na teren za igru kako bi pregledali ozlijeđenog igrača
- taktičke upute iz tehničkog prostora smije davati najviše jedna osoba u svakom danom trenutku

10. Vrata

Vrata se moraju postaviti na sredinu svake poprečne crte.

Vrata se sastoje od dva uspravna stupa, koja su jednako udaljena od koplja kutnih zastavica i na vrhu spojena vodoravnom gredom. Stupovi vrata i greda moraju biti napravljeni od odobrenog materijala i ne smiju predstavljati opasnost za igrače. Stupovi vrata i greda na obje strane moraju biti jednakog oblika – kvadratnog, pravokutnog, okruglog ili eliptičnog, ili u kombinaciji ovih oblika.

Preporuča se da sva vrata u službenom natjecanju u organizaciji Fife ili konfederacija ispunjavaju zahtjeve Fifinog Programa kvalitete za nogometna vrata.

Udaljenost između unutarnjih strana stupova vrata je 7,32 m (8 jardi), a udaljenost od donjeg ruba grede do tla iznosi 2,44 m (8 stopa).

Položaj stupova vrata u odnosu na poprečnu crtu mora biti u skladu s prikazanim grafikama.

Stupovi vrata i greda moraju biti bijele boje, jednakih širina i debljina koje ne smiju premašivati 12 cm (5 inča).

Ako se greda pomakne ili slomi, igra se zaustavlja sve dok greda ne bude popravljena ili zamijenjena na predviđenom mjestu. Igra se nastavlja spuštanjem lopte. Ako se ne može popraviti, utakmica mora biti prekinuta. Uže, ili bilo koji drugi savitljivi ili opasni materijal ne mogu zamijeniti gredu.

Mreže se mogu pričvrstiti za vrata i tlo iza vrata; moraju biti pravilno postavljene i ne smiju ometati vratara.

Sigurnost

Vrata (uključujući prenosiva vrata) moraju biti dobro pričvršćena za tlo.

11. Tehnologija na gol-crti (GLT)

Sustavi tehnologije na gol-crti mogu se koristiti za potvrdu postizanja pogotka, kako bi podržali sučevu odluku.

Upotreba tehnologije na gol-crti mora biti navedena u propozicijama natjecanja.

IFAB

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

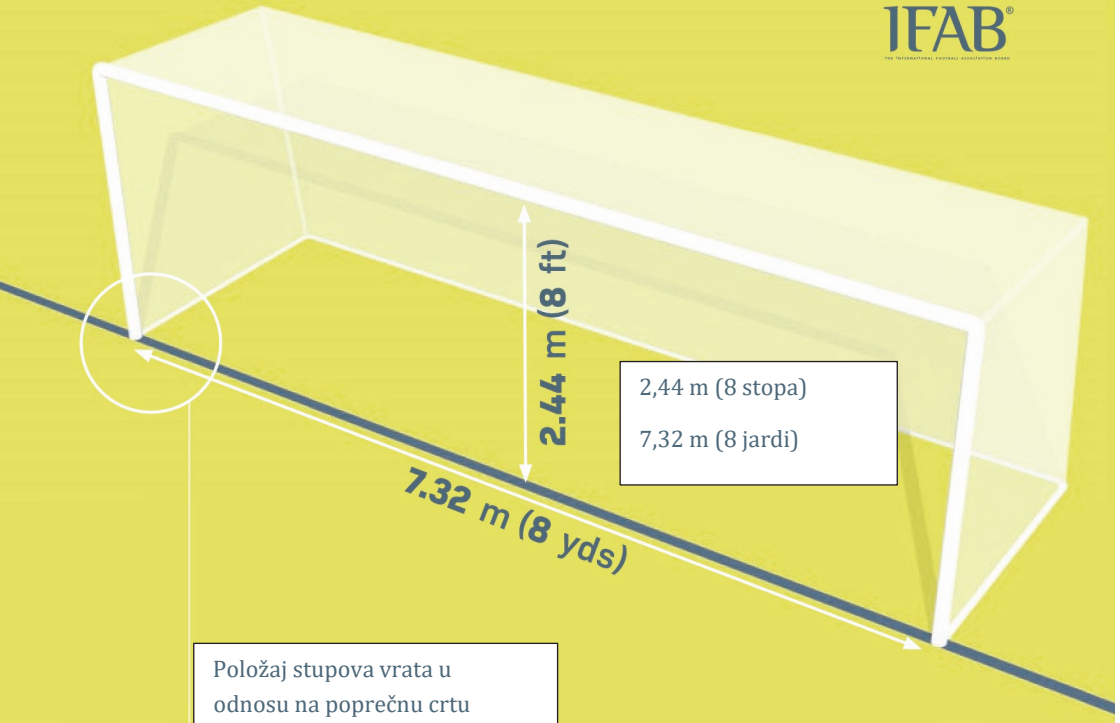

2,44 m (8 stopa)

7,32 m (8 jardi)

Položaj stupova vrata u odnosu na poprečnu crtu mora biti u skladu s prikazanom grafikom.

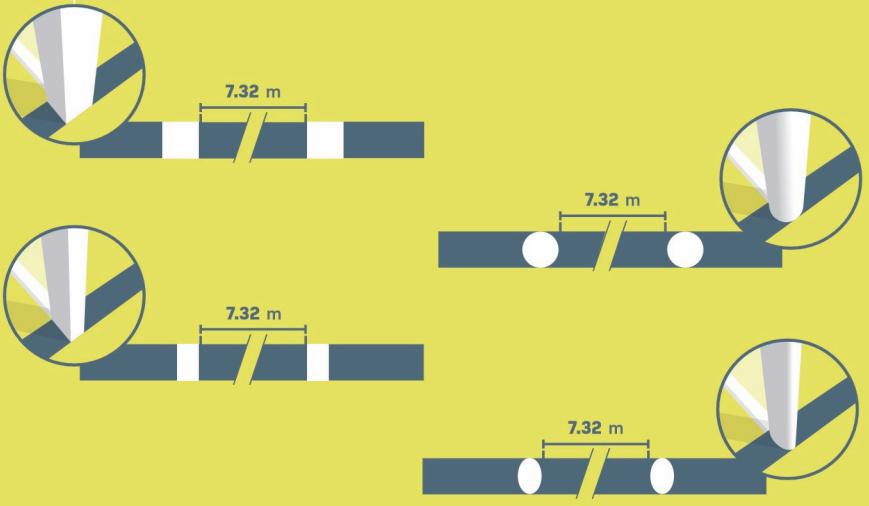

Načela tehnologije na gol-crti

Tehnologija na gol-crti (GLT) odnosi se isključivo na gol-crtu i koristi se isključivo kako bi se utvrdilo postizanje pogotka.

Sustav tehnologije na gol-crti mora odmah i automatski potvrditi podatak o tome je li pogodak postignut, unutar jedne sekunde, samo članovima sudačkog tima (putem sučevog sata, vibracijom i vizualnim znakom); podatak također može biti poslan u prostoriju za VAR (VOR).

Zahtjevi i specifikacije tehnologije na gol-crti

Ako se tehnologija na gol-crti upotrebljava u natjecateljskim utakmicama, organizator natjecanja mora osigurati da sustav (uključujući bilo kakvu dopuštenu modifikaciju okvira vrata ili tehnologiju unutar lopte) ispunjava zahtjeve Fifinog Programa kvalitete za tehnologiju na gol-crti.

Pri upotrebi tehnologije na gol-crti, sudac mora provjeriti funkcionalnost tehnologije prije utakmice, u skladu s uputama u Priručniku za testiranje. Ako tehnologija ne funkcionira u skladu s Priručnikom za testiranje, sudac ne smije koristiti sustav tehnologije na gol-crti te mora slučaj prijaviti nadležnim tijelima.

12. Komercijalno oglašavanje

Zabranjen je svaki oblik komercijalnog oglašavanja, stvarnog ili virtualnog, na terenu za igru, na tlu omeđenom mrežama na vratima, u tehničkom prostoru ili sučevom prostoru za pregled snimke (RRA), kao i na prostoru do 1 m (1 jard) pored graničnih crta, od trenutka kada igrači uđu na teren, do njihovog odlaska na poluvrijeme, te od trenutka povratka na teren za igru do završetka utakmice. Oglašavanje nije dopušteno na vratima, mrežama, kopljima kutnih zastavica te kutnim zastavicama. Na navedeno ne smije biti postavljena nikakva vanjska oprema (kamere, mikrofoni, itd.).

Nadalje, uspravne reklame moraju biti:

- najmanje 1 m (1 jard) udaljene od uzdužnih crta terena za igru
- na istoj udaljenosti od poprečne crte kao i od dubine mreže na vratima
- najmanje 1 m (1 jard) udaljene od mreže na vratima

13. Logotipovi i znakovlje

Tijekom igre zabranjeno je prikazivanje, stvarno ili virtualno, logotipova ili znakovlja Fife, konfederacija, nacionalnih saveza, natjecanja, klubova ili drugih tijela na terenu za igru, mrežama na vratima i prostorima koje omeđuju, na vratima te na kopljima kutnih zastavica. Dopušteno je prikazivanje na kutnim zastavicama.

14. Pomoćni video sudac (VAR)

Na utakmicama u kojima se koristi sustav VAR mora biti osigurana prostorija za VAR (VOR) te najmanje jedan sučev prostor za pregled snimke.

Prostorija za VAR (VOR)

Prostorijom za VAR smatra se prostorija u kojoj rade pomoćni video sudac (VAR), pomoćni VAR (AVAR) te tehničar za VAR, koji upravlja snimkama (RO); ta se prostorija može nalaziti na stadionu ili u njegovoj blizini, ili na udaljenijoj lokaciji. Ulazak u prostoriju za VAR, kao i komunikacija s pomoćnim video sucem i pomoćnim VAR-om te tehničarem za VAR, dopušten je samo ovlaštenim osobama.

Igrač, zamjenski igrač, zamijenjeni igrač ili službena osoba koja uđe u prostoriju za VAR bit će isključeni.

Sučev prostor za pregled snimke (RRA)

Na utakmicama u kojima se koristi sustav VAR mora postojati najmanje jedan prostor za pregled snimke (RRA), u kojemu sudac obavlja pregled snimke na terenu (OFR). Prostor za pregled snimke mora biti:

- na vidljivoj lokaciji izvan terena za igru
- jasno označen

Igrač, zamjenski igrač, zamijenjeni igrač ili službena osoba koja uđe u prostor za pregled snimke bit će opomenuti.

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

Pravilo 2

Lopta

1. Svojstva i mjere

Sve lopte moraju biti:

- okrugle
- izrađene od prikladnog materijala
- opsega između 68 cm (27 inča) i 70 cm (28 inča)
- mase između 410 g (14 unci) i 450 g (16 unci) na početku utakmice
- pritiska 0,6 – 1,1 atmosfera (600 – 1.100 g/cm2) na razini mora (8,5 funti po kvadratnom inču – 15,6 funti po kvadratnom inču)

Sve lopte upotrijebljene u utakmicama službenih natjecanja u nadležnosti Fife ili konfederacija moraju ispunjavati zahtjeve i nositi jednu od oznaka Fifinog Programa kvalitete za nogometne lopte.

Svaka oznaka potvrđuje da je lopta službeno testirana i ispunjava specifične tehničke zahtjeve za svaku kategoriju, dodane na minimalnu specifikaciju propisanu u Pravilu 2 i odobrene od IFAB-a.

Natjecanja nacionalnih saveza mogu zahtijevati upotrebu lopte s jednom od ovih oznaka.

Na utakmicama službenih natjecanja organiziranih u nadležnosti Fife, konfederacija ili nacionalnih saveza, zabranjen je svaki oblik komercijalnog oglašavanja na lopti. Dopušteni su samo logotip/znakovlje natjecanja, organizatora natjecanja i zaštitnog znaka ovlaštenog proizvođača. Propozicije natjecanja mogu ograničiti veličinu i broj takvih oznaka.

2. Zamjena neispravne lopte

Ako lopta postane neispravna:

- igra se zaustavlja
- igra se nastavlja spuštanjem lopte

Ako lopta postane neispravna pri početnom udarcu, udarcu s vrata, udarcu iz kuta, slobodnom udarcu, kaznenom udarcu ili ubacivanju, udarac će biti ponovljen.

Ako lopta postane neispravna tijekom kaznenog udarca ili jedanaesteraca dok se kreće prema naprijed i prije nego dodirne igrača, gredu ili stupove vrata, udarac se ponavlja.

Lopta ne smije biti zamijenjena tijekom utakmice bez sučevog odobrenja.

3. Dodatne lopte

Dodatne lopte koje ispunjavaju zahtjeve iz Pravila 2 mogu biti smještene oko terena za igru i njihova je upotreba pod nadzorom suca.

IFAB
adidas
adidas
FIFA.com/Quality
FIFA QUALITY

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

Pravilo 3

Igrači

1. Broj igrača

Utakmicu igraju dvije momčadi. Svaka se sastoji od najviše jedanaest igrača, od kojih jedan mora biti vratar. Utakmica ne može započeti ili nastaviti ako bilo koja momčad ima manje od sedam igrača.

Ako momčad ima manje od sedam igrača zato što je jedan ili više igrača namjerno napustilo teren za igru, sudac nije obvezan zaustaviti igru i može dozvoliti prednost, ali utakmica ne smije biti nastavljena nakon što je lopta izašla iz igre ako momčad nema minimalnih sedam igrača.

Ako propozicije natjecanja određuju kako svi igrači i zamjenski igrači moraju biti imenovani prije početnog udarca, a momčad započne utakmicu s manje od jedanaest igrača, samo igrači i zamjenski igrači imenovani na momčadskom popisu mogu sudjelovati u utakmici po svom dolasku.

2. Broj zamjenskih igrača

Službena natjecanja

Broj zamjena, do najviše pet, koje se mogu koristiti u bilo kojoj utakmici službenih natjecanja odredit će FIFA, konfederacija ili nacionalni savez, osim za muška i ženska natjecanja u kojima se natječu prve momčadi klubova u najvišem razredu natjecanja ili seniorske A-reprezentacije, gdje propozicije natjecanja dopuštaju korištenje najviše pet zamjena, svaka momčad:

- ima najviše tri prilike za zamjene igrača*
- može dodatno zamijeniti igrače na poluvremenu

** Kada obje momčadi izvrše zamjenu igrača u isto vrijeme, to se broji kao iskorištena prilika za zamjenu i jednoj i drugoj momčadi. Višestruke zamjene (i zahtjevi za zamjenom) momčadi tijekom istog prekida igre broje se kao jedna iskorištena prilika za zamjenu.*

Produžeci

• Ako momčad nije iskoristila maksimalni broj zamjena i/ili prilika za zamjenu igrača, bilo koja neiskorištena zamjena i prilika za zamjenu igrača može se iskoristiti u produžecima

• Ako propozicije natjecanja dopuštaju momčadima korištenje jedne dodatne zamjene u produžecima, svaka će momčad imati jednu dodatnu priliku za zamjenu igrača

• Zamjene igrača mogu se također izvršiti u razdoblju između kraja drugog poluvremena i početka produžetaka, te na poluvremenu između produžetaka – tada se ne broje kao iskorištene prilike za zamjenu igrača

Propozicije natjecanja moraju odrediti:

- koliko se zamjenskih igrača može imenovati, od tri do najviše petnaest
- može li se izvršiti jedna dodatna zamjena igrača ako utakmica uđe u produžetke (bez obzira je li momčad već iskoristila maksimalni broj dopuštenih zamjena)

Ostale utakmice

Na utakmicama seniorskih A-reprezentacija može se imenovati najviše petnaest zamjenskih igrača, od kojih se može iskoristiti najviše šest.

Na svim ostalim utakmicama može se koristiti veći broj zamjena igrača pod uvjetom:

- da momčadi postignu dogovor o najvećem broju zamjena igrača;
- da sudac bude o tome obaviješten prije utakmice.

Ako sudac nije obaviješten ili ako nije postignut dogovor prije utakmice, svakoj je momčadi dopušteno najviše šest zamjena igrača.

Povratne zamjene

Ponovno sudjelovanje zamijenjenih igrača u utakmici dopušteno je samo u mlađim kategorijama, utakmicama veterana, osoba s invaliditetom i najnižim razinama nogometa (nogomet na najširoj osnovi – grassroots/rekreacija), podložno suglasnosti nacionalnog saveza, konfederacije ili Fife.

3. Postupak zamjene

Prije početka utakmice, imena zamjenskih igrača moraju biti predočena sucu. Bilo koji zamjenski igrač koji nije imenovan do tog trenutka ne može sudjelovati u utakmici.

Pri zamjeni igrača zamjenskim igračem, treba se pridržavati sljedećeg:

- sudac mora biti obaviješten prije provođenja bilo koje zamjene
- igrač koji će biti zamijenjen:
  - dobiva dopuštenje suca za napuštanje terena za igru, osim ako se već nalazi izvan njega, i mora izaći kod najbliže točke granične crte osim ako sudac pokaže da igrač može odmah izaći izravno na središnjoj crti ili nekoj drugoj točki (npr. zbog sigurnosti ili ozljede)
  - mora odmah otići u tehnički prostor ili svlačionicu te nikako ne sudjeluje u nastavku utakmice, osim ako su dopuštene povratne zamjene
- ako igrač koji treba biti zamijenjen odbije napustiti teren, igra se nastavlja

Zamjenski igrač može ući u igru samo:
- tijekom prekida igre
- na središnjoj crti
- nakon što je zamijenjeni igrač napustio teren
- nakon što mu je sudac dao znak za ulazak

Zamjena je dovršena kada zamjenski igrač uđe na teren za igru: od tog trenutka, igrač koji je izašao iz igre postaje zamijenjeni igrač, a zamjenski igrač postaje igrač te može izvesti bilo koji udarac za nastavak utakmice.

Svi zamijenjeni i zamjenski igrači u nadležnosti su i ovlasti suca, bez obzira igraju li ili ne.

4. Zamjena vratara

Bilo koji igrač može zamijeniti mjesto s vratarem ako je:
- sudac obaviješten prije provođenja zamjene
- zamjena izvršena tijekom prekida igre

5. Prekršaji i sankcije

Ako imenovani zamjenski igrač započne utakmicu umjesto imenovanog igrača, a sudac nije obaviješten o toj promjeni:
- sudac dopušta imenovanom zamjenskom igraču nastavak igre
- ne poduzimaju se disciplinske mjere protiv tog zamjenskog igrača

- imenovani igrač može postati imenovani zamjenski igrač
- broj dopuštenih zamjena igrača neće biti smanjen
- sudac izvještava nadležno tijelo o slučaju

Ako se zamjena igrača provede na poluvremenu ili prije produžetaka, postupak zamjene mora biti dovršen prije nastavka utakmice. Ako sudac nije obaviješten o zamjeni, navedeni zamjenski igrač može nastaviti igru, ne poduzimaju se disciplinske mjere, a slučaj se prijavljuje nadležnim tijelima.

Ako igrač zamijeni mjesto s vratarem bez odobrenja suca, sudac:
- dopušta nastavak igre
- opominje obojicu igrača pri sljedećem prekidu igre, osim ako se promjena dogodila na poluvremenu (uključujući i poluvrijeme između produžetaka) ili u razdoblju između kraja utakmice i početka produžetaka i/ili jedanaesteraca

Pri bilo kojem drugom kršenju ovog Pravila:
- igrači će biti opomenuti
- igra se nastavlja neizravnim slobodnim udarcem s mjesta gdje je lopta bila u trenutku zaustavljanja igre

6. Isključeni igrači i zamjenski igrači

Igrač koji je isključen:
- prije predaje momčadskog popisa igrača ne smije biti imenovan na popisu u bilo kojoj ulozi
- nakon uvrštenja na momčadski popis igrača, a prije početka utakmice, može biti zamijenjen imenovanim zamjenskim igračem. Tog zamjenskog igrača ne može se zamijeniti, a broj zamjena koje momčad može izvršiti neće biti smanjen
- nakon početka utakmice ne može biti zamijenjen

Imenovani zamjenski igrač isključen prije ili poslije početnog udarca ne može biti zamijenjen.

7. Dodatne osobe na terenu za igru

Trener ili druge osobe imenovane na momčadskom popisu (izuzevši igrače i zamjenske igrače) nazivaju se službenim osobama. Bilo koja osoba neimenovana na momčadskom popisu kao igrač, zamjenski igrač ili službena osoba smatra se vanjskim čimbenikom.

Ako službena osoba, zamjenski igrač, zamijenjeni igrač ili isključeni igrač ili vanjski čimbenik uđu na teren za igru, sudac mora:

- zaustaviti igru samo ako postoji utjecaj na igru
- ukloniti osobu u prekidu igre
- poduzeti odgovarajuće disciplinske mjere

Ako je igra zaustavljena, a ometanje igre je počinio:

- službena osoba, zamjenski igrač, zamijenjeni igrač ili isključeni igrač, igra se nastavlja izravnim slobodnim udarcem ili kaznenim udarcem
- vanjski čimbenik, igra se nastavlja spuštanjem lopte

Ako se lopta kreće prema vratima, a ometanje ne sprječava obrambenog igrača da igra loptom, pogodak se priznaje ako lopta uđe u vrata (čak i ako je postojao kontakt s loptom), osim ako je igru ometala momčad koja napada.

8. Igrač izvan terena za igru

Ako igrač koji mora dobiti sučevo odobrenje za ponovni ulazak na teren uđe bez sučevog odobrenja, sudac mora:

- zaustaviti igru (ne odmah, ako igrač ne ometa igru ili člana sudačkog tima, ili sudac može dozvoliti prednost)
- opomenuti igrača zbog ulaska na teren za igru bez odobrenja

Ako sudac zaustavi igru, igra mora biti nastavljena:

- izravnim slobodnim udarcem s mjesta ometanja igre
- neizravnim slobodnim udarcem s mjesta gdje je bila lopta u trenutku zaustavljanja igre, ako nije bilo ometanja igre

Igrač koji prelazi graničnu crtu u sklopu svog igračkog kretanja ne čini prekršaj.

9. Pogodak postignut s dodatnom osobom na terenu za igru

Ako sudac nakon postignutog pogotka, a prije nastavka igre, uvidi kako je na terenu za igru u trenutku postizanja pogotka bila dodatna osoba:

- sudac ne smije priznati pogodak ako je dodatna osoba bila:

- igrač, zamjenski igrač, zamijenjeni igrač, isključeni igrač ili službena osoba iz momčadi koja je postigla pogodak; igra se nastavlja izravnim slobodnim udarcem s mjesta na kojemu se nalazila dodatna osoba
- vanjski čimbenik koji je utjecao na igru, osim ako se pogodak dogodi kako je ranije navedeno u podnaslovu "Dodatne osobe na terenu za igru"; igra se nastavlja spuštanjem lopte.

- sudac mora priznati pogodak ako je dodatna osoba bila:

- igrač, zamjenski igrač, zamijenjeni igrač, isključeni igrač ili službena osoba iz momčadi koja je primila pogodak
- vanjski čimbenik koji nije utjecao na igru

U svakom slučaju, sudac se mora pobrinuti da dodatna osoba napusti teren za igru.

Ako sudac uvidi da je dodatna osoba bila na terenu za igru u trenutku postizanja pogotka, a igra je potom nastavljena, pogodak ne može biti poništen. Ako je dodatna osoba još uvijek na terenu za igru, sudac mora:

- zaustaviti igru
- pobrinuti se da dodatna osoba napusti teren
- nastaviti igru spuštanjem lopte ili slobodnim udarcem, prema potrebi

Sudac mora prijaviti slučaj nadležnim tijelima.

10. Kapetan momčadi

Kapetan momčadi nema poseban status ili privilegije, ali ima određeni stupanj odgovornosti za ponašanje svoje momčadi.

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

Pravilo

4

Oprema igrača

1. Sigurnost

Igrač ne smije koristiti opasnu opremu ili nositi bilo kakav opasni predmet.

Zabranjeno je nošenje bilo kakvog nakita (ogrlice, prsteni, narukvice, naušnice, kožne vrpce, gumene vrpce, itd.). Sav nakit mora biti uklonjen, a nije dopuštena upotreba trake za prekrivanje nakita.

Prije početka utakmice, treba provjeriti igrače, dok zamjenske igrače treba provjeriti prije nego što uđu na teren za igru. Ako igrač nosi ili koristi nedopuštenu/opasnu opremu ili nakit, sudac mora naložiti igraču da:

- ukloni predmet
- napusti teren za igru u idućem prekidu igre, ako igrač nije u mogućnosti ili ne želi ukloniti predmet

Igrač koji ne pristane ukloniti predmet ili ga ponovno stavi, mora biti opomenut.

2. Obavezna oprema

Obavezna oprema igrača sastoji se od sljedećih pojedinačnih predmeta:

- majice s rukavima
- kratkih hlačica
- čarapa – traka ili bilo koji materijal koji obavija vanjski dio čarape mora biti iste boje kao i dio čarape na koji se postavlja ili koji prekriva
- kostobrana – moraju biti izrađeni od prikladnog materijala kako bi osigurali potrebnu zaštitu te moraju biti prekriveni čarapama
- obuće

Vratari smiju nositi i donji dio trenirke.

Igrač koji slučajno izgubi dio obuće ili kostobran mora ga zamijeniti što je prije moguće, a najkasnije kada lopta idući put izađe iz igre; ako igrač prije toga igra loptom i/ili postigne pogodak, pogodak se priznaje.

3. Boje

- Dvije momčadi moraju nositi boje koje se razlikuju međusobno, ali i koje ih razlikuju od članova sudačkog tima
- Svaki vratar mora nositi boje koje ga razlikuju od drugih igrača te članova sudačkog tima
- Ako su dresovi obojice vratara iste boje te niti jedan nema drugi dres, sudac dopušta odigravanje utakmice

Podmajice moraju biti:

- jednobojne i u boji glavne boje na rukavu majice

ili

- s uzorkom/u bojama koje u potpunosti odgovaraju rukavu majice

Podhlačice ili tajice moraju biti u boji glavne boje kratkih hlačica ili najnižeg dijela kratkih hlačica – igrači iste momčadi moraju nositi istu boju.

4. Ostala oprema

Dopuštena je upotreba neopasne zaštitne opreme, primjerice opreme za glavu, maske za lice te štitnika za koljena i ruke izrađenih od mekanog, laganog i podstavljenog materijala, kao i vratarskih kapa i sportskih naočala.

Pokrivala za glavu

Ako se koristi pokrivalo za glavu, (osim vratarskih kapa), ono mora biti:

- crne boje ili u boji glavne boje majice (pod uvjetom da igrači iste momčadi nose istu boju)
- u skladu s profesionalnim izgledom igračeve opreme
- nepričvršćeno za majicu
- neopasno za igrača koji ga nosi ili bilo kojeg drugog igrača (primjerice, mehanizam kopčanja oko vrata)
- bez dijelova koji izbijaju iz površine (izbočenih elemenata)

Elektronička komunikacija

Igračima (uključujući zamjenske igrače, zamijenjene igrače te isključene igrače) nije dopušteno nošenje niti upotreba bilo kakvog oblika elektroničke ili komunikacijske opreme (osim ako je dopuštena upotreba EPTS-a). Upotreba bilo kakvog oblika elektroničke komunikacije službenim osobama momčadi dopuštena je ako je izravno povezana s dobrobiti ili sigurnošću igrača, ili u taktičko/trenerske svrhe, no smije se koristiti isključivo mala, prijenosna, ručna oprema (npr. mikrofon, slušalice, mobilni/pametni telefon, pametni sat, tablet, laptop). Službena osoba koja koristi neodobreni uređaj ili se zbog upotrebe elektroničko-komunikacijske opreme ponaša na neprikladan način bit će isključena.

Elektronički sustav mjerenja i praćenja (EPTS)

Ako se na utakmicama službenih natjecanja u nadležnosti Fife, konfederacija ili nacionalnih saveza nosi tehnologija kao dio elektroničkog sustava mjerenja i praćenja (EPTS), organizator natjecanja mora osigurati da tehnologija pričvršćena na opremu igrača nije opasna te da ispunjava zahtjeve EPTS tehnologije prema Fifinom Programu kvalitete za EPTS.

Ako EPTS sustav osigurava organizator utakmice ili natjecanja, taj organizator utakmice ili natjecanja odgovoran je osigurati da su informacije i podaci preneseni s EPTS-a prema tehničkom prostoru tijekom utakmica igranih u službenim natjecanjima pouzdani i točni.

Fifin Program kvalitete za EPTS podržava organizatore natjecanja pri postupku odobravanja pouzdanih i točnih elektroničkih sustava mjerenja i praćenja.

5. Slogani, poruke, slike i oglašavanje

Na opremi se ne smiju prikazivati bilo kakvi politički, vjerski ili osobni slogani, poruke ili slike. Igrači ne smiju otkrivati donji dio opreme koji prikazuje političke, vjerske ili osobne slogane, poruke ili slike, ili bilo kakvo oglašavanje osim logotipa proizvođača. Bilo kakav prekršaj igrača i/ili momčadi sankcionirat će organizator natjecanja, nacionalni savez ili FIFA.

Načela

- Pravilo 4 primjenjuje se na svu opremu (uključujući odjeću) igrača, zamjenskih i zamijenjenih igrača; načela se također primjenjuju na sve službene osobe u tehničkom prostoru
- Sljedeće je (obično) dopušteno:

    - igračev broj, ime, grb/logotip momčadi, slogani/oznake inicijativa koje promiču nogometnu igru, poštovanje i integritet, kao i bilo kakvo oglašavanje dopušteno prema propozicijama natjecanja ili propisima nacionalnog saveza, konfederacije ili Fife.
    - podaci o utakmici: momčadi, datum, događaj/natjecanje, lokacija

- Dopušteni slogani, poruke ili slike trebali bi biti smješteni na prednji dio majice i/ili na vrpcu oko ruke
- U nekim slučajevima, slogan, poruka ili slika mogu se pojavljivati samo na kapetanskoj vrpci

Tumačenje Pravila

Pri tumačenju dopuštenosti pojedinih slogana, poruka ili slika, treba uzeti u obzir Pravilo 12 (Prekršaji i nesportsko ponašanje), koje zahtijeva da sudac poduzme mjere protiv igrača koji:

- koristi agresivan, uvredljiv ili pogrdan rječnik i/ili radnju
- djeluje na provokativan, podrugljiv ili potpaljiv način

Nije dopušten nikakav slogan, poruka ili slika koji obuhvaća bilo koju od navedenih kategorija.

Dok se „religijsko“ i „osobno“ definira relativno lako, „političko“ je nejasnije, no nisu dopušteni slogani, poruke i slike povezani s:

- bilo kojom osobom/osobama, živom ili preminulom (osim ako je to dio službenog naziva natjecanja)
- bilo kojom lokalnom, regionalnom, nacionalnom ili međunarodnom političkom strankom/organizacijom/skupinom itd.
- bilo kojom lokalnom, regionalnom ili nacionalnom vladom ili bilo kojem pripadajućem odjelu, uredu ili funkciji

- bilo kojom diskriminirajućom organizacijom
- bilo kojom organizacijom čiji ciljevi/djelovanje vjerojatno mogu uvrijediti značajan broj ljudi
- bilo kojim pojedinačnim političkim činom/događajem

Pri prisjećanju na značajan nacionalni ili međunarodni događaj, treba pažljivo razmotriti osjetljivost suparničke momčadi (uključujući navijače) te šire javnosti.

Propozicije natjecanja mogu sadržavati daljnja ograničenja, posebno u odnosu na veličinu, brojnost i poziciju dopuštenih slogana, poruka i slika. Preporuča se razriješiti sve sporove vezane uz slogane, poruke i slike prije održavanja utakmice/natjecanja.

6. Prekršaji i sankcije

Za bilo kakvo kršenje ovog Pravila igra ne treba biti zaustavljena, a igrač:

- dobiva sučev nalog da napusti teren za igru kako bi popravio opremu
- napušta teren za igru u prekidu igre, osim ako je već popravio opremu

Igrač koji je napustio teren za igru kako bi popravio ili zamijenio opremu:

- mora proći provjeru opreme kod člana sudačkog tima prije nego što dobije dopuštenje za povratak na teren
- smije se vratiti tek uz sučevo dopuštenje (koje može dobiti tijekom igre)

Igrač koji je ušao na teren bez sučevog dopuštenja mora biti opomenut, a ako je igra zaustavljena radi opominjanja, dosuđuje se neizravni slobodni udarac na mjestu gdje se lopta nalazila u trenutku zaustavljanja igre, osim ako je došlo do ometanja igre – tada se dosuđuje izravni slobodni udarac (ili kazneni udarac) na mjestu ometanja.

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

Pravilo 5

Sudac

1. Ovlasti suca

Svaku utakmicu kontrolira sudac, koji ima pune ovlasti provoditi Pravila nogometne igre vezana za utakmicu.

2. Odluke suca

Sudac će donijeti najbolje moguće odluke u skladu sa svojim mogućnostima, poštujući Pravila nogometne igre i "u duhu igre", i te će odluke biti utemeljene na mišljenju suca koji ima slobodu poduzimati odgovarajuće mjere u okviru Pravila nogometne igre.

Odluke suca o činjenicama vezanima za igru, uključujući i odluku o postizanju pogotka te konačnom ishodu utakmice, konačne su. Odluke suca, kao i svih ostalih članova sudačkog tima, uvijek se moraju poštovati.

Sudac ne može promijeniti svoju odluku o nastavku igre ako shvati da nije ispravna ili prema savjetu drugog člana sudačkog tima ako je igra po prekidu nastavljena ili ako je sudac označio kraj prvog ili drugog poluvremena (uključujući produžetke) te napustio teren za igru, ili je prekinuo utakmicu. Međutim, ako na kraju poluvremena sudac napusti teren za igru kako bi otišao u prostor za pregled snimke (RRA) ili uputio igrače da se vrate na teren za igru, to ga ne sprječava da promijeni odluku o incidentu koji se dogodio prije kraja poluvremena.

Osim kako je navedeno u Pravilu 12.3 i protokolu VAR, disciplinska mjera može biti izrečena nakon što je igra nastavljena samo ako je drugi član sudačkog tima uočio prekršaj i pokušao ga dojaviti sucu prije nastavka igre; ne primjenjuje se nastavak igre povezan s disciplinskom mjerom.

Ako sudac bude onemogućen voditi utakmicu, igra se može nastaviti pod nadzorom drugih članova sudačkog tima sve dok lopta ne izađe iz igre.

3. Prava i dužnosti

Sudac:

- provodi Pravila nogometne igre
- kontrolira utakmicu u suradnji s drugim članovima sudačkog tima
- mjeri vrijeme, vodi bilješke o utakmici i podnosi odgovarajućim nadležnim tijelima izvješće o utakmici, uključujući i podatke o disciplinskim mjerama te svim ostalim incidentima koji su se dogodili prije, tijekom ili poslije utakmice
- nadzire i/ili označava nastavak po zaustavljanju igre

Prednost

- dopušta nastavak igre kada se dogodi prekršaj, a momčad koja ga nije skrivila ima koristi od dozvoljavanja prednosti, te sudac sankcionira prekršaj ako se očekivana prednost ne ostvari u tom trenutku ili unutar nekoliko sekundi

Disciplinske mjere

- kada se istovremeno dogodi više prekršaja, sudac kažnjava teži prekršaj u smislu sankcioniranja, nastavka igre, fizičke oštrine ili taktičkog utjecaja
- poduzima disciplinske mjere protiv igrača koji su počinili prekršaje za opomenu i isključenje
- ima pravo poduzeti disciplinske mjere od trenutka kada uđe na teren za igru radi pregleda terena prije utakmice do napuštanja terena za igru po završetku utakmice (uključujući i jedanaesterce). Ako igrač počini prekršaj za isključenje prije ulaska na teren za igru na početku utakmice, sudac ima pravo zabraniti igraču sudjelovanje u utakmici (vidi Pravilo 3.6); sudac će prijaviti bilo kakav drugi oblik nesportskog ponašanja
- ima pravo pokazati žute ili crvene kartone te ako propozicije natjecanja dopuštaju, privremeno isključiti igrača, od ulaska na teren za igru na početku utakmice pa sve dok utakmica ne završi, uključujući i stanku između poluvremena, produžetke i jedanaesterce
- poduzima mjere protiv službenih osoba koje se ne ponašaju na odgovoran način i upozorava ih, opominje (žuti karton) ili isključuje (crveni karton) s terena za igru i neposrednog okruženja, uključujući tehnički prostor; ako službena osoba koja je počinila prekršaj ne može biti identificirana, sankcioniran će biti glavni trener u tehničkom prostoru. Član liječničke službe koji počini prekršaj za isključenje može

ostati u tehničkom prostoru ako momčadi nije raspoloživ niti jedan drugi član liječničke službe, te smije djelovati ako igrač zatreba liječničku pomoć.
- djeluje prema savjetima ostalih članova sudačkog tima o incidentima koje nije vidio

Ozljede
- ako je igrač samo lakše ozlijeđen, sudac dopušta nastavak igre dok lopta ne izađe iz igre
- zaustavlja igru ako je igrač teže ozlijeđen te osigurava da taj igrač bude iznesen s terena za igru. Ozlijeđenom igraču ne smije biti pružena pomoć na terenu za igru i smije se vratiti tek po nastavku igre; ako je lopta u igri, igrač se na teren mora vratiti preko uzdužne crte, ali ako je lopta izvan igre, može se vratiti preko bilo koje granične crte. Od zahtjeva za napuštanjem terena za igru izuzeti su sljedeći slučajevi:
    - ozlijeđeni vratar
    - sudar vratara i igrača koji zahtijeva neodgodivi liječnički pregled
    - sudar igrača iste momčadi koji zahtijeva neodgodivi liječnički pregled
    - teška ozljeda
    - ozljeda igrača kao posljedica fizičkog prekršaja zbog kojega je počinitelj opomenut ili isključen (preoštar ili težak prekršaj), pod uvjetom da igraču bude brzo pružena pomoć
    - dosuđen je kazneni udarac, a ozlijeđeni će igrač biti izvođač

- osigurava da bilo koji igrač koji krvari napusti teren za igru. Igrač se može vratiti isključivo nakon sučevog znaka, a sudac mora biti zadovoljan prestankom krvarenja i izostankom krvi na opremi
- ako je sudac dopustio liječnicima i nositeljima nosila ulazak na teren za igru, igrač mora napustiti teren na nosilima ili na nogama. Igrač koji se ne ponaša u skladu s time mora biti opomenut zbog nesportskog ponašanja
- ako je sudac odlučio opomenuti ili isključiti ozlijeđenog igrača koji mora napustiti teren za igru radi pružanja pomoći, karton igraču mora biti pokazan prije napuštanja terena
- ako igra nije bila zaustavljena iz drugog razloga, ili ako igračeva ozljeda nije posljedica kršenja Pravila nogometne igre, igra se nastavlja spuštanjem lopte

Vanjski utjecaji

- zaustavlja, privremeno ili trajno prekida utakmicu u slučaju bilo kakvog kršenja Pravila nogometne igre vanjskim utjecajima, primjerice ako:

- osvjetljenje reflektorima nije dostatno
- gledatelj baci predmet koji pogodi člana sudačkog tima, igrača ili službenu osobu; tada sudac može dopustiti nastavak utakmice ili zaustaviti, privremeno ili trajno prekinuti utakmicu, ovisno o ozbiljnosti incidenta
- gledatelj zviždi zviždaljkom koja ometa igru – igra se zaustavlja i nastavlja spuštanjem lopte
- u teren za igru tijekom utakmice uđe dodatna lopta, drugi predmet ili životinja; tada sudac mora:
    - zaustaviti igru (i nastaviti je spuštanjem lopte) samo ako navedeno ometa igru, osim ako lopta ide u vrata i vanjski utjecaj ne onemogućava obrambenog igrača da igra loptom. Pogodak se priznaje ako lopta uđe u vrata (čak i ako je postojao kontakt s loptom), osim ako je igru ometala momčad koja napada.
    - dopustiti nastavak igre ako navedeno ne ometa igru te osigurati uklanjanje u prvoj sljedećoj prilici

- ne dopušta neovlaštenim osobama ulazak na teren za igru

4. Pomoćni video sudac (VAR)

Upotreba sustava VAR dopuštena je tek kada organizator utakmice/natjecanja ispuni sve zahtjeve iz Programa pomoći pri uvođenju i odobrenja (IAAP), kako je navedeno u pripadajućim Fifinim dokumentima o IAAP-u te dobije pisanu dozvolu Fife.

Pomoćni video sudac (VAR) može pomoći sucu samo u slučaju „jasne i očigledne pogreške“ ili „propuštenog ozbiljnog incidenta“, koji se odnose na:

- pogodak/nema pogotka
- kazneni udarac/nema kaznenog udarca
- izravni crveni karton (ne drugu opomenu)
- pogrešni identitet, kada sudac opomene ili isključi pogrešnog igrača momčadi koja je skrivila prekršaj

VAR će koristiti usporenu snimku/usporene snimke incidenta kako bi pomogao sucu. Sudac će donijeti konačnu odluku koja može biti utemeljena isključivo na informaciji primljenoj od VAR-a i/ili na izravnom sučevom pregledu usporene snimke (provjera na terenu).

Osim u slučaju „propuštenog ozbiljnog incidenta“, sudac (i drugi članovi sudačkog tima na terenu, ako je potrebno) uvijek mora donijeti odluku (uključujući i odluku o mogućem nesankcioniranju potencijalnog prekršaja); ta se odluka ne mijenja osim ako se radi o „jasnoj i očiglednoj pogrešci“.

Pregledi snimke nakon nastavka igre

Ako je igra bila zaustavljena te potom nastavljena, sudac može pregledati snimku pa poduzeti odgovarajuće disciplinske mjere samo u slučaju pogrešnog identiteta ili potencijalnog prekršaja za isključenje zbog nasilnog ponašanja, pljuvanja, ugriza ili izrazito agresivnih, uvredljivih i/ili pogrdnih radnji.

5. Oprema suca

Obavezna oprema

Suci moraju imati sljedeću opremu:

- Zviždaljka(e)
- Sat(ovi)
- Crveni i žuti kartoni
- Bilježnica (ili drugo sredstvo za vođenje bilješki o utakmici)

Ostala oprema

Sucu može biti dopušteno koristiti:

- Opremu za komunikaciju s drugim članovima sudačkog tima – zastavice sa zvučnim/vibrirajućim znakom, slušalice, itd.
- EPTS ili drugu opremu za praćenje tjelesne spreme

Sucima i ostalim članovima sudačkog tima na terenu zabranjeno je nošenje nakita ili bilo koje druge elektroničke opreme, uključujući kamere.

6. Znakovi suca

Kazneni udarac

Grafike prikazuju odobrene sudačke znakove.

Neizravni slobodni udarac

Izravni slobodni udarac

Prednost (1)

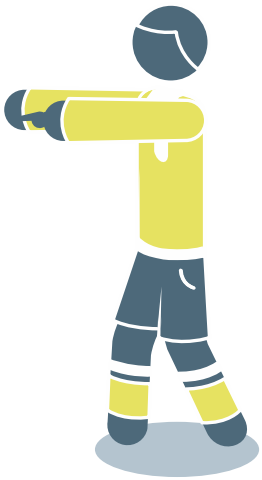

Prednost (2)

Udarac **iz kuta**

Udarac **s vrata**

Crveni i **žuti** karton

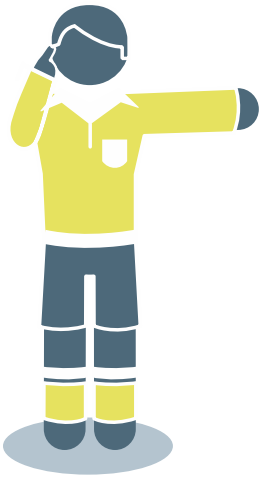

Provjera prst na uhu,
druga ruka ispružena

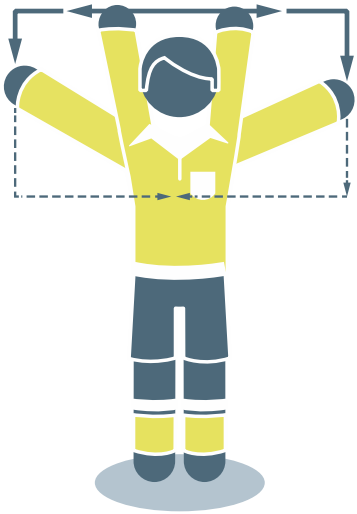

Pregled „televizijski znak“

7. Odgovornost sudačkog tima

Sudac ili bilo koji drugi član sudačkog tima nije odgovoran za:

- bilo kakvu ozljedu igrača, službene osobe ili gledatelja
- bilo kakvu imovinsku štetu
- bilo koji drugi gubitak bilo kojeg pojedinca, kluba, tvrtke, saveza ili drugog tijela, a koji proizlazi ili može proizlaziti iz odluke donijete prema Pravilima nogometne igre ili u skladu s normalnim postupcima potrebnima za održavanje, odigravanje ili kontroliranje utakmice

Takve odluke mogu uključivati odluku:

- da stanje terena za igru i okolnih područja, ili vremenski uvjeti, omogućavaju ili ne omogućavaju održavanje utakmice
- o prekidu utakmice iz bilo kojeg razloga
- o prikladnosti opreme terena te lopte koja se koristi tijekom utakmice
- o zaustavljanju ili nezaustavljanju igre zbog ometajućeg utjecaja gledatelja ili bilo kojeg drugog problema na područjima za gledatelje
- o zaustavljanju ili nezaustavljanju igre kako bi omogućio da se ozlijeđeni igrač iznese izvan terena za igru radi pružanja pomoći
- o zahtjevu da se ozlijeđenog igrača iznese s terena za igru radi pružanja pomoći
- da igračima dopusti ili zabrani nošenje određene odjeće ili opreme
- da dopusti ili zabrani bilo kojoj osobi (uključujući službene osobe, djelatnike stadiona, pripadnike službe sigurnosti, fotografe ili druge predstavnike medija) boravak u blizini terena za igru, tamo gdje ima odgovarajuće ovlasti
- bilo koju drugu odluku donijetu u skladu s Pravilima nogometne igre ili usklađenu s vlastitim dužnostima unutar pravila Fife, konfederacije, nacionalnog saveza ili propozicija natjecanja prema kojima se utakmica igra

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

Pravilo

6

Ostali članovi sudačkog tima

Na utakmicama mogu biti imenovani i ostali članovi sudačkog tima (dva pomoćna suca, četvrti sudac, dva dodatna pomoćna suca, pričuvni pomoćni sudac, pomoćni video sudac (VAR) i najmanje jedan pomoćni VAR (AVAR)). Oni pomažu sucu u kontroliranju utakmice u skladu s Pravilima nogometne igre, ali konačnu odluku uvijek donosi sudac.

Sudac, pomoćni suci, četvrti sudac, dodatni pomoćni suci i pričuvni pomoćni sudac smatraju se članovima sudačkog tima „na terenu".

VAR i pomoćni VAR smatraju se članovima sudačkog tima zaduženima za video-snimke (VMO) te pomažu sucu u skladu s Pravilima nogometne igre i protokolom VAR.

Članovi sudačkog tima djeluju prema uputama suca. U slučaju neodgovarajućeg utjecaja ili neprikladnog ponašanja, sudac će ih razriješiti njihovih dužnosti i podnijeti izvješće odgovarajućem nadležnom tijelu.

Uz iznimku pričuvnog pomoćnog suca, članovi sudačkog tima "na terenu" pomažu sucu pri prekršajima, kada imaju bolji pogled od suca te moraju podnijeti izvješće nadležnom tijelu o svakom ozbiljnom slučaju nesportskog ponašanja ili drugom incidentu koji se dogodio izvan vidokruga suca ili preostalih članova sudačkog tima. Oni moraju savjetovati suca i ostale članove sudačkog tima pri sastavljanju bilo kojeg izvješća.

Članovi sudačkog tima na terenu pomažu sucu pri pregledu terena za igru, lopti i opreme igrača (uključujući i provjeru riješenih problema) te pri vođenju bilješki o vremenu, pogocima, nesportskom ponašanju, itd.

Propozicije natjecanja moraju jasno regulirati tko mijenja člana sudačkog tima koji nije u mogućnosti početi ili nastaviti utakmicu te sve pripadajuće promjene. Posebno mora biti jasno, ako sudac nije u mogućnosti nastaviti, preuzima li njegovu ulogu četvrti sudac, stariji pomoćni sudac ili stariji dodatni pomoćni sudac.

1. Pomoćni suci

Oni označavaju kada:

- lopta u cijelosti napusti teren za igru te koja momčad ima pravo izvesti udarac iz kuta, udarac s vrata ili ubacivanje
- igrač u položaju zaleđa može biti sankcioniran
- je zatražena zamjena
- se tijekom izvođenja kaznenog udarca vratar pomaknuo s gol-crte prije nego što je lopta udarena te ako je lopta prešla gol-crtu; ako su u sudačkom timu i dodatni pomoćni suci, pomoćni sudac zauzima mjesto u ravnini točke za izvođenje kaznenog udarca

Pomoćni sudac također pomaže nadzirati postupak zamjene.

Pomoćni sudac može ući na teren za igru kako bi pomogao nadzirati udaljenost od 9,15 m (10 jardi).

2. Četvrti sudac

Četvrti sudac pomaže i pri:

- nadzoru postupka zamjene
- provjeri opreme igrača/zamjenskog igrača
- ponovnom ulasku igrača nakon sučevog znaka/odobrenja
- nadzoru zamjenskih lopti
- pokazivanju minimalne nadoknade vremena koju je sudac odredio na kraju svakog poluvremena (uključujući produžetke)
- obavještavanju suca o neodgovornom ponašanju bilo koje osobe u tehničkom prostoru

3. Dodatni pomoćni suci

Dodatni pomoćni suci mogu označiti:

- kada je lopta u cijelosti prešla poprečnu crtu, uključujući i postizanje pogotka
- koja momčad ima pravo izvesti udarac iz kuta ili udarac s vrata
- kada se tijekom izvođenja kaznenog udarca vratar pomaknuo s gol-crte prije nego što je lopta udarena te ako je lopta prešla gol-crtu

4. Pričuvni pomoćni sudac

Jedina je dužnost pričuvnog pomoćnog suca zamijeniti pomoćnog suca ili četvrtog suca koji nije u mogućnosti nastaviti.

5. Članovi sudačkog tima za pregled video-snimke (VAR)

Pomoćni video sudac (VAR) član je sudačkog tima koji može pomoći sucu pri donošenju odluke koristeći usporenu snimku samo za „jasnu i očiglednu pogrešku“ ili „propušteni ozbiljan incident“, a koja se odnosi na slučajeve pogodak/nema pogotka, kazneni udarac/nema kaznenog udarca, izravni crveni karton (ne drugu opomenu) ili slučaj pogrešnog identiteta kada sudac opomene ili isključi pogrešnog igrača momčadi koja je skrivila prekršaj.

Pomoćni VAR (AVAR) član je sudačkog tima koji može pomoći VAR-u, prvenstveno:

- gledajući televizijsku snimku dok je VAR zaposlen provjerom ili pregledom
- vođenjem bilješki o incidentima koje sustav VAR obrađuje te o bilo kakvim komunikacijskim ili tehnološkim problemima
- pomažući pri komunikaciji VAR-a sa sucem, posebno u trenucima kada VAR obavlja pregled/provjeru; primjerice, govoreći sucu da „zaustavi igru“ ili „odgodi nastavak utakmice“ i sl.
- vodeći bilješke o „izgubljenom“ vremenu, kada se nastavak igre odgađa zbog pregleda ili provjere
    - prenoseći informacije o odluci unutar sustava VAR relevantnim stranama

6. Znakovi pomoćnog suca

Grafike prikazuju odobrene znakove pomoćnog suca.

Zamjena

Slobodni udarac za momčad koja napada

Slobodni udarac za momčad koja se brani

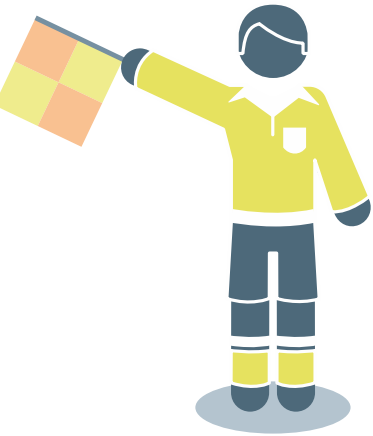

Ubacivanje za **momčad koja napada**

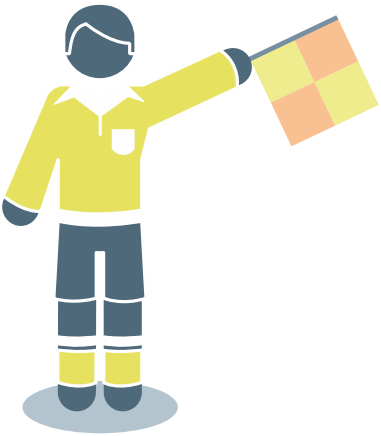

Ubacivanje za **momčad koja se brani**

Udarac iz kuta

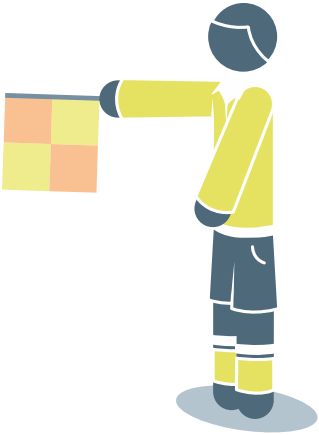

Udarac s vrata

Zaleđe

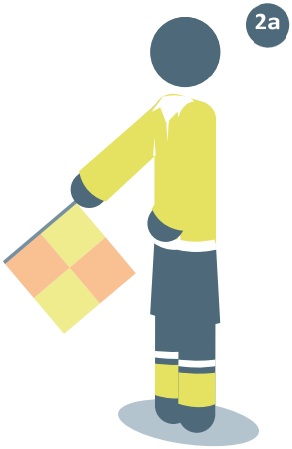

Zaleđe na
bližoj strani terena

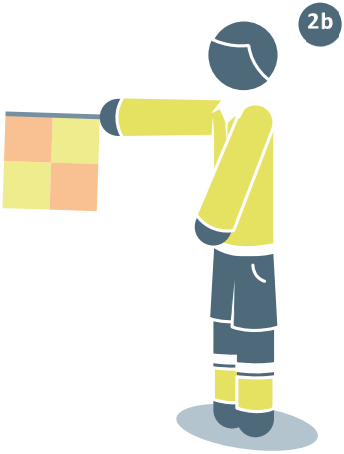

Zaleđe na
sredini terena

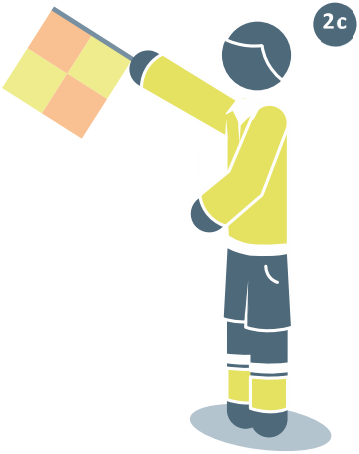

Zaleđe na
udaljenijoj strani terena

IFAB

7. Znakovi dodatnog pomoćnog suca

Pogodak
(osim ako je lopta sasvim jasno prešla gol-crtu)

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

Pravilo

7

Trajanje utakmice

1. Razdoblja igre

Utakmica se sastoji od dva jednaka vremenska razdoblja u trajanju po 45 minuta, koja mogu biti skraćena samo ako se sudac i obje momčadi tako dogovore prije početka utakmice, te ako je takav dogovor u skladu s propozicijama natjecanja.

2. Odmor između poluvremena

Igrači imaju pravo na odmor između poluvremena, koje ne može trajati duže od 15 minuta; kratki predah za osvježenje pićem (koji ne bi trebao trajati dulje od jedne minute) dopušten je u poluvremenu između produžetaka. Trajanje odmora između poluvremena mora biti određeno propozicijama natjecanja, a može se promijeniti samo uz odobrenje suca.

3. Nadoknada izgubljenog vremena

Sudac određuje nadoknadu vremena u svakom poluvremenu, za vrijeme igre izgubljeno u tom poluvremenu zbog:

- zamjena
- pregleda ozlijeđenih igrača i/ili iznošenja igrača s terena za igru
- traćenja vremena
- disciplinskih mjera
- medicinskih stanki u skladu s propozicijama natjecanja, npr. stanki za osvježenje pićem (koje ne bi trebale trajati dulje od jedne minute) i stanki za rashlađenje (90 sekundi do 3 minute)
- odgode nastavka igre povezane s provjerama i pregledima sustava VAR
- bilo kojeg drugog razloga, uključujući i bilo koju značajniju odgodu nastavka igre (primjerice, zbog proslave pogotka)

Četvrti sudac pokazat će minimalnu nadoknadu vremena, prema odluci glavnog suca, na kraju posljednje minute svakog poluvremena. Nadoknadu vremena sudac može produžiti, ali ne i skratiti.

Sudac ne smije kompenzirati pogrešku pri mjerenju vremena iz prvog poluvremena promjenom trajanja drugog poluvremena.

4. Kazneni udarac

Ako se kazneni udarac mora izvesti ili ponoviti, poluvrijeme će biti produženo dok kazneni udarac ne bude dovršen.

5. Prekinuta utakmica

Prekinuta utakmica bit će ponovno odigrana, osim ako propozicije natjecanja ili organizator natjecanja odrede drugačije.

IFAB
THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

Pravilo

8

Početak i nastavak igre

Početni udarac započinje oba poluvremena utakmice, oba dijela produžetaka te služi za nastavak igre nakon postignutog pogotka. Slobodni udarci (izravni ili neizravni), kazneni udarci, ubacivanja, udarci s vrata i udarci iz kuta ostali su načini nastavka igre (vidi Pravila 13 do 17). Spuštanjem lopte nastavlja se igra kada je sudac zaustavi, a Pravila ne zahtijevaju jedan od ranije navedenih načina nastavka igre.

Ako se prekršaj dogodi kada lopta nije u igri, to ne mijenja način nastavka igre.

1. Početni udarac

Postupak

- sudac baca novčić, a momčad koji pobijedi na koja će vrata napadati u prvom poluvremenu ili hoće li izvesti početni udarac
- ovisno o gore navedenome, suparnička momčad izvodi početni udarac ili odlučuje na koja će vrata napadati u prvom poluvremenu
- momčad koja izabere na koja će vrata napadati u prvom poluvremenu izvodi početni udarac u drugom poluvremenu
- u drugom poluvremenu momčadi mijenjaju strane i napadaju na suprotna vrata
- nakon što momčad postigne pogodak, suparnička momčad izvodi početni udarac

Pri svakom početnom udarcu:

- svi igrači, osim igrača koji izvodi početni udarac, moraju biti na vlastitoj polovici terena za igru
- igrači suparničke momčadi moraju biti udaljeni najmanje 9,15 m (10 jardi) od lopte, sve dok ona ne bude igri
- lopta mora nepomično stajati na oznaci središta terena za igru
- sudac daje znak za početak izvođenja
- lopta je u igri kada je udarena i jasno pomaknuta

- pogodak suparničkoj momčadi može biti postignut izravno iz početnog udarca; ako lopta izravno uđe u vrata igrača koji izvodi početni udarac, dosuđuje se udarac iz kuta za suparničku momčad

Prekršaji i sankcije

Ako igrač koji je izveo početni udarac ponovno dodirne loptu prije nego je lopta dodirnula nekog drugog igrača, dosuđuje se neizravni slobodni udarac, ili izravni slobodni udarac za prekršaj igranja rukom.

U slučaju bilo kojeg drugog kršenja postupka izvođenja početnog udarca, početni će udarac biti ponovljen.

2. Spuštanje lopte

Postupak

• Sudac spušta loptu za vratara momčadi koja se brani u njihovom kaznenom prostoru, ako je, u trenutku zaustavljanja igre:

• lopta bila u kaznenom prostoru, ili je

• posljednji dodir lopte bio u kaznenom prostoru

• U svim drugim slučajevima, sudac spušta loptu za jednog igrača momčadi koja je posljednja dodirnula loptu na mjestu gdje je lopta posljednje dodirnula igrača, vanjskog čimbenika ili, kako je navedeno u Pravilu 9.1, člana sudačkog tima

• Svi drugi igrači (iz obje momčadi) moraju biti udaljeni najmanje 4 m (4,5 jardi) od lopte sve dok lopta ne bude u igri.

Lopta je u igri kada dotakne tlo

Prekršaji i sankcije

Spuštanje lopte bit će ponovljeno ako lopta:

- dodirne igrača prije nego dodirne tlo
- napusti teren za igru nakon što dodirne tlo, a da nije dodirnula niti jednog igrača

Ako spuštena lopta uđe u vrata, a da je pritom nisu dodirnula barem dvojica igrača, igra se nastavlja:

- udarcem s vrata ako lopta uđe u suparnička vrata
- udarcem iz kuta ako lopta uđe u vlastita vrata

IFAB
THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

Pravilo

9

Lopta u igri i izvan igre

1. Lopta izvan igre

Lopta je izvan igre kada:

- u cijelosti prijeđe poprečnu ili uzdužnu crtu, na tlu ili u zraku
- sudac zaustavi igru
- dodirne člana sudačkog tima, ostane na terenu za igru i:
    - momčad započne obećavajući napad ili
    - lopta izravno uđe u vrata ili
    - se promijeni momčad u posjedu lopte

U svim tim slučajevima igra se nastavlja spuštanjem lopte.

2. Lopta u igri

Lopta je u igri u bilo kojem drugom trenutku kada dodirne člana sudačkog tima i kada se odbije od stupa vrata, grede ili koplja kutne zastavice te ostane na terenu za igru.

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

Pravilo 10

Određivanje ishoda utakmice

1. Postizanje pogotka

Pogodak je postignut kada lopta u cijelosti prijeđe poprečnu crtu između stupova vrata i ispod grede, pod uvjetom da momčad koja postiže pogodak nije počinila nikakav prekršaj.

Ako vratar baci loptu izravno u suparnička vrata, dosuđuje se udarac s vrata.

Ako sudac označi pogodak prije nego što je lopta u cijelosti prešla gol-crtu, igra se nastavlja spuštanjem lopte.

2. Pobjednička momčad

Pobjednik je momčad koja je postigla veći broj pogodaka. Ako obje momčadi ne postignu niti jedan pogodak, ili postignu jednaki broj pogodaka, utakmica završava neriješeno.

Kada propozicije natjecanja zahtijevaju pobjedničku momčad nakon neriješenog ishoda ili po završetku dvoboja kod kuće i u gostima, dopušteni su samo sljedeći postupci određivanja pobjedničke momčadi:

- pravilo pogodaka u gostima
- dva jednaka dijela produžetaka u trajanju najviše po 15 minuta
- jedanaesterci

Može se primijeniti kombinacija navedenih postupaka.

3. Jedanaesterci

Jedanaesterci se izvode po završetku utakmice te, ako nije drugačije određeno, primjenjuju se odgovarajuća Pravila nogometne igre. Igrač koji je isključen tijekom utakmice ne smije sudjelovati u izvođenju jedanaesteraca; upozorenja i opomene iz tijeka utakmice ne prenose se u izvođenje jedanaesteraca.

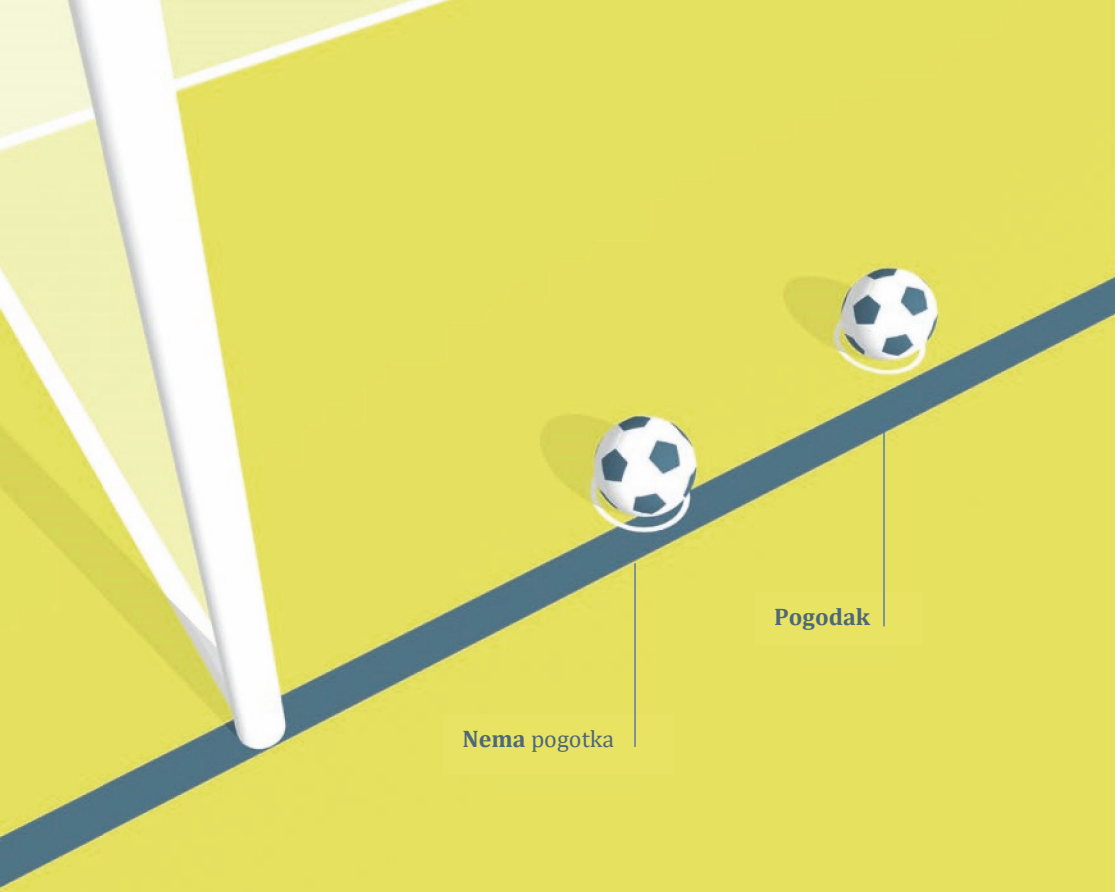
Pogodak
Nema pogotka

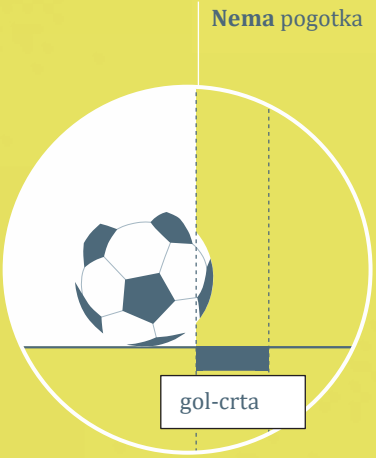
Nema pogotka
gol-crta

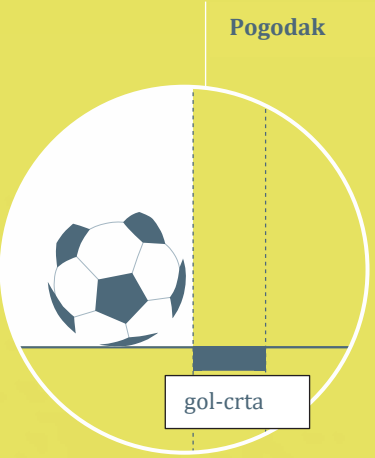
Pogodak
gol-crta

Postupak

Prije početka izvođenja jedanaesteraca

- Ako ne postoje druge okolnosti (stanje travnjaka, sigurnost, itd.), sudac baca novčić kako bi odredio na koja će se vrata izvoditi jedanaesterci. Ta odluka može biti promijenjena samo iz sigurnosnih razloga, ili ako vrata ili podloga za igru postanu neupotrebljivi
- Sudac potom ponovno baca novčić, a momčad koja pobijedi u bacanju novčića odlučuje hoće li izvoditi prvi ili drugi udarac
- Uz iznimku igrača koji zamijeni vratara koji nije u mogućnosti nastaviti utakmicu, jedanaesterce smiju izvoditi samo igrači koji se na kraju utakmice nalaze na terenu za igru ili su privremeno izvan njega (ozljeda, popravljanje opreme, itd.)
- Svaka je momčad odgovorna za odabir redoslijeda igrača s pravom izvođenja koji će izvoditi jedanaesterce. Sudac nije upoznat s redoslijedom
- Ako na kraju utakmice, a prije ili za vrijeme izvođenja jedanaesteraca jedna momčad ima više igrača od suparničke momčadi, mora smanjiti broj igrača na jednaki broj igrača koliko ima suparnik, a sudac mora biti upoznat s imenom i brojem svakog igrača koji se izuzima iz izvođenja. Bilo koji tako izuzeti igrač nema pravo izvoditi jedanaesterce (osim kako je navedeno u daljnjem tekstu)
- Vratar koji nije u mogućnosti nastaviti prije ili tijekom izvođenja jedanaesteraca može biti zamijenjen igračem koji je izuzet kako bi se ujednačio broj igrača ili, ako momčad nije iskoristila maksimalno dopušteni broj zamjena, imenovanim zamjenskim igračem, ali zamijenjeni vratar ne može više sudjelovati u igri i ne može izvoditi jedanaesterac
- Ako je vratar već izveo jedanaesterac, njegova zamjena ne može izvoditi jedanaesterac sve do sljedećeg niza izvođenja jedanaesteraca

Tijekom izvođenja jedanaesteraca

- Na terenu za igru smiju ostati samo igrači s pravom izvođenja jedanaesteraca i članovi sudačkog tima
- Svi igrači s pravom izvođenja, osim igrača koji izvodi jedanaesterac i dvojice vratara, moraju ostati unutar središnjeg kruga
- Vratar momčadi izvođača mora ostati na terenu za igru, izvan kaznenog prostora, na poprečnoj crti u ravnini okomite granične crte kaznenog prostora
- Igrač s pravom izvođenja jedanaesterca smije zamijeniti mjesto s vratarem

- Jedanaesterac je dovršen kada se lopta prestane kretati, izađe iz igre ili sudac zaustavi igru zbog bilo kojeg prekršaja; izvođač ne smije drugi puta igrati loptom
- Sudac vodi bilješke o izvedenim jedanaestercima
- Ako vratar počini prekršaj te time uzrokuje ponavljanje udarca, vratar mora biti upozoren za prvi prekršaj te opomenut za svaki sljedeći prekršaj
- Ako je izvođač sankcioniran za prekršaj počinjen nakon što je sudac označio početak izvođenja udarca, udarac se bilježi kao promašaj, a izvođač mora biti opomenut
- Ako vratar i izvođač istovremeno počine prekršaj, udarac se bilježi kao promašaj, a izvođač mora biti opomenut

Pod dolje navedenim uvjetima, svaka momčad izvodi po pet jedanaesteraca.

- Momčadi naizmjenično izvode jedanaesterce
- Svaki jedanaesterac izvodi različiti igrač, i svi igrači s pravom izvođenja moraju izvesti jedanaesterac prije nego što ga bilo koji igrač može izvoditi po drugi puta
- Ako prije nego što su obje momčadi izvele po pet jedanaesteraca, jedna momčad postigne više pogodaka nego što može postići druga momčad čak i kad bi izvela svojih pet jedanaesteraca, jedanaesterci se više ne izvode
- Ako rezultat ostane neriješen nakon što su obje momčadi izvele po pet jedanaesteraca, izvođenje se nastavlja sve dok jedna momčad ne postigne pogodak više od druge momčadi iz istog broja jedanaesteraca
- Gore navedeno načelo vrijedi za bilo koji sljedeći niz jedanaesteraca, no momčad smije promijeniti redoslijed izvođača
- Jedanaesterci ne smiju biti odgođeni zbog igrača koji napusti teren za igru. Njegov će jedanaesterac biti predan (nema pogotka) ako se igrač pravovremeno ne vrati kako bi ga izveo

Zamjene i isključenja tijekom izvođenja jedanaesteraca

- Igrač, zamjenski igrač, zamijenjeni igrač ili službena osoba mogu biti opomenuti ili isključeni
- Isključeni vratar mora biti zamijenjen igračem s pravom izvođenja jedanaesteraca
- Bilo koji igrač, osim vratara koji nije u mogućnosti nastaviti, ne može biti zamijenjen
- Sudac ne smije prekinuti utakmicu ako se broj igrača jedne momčadi smanji na manje od sedam

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

Pravilo

11

Zaleđe

1. Pozicija zaleđa

Nalaziti se u poziciji zaleđa nije prekršaj sam po sebi.

Igrač se nalazi u poziciji zaleđa ako se:

- bilo koji dio njegove glave, trupa ili noge nalazi na suparničkoj polovici terena (izuzevši središnju crtu) i
- bilo koji dio njegove glave, trupa ili noge nalazi bliže suparničkoj poprečnoj crti od lopte i pretposljednjeg suparnika

Šake i ruke svih igrača, uključujući i vratare, ne uzimaju se u obzir. U svrhu utvrđivanja zaleđa, gornja granica ruke poravnata je s donjim dijelom pazuha.

Igrač se ne nalazi u poziciji zaleđa ako se nalazi u istoj ravnini s:

- pretposljednjim igračem suparničke momčadi, ili
- dvojicom posljednjih igrača suparničke momčadi

2. Prekršaj zaleđa

Igrač koji se nalazi u poziciji zaleđa, u trenutku kada je njegov suigrač odigrao ili dodirnuo* loptu, sankcionira se samo kada se uključi u aktivnu igru:

- **utjecajem na igru odigravanjem ili dodirivanjem lopte koju mu je dodao ili koju je** dodirnuo njegov suigrač, ili
- utjecajem na suparničkog igrača:
    - onemogućavanjem suparničkog igrača da odigra loptu ili da bude u mogućnosti odigrati loptu, jasnim ometanjem suparnikovog vidnog polja, ili
    - u borbi za loptu, ili
    - jasnim pokušajem da igra loptom u svojoj blizini kada taj potez utječe na suparnika, ili
    - očiglednom kretnjom koja jasno utječe na sposobnost suparnika da igra loptom

**Treba se koristiti prvi kontakt kada igrač „odigra“ loptu ili „dodirne“ loptu*

ili

- stjecanjem prednosti odigravanjem lopte ili ometanjem suparnika kada je lopta:
  - odbijena ili skrenuta od stupa vrata, grede, člana sudačkog tima ili suparničkog igrača
  - namjerno obranjena od strane bilo kojeg suparničkog igrača

Smatra se da igrač u poziciji zaleđa, nakon primanja lopte od suparničkog igrača koji namjerno igra loptom, uključujući i namjerno igranje rukom, nije stekao prednost, osim ako se radilo o namjernoj obrani bilo kojeg suparničkog igrača.

“Obranom” se smatra pokret kojim igrač zaustavlja, ili pokušava zaustaviti, loptu koja ide u vrata ili vrlo blizu njih, bilo kojim dijelom tijela osim rukama/dlanovima (osim ako se radi o vrataru unutar kaznenog prostora).

U situacijama kada:

- igrač izlazi iz pozicije zaleđa ili stoji u njemu, a nalazi se na putu suparničkom igraču i ometa njegovo kretanje prema lopti, počinio je prekršaj zaleđa ako utječe na sposobnost suparnika da igra loptom ili se upusti u borbu za loptu; ako igrač ulazi u putanju suparnika i ometa njegov napredak (npr. blokira suparničkog igrača) prekršaj treba sankcionirati u skladu s Pravilom 12
- igrač u poziciji zaleđa kreće prema lopti s namjerom odigravanja lopte te je zaustavljen prekršajem prije igranja ili pokušaja igranja loptom, ili prije nego se upusti u borbu za loptu sa suparničkim igračem, sankcionira se prekršaj s obzirom da se dogodio prije prekršaja zaleđa
- je prekršaj počinjen nad igračem u poziciji zaleđa koji već igra ili pokušava igrati loptom, ili se bori za loptu sa suparničkim igračem, sankcionira se prekršaj zaleđa s obzirom da se dogodio prije prekršaja

3. Bez prekršaja

Prekršaja zaleđa nema ako igrač primi loptu izravno iz:

- udarca s vrata
- ubacivanja
- udarca iz kuta

4. Prekršaji i sankcije

Ako se dogodi prekršaj zaleđa, sudac dosuđuje neizravni slobodni udarac na mjestu gdje se prekršaj dogodio, čak i kada je to mjesto unutar igračeve vlastite polovice terena za igru.

Za potrebe zaleđa, smatra se da se igrač obrambene momčadi koji napusti teren za igru bez sučevog dopuštenja nalazi na poprečnoj ili uzdužnoj crti, sve do idućeg prekida igre ili dok obrambena momčad ne odigra loptu prema središnjoj crti te lopta izađe izvan njezinog kaznenog prostora. Ako je igrač namjerno napustio teren za igru, mora biti opomenut čim lopta izađe iz igre.

Igrač momčadi koja napada može napustiti teren za igru ili ostati izvan njega kako ne bi sudjelovao u aktivnoj igri. Ako se igrač vrati na teren preko poprečne crte i uključi se u igru prije idućeg prekida igre, ili momčad koja se brani odigra loptu prema središnjoj crti te lopta izađe izvan njezinog kaznenog prostora, za potrebe zaleđa smatra se kako se igrač nalazi na poprečnoj crti. Igrač koji namjerno napusti teren za igru i vrati se bez sučevog dopuštenja, te nije sankcioniran zbog zaleđa i stekne prednost, mora biti opomenut.

Ako igrač momčadi koja napada ostane mirovati između stupova vrata i unutar vrata dok lopta ulazi u vrata, pogodak mora biti priznat osim ako igrač počini prekršaj zaleđa ili prekršaj iz Pravila 12. Tada se igra nastavlja neizravnim ili izravnim slobodnim udarcem.

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

Pravilo

12

Prekršaji i nesportsko ponašanje

Izravni i neizravni slobodni udarci te kazneni udarci mogu biti dosuđeni samo zbog prekršaja počinjenih dok je lopta u igri.

1. Izravni slobodni udarac

Izravni slobodni udarac dosuđuje se u korist suparničke momčadi ako igrač počini bilo koji od sljedećih prekršaja, na način koji sudac smatra neopreznim, preoštrim ili koji uključuje prekomjernu silu:

- nasrne na suparnika
- skoči na suparnika
- udari ili pokuša udariti suparnika nogom
- odgurne suparnika
- udari ili pokuša udariti suparnika rukom ili glavom
- starta na suparnika ili se upusti u borbu za loptu
- podmetne ili pokuša podmetnuti nogu suparničkom igraču

Ako je pri prekršaju došlo do kontakta, prekršaj će biti kažnjen izravnim slobodnim udarcem.

- Neoprezan je način kada igrač pokaže manjak pažnje ili obzira u borbi za loptu ili kada djeluje bez predostrožnosti. Nije potrebna disciplinska mjera
- Preoštar je način kada igrač djeluje zanemarujući moguću opasnost ili posljedice za suparnika te mora biti opomenut
- Upotreba prekomjerne sile označava trenutak kada igrač prekorači nužnu upotrebu sile i/ili ugrozi sigurnost suparnika te mora biti isključen

Izravni slobodni udarac dosuđuje se kada igrač počini jedan od sljedećih prekršaja:

- prekršaj igranja rukom (izuzevši vratara unutar vlastitog kaznenog prostora)
- drži suparnika
- kontaktom ometa suparnika
- ugrize ili pljune na nekoga tko je naveden u zapisniku o utakmici ili na člana sudačkog tima
- baci predmet na loptu, suparnika ili člana sudačkog tima, ili dira loptu držanim predmetom

Vidi također prekršaje u Pravilu 3.

Igranje rukom

Za potrebe procjene prekršaja igranja rukom, gornja granica ruke poravnata je s donjim dijelom pazuha. Ne predstavlja svaki dodir igračeve ruke i lopte prekršaj.

Prekršaj je kada igrač:

- namjerno rukom dodirne loptu, primjerice pomicanjem ruke prema lopti
- rukom dodirne loptu kada je ruka činila njegovo tijelo neprirodno većim. Smatra se da je igrač učinio svoje tijelo neprirodno većim kada položaj njegove ruke nije posljedica igračeve kretnje tijelom u toj specifičnoj situaciji, ili kada kretnja ne opravdava položaj ruke. Držanjem ruke u takvom položaju igrač preuzima rizik da ga lopta udari u ruku te da bude sankcioniran
- postigne pogodak u suparnička vrata:
    - izravno rukom, čak i ako je bilo slučajno, uključujući i kada to učini vratar;
    - odmah nakon što je lopta dodirnula njegovu ruku, čak i ako je bilo slučajno

Izvan kaznenog prostora, za vratara vrijede ista ograničenja pri igranju rukom kao i za sve ostale igrače. Ako vratar igra rukom unutar svog kaznenog prostora kada mu to nije dopušteno, dosuđuje se neizravni slobodni udarac, ali bez disciplinske mjere. Međutim, ako se radi o prekršaju igranja loptom po drugi puta (neovisno o mogućem igranju rukom ili šakom) nakon nastavka igre – prije nego lopta dodirne nekog drugog igrača – vratar mora biti sankcioniran ako tim prekršajem zaustavi obećavajući napad ili onemogući suparniku ili suparničkoj momčadi postizanje pogotka ili izglednu priliku za postizanje pogotka.

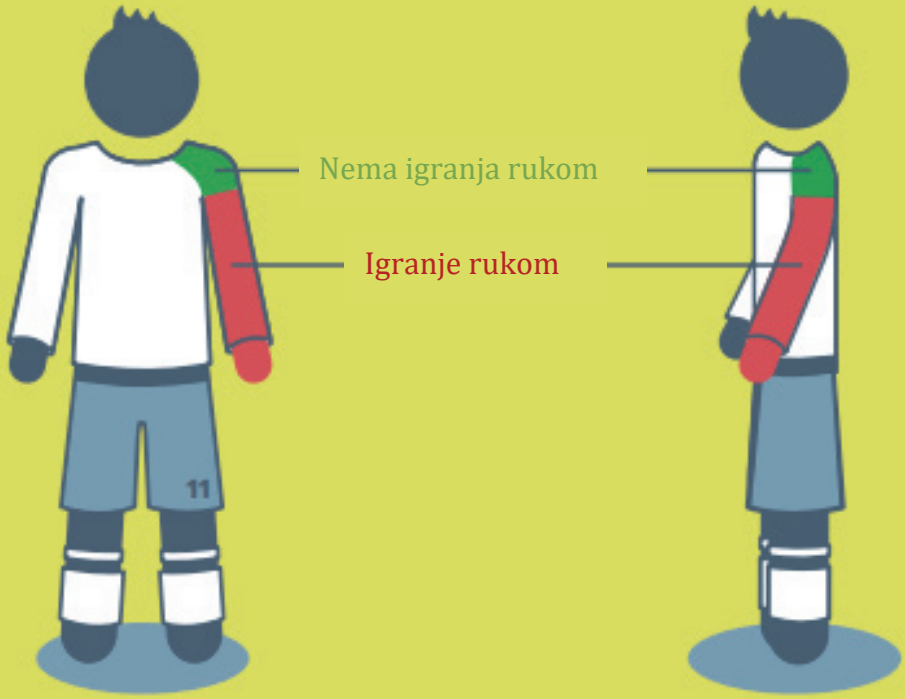
Nema igranja rukom
Igranje rukom
11

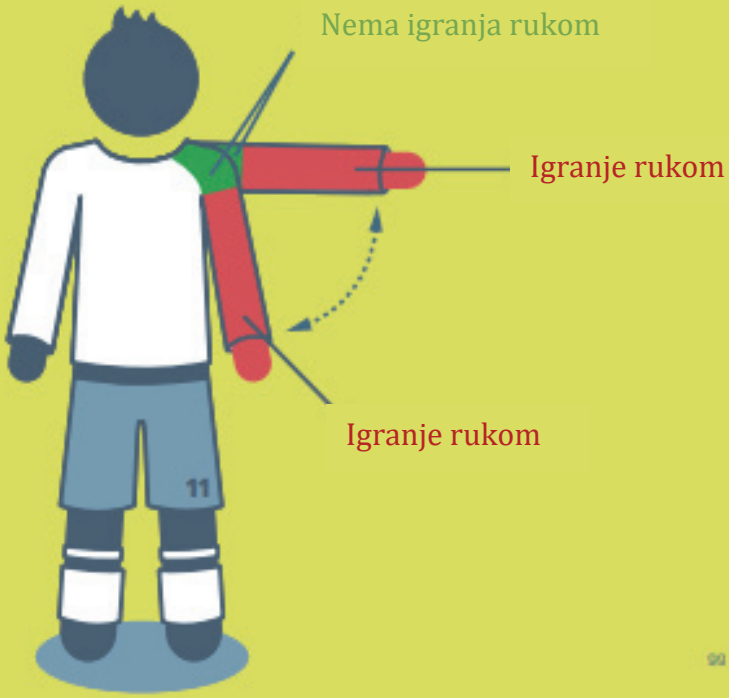
Nema igranja rukom
Igranje rukom
Igranje rukom
11

2. Neizravni slobodni udarac

Neizravni slobodni udarac dosuđuje se ako igrač:

- igra na opasan način
- ometa napredak suparnika bez kontakta
- iskaže neslaganje koristeći agresivan, uvredljiv ili pogrdan rječnik i/ili radnje, ili druge verbalne prekršaje
- onemogućava vratara pri ispuštanju lopte iz ruke, ili udari ili pokuša udariti loptu nogom dok je vratar u postupku ispuštanja lopte
- inicira namjerni potez dodavanja lopte vrataru glavom, prsima, koljenom, itd. (uključujući iz slobodnog udarca ili udarca s vrata) kako bi zaobišao Pravila nogometne igre, bez obzira dodirne li vratar rukama loptu; vratar će biti sankcioniran ako je odgovoran za iniciranje takvog poteza
- počini bilo koji drugi prekršaj koji nije naveden u Pravilima nogometne igre, a zbog kojega se igra zaustavlja kako bi igrač bio opomenut ili isključen

Neizravni slobodni udarac dosuđuje se ako vratar unutar vlastitog kaznenog prostora počini bilo koji od sljedećih prekršaja:

- kontrolira loptu šakom/rukom duže od šest sekundi prije ispuštanja
- dodirne loptu šakom/rukom nakon ispuštanja, a prije nego što je dodirnula nekog drugog igrača
- dodirne loptu šakom/rukom, osim ako je vratar jasno udario loptu nogom ili pokušao udariti loptu nogom kako bi je poslao u igru, nakon:
    - što ju je suigrač namjerno dodao vrataru nogom
    - izravnog primanja lopte od suigrača poslije izvedenog ubacivanja

Smatra se da je vratar u posjedu lopte rukom/rukama:

- kada je lopta između njegovih ruku ili između ruke i bilo koje podloge (primjerice tla ili njegovog tijela) ili kada je dodiruje bilo kojim dijelom ruke ili šake, osim ako se lopta odbije od vratara ili je vratar obranio udarac
- kada drži loptu u ispruženoj ruci, dlanom prema gore
- kada udara loptom u tlo ili je baca u zrak

Suparnički igrač ne smije se upustiti u borbu za loptu s vratarom sve dok je vratar drži rukom/rukama u svom posjedu.

Opasna igra

Opasnom se igrom smatra bilo koji potez pri pokušaju igranja loptom koji ostavlja mogućnost ozljede (uključujući i ozljedu samog igrača) te koji spriječi suparničkog igrača u blizini da igra loptom zbog straha od ozljede.

Udarac "škaricama" je dopušten pod uvjetom da ne predstavlja opasnost za suparnika.

Ometanje napretka suparnika bez kontakta

Ometanje napretka suparničkog igrača znači ulazak u njegovu liniju kretanja kako bi ga se zapriječilo, blokiralo, usporilo ili prisililo na promjenu smjera u trenutku kada lopta nije dovoljno blizu nijednom od te dvojice igrača da bi njome igrali.

Svi igrači imaju pravo na svoju poziciju na terenu za igru; naći se na putu suparničkom igraču nije isto što i ulazak u liniju kretanja.

Igrač može štititi loptu zauzimanjem pozicije između suparničkog igrača i lopte ako je lopta dovoljno blizu da se njome igra, a suparničkog se igrača ne zadržava rukama ili tijelom. Ako je lopta unutar udaljenosti za igru, suparnički igrač smije se pošteno upustiti u borbu s igračem.

3. Disciplinske mjere

Sudac ima ovlasti poduzeti disciplinske mjere od trenutka kada uđe na teren za igru radi pregleda terena prije utakmice do napuštanja terena za igru po završetku utakmice (uključujući i jedanaesterce).

Ako igrač ili službena osoba počini prekršaj za isključenje prije ulaska na teren za igru na početku utakmice, sudac ima pravo zabraniti igraču ili službenoj osobi sudjelovanje u utakmici (vidi Pravilo 3.6); sudac će prijaviti bilo kakav drugi oblik nesportskog ponašanja.

Igrač ili službena osoba koja počini prekršaj za opomenu ili isključenje, na terenu za igru ili izvan njega, bit će sankcionirana u skladu s prekršajem.

Žuti karton označava opomenu, a crveni karton označava isključenje.

Žuti ili crveni karton mogu biti pokazani samo igraču, zamjenskom igraču, zamijenjenom igraču i službenoj osobi.

Igrači, zamjenski i zamijenjeni igrači

Odgađanje nastavka igre radi pokazivanja kartona

Kada je sudac odlučio opomenuti ili isključiti igrača, igra ne smije biti nastavljena dok sankcija ne bude provedena, osim ako momčad koja nije počinila prekršaj brzo izvede slobodni udarac, ima izglednu priliku za postizanje pogotka i sudac nije započeo postupak izricanja disciplinske mjere. Mjera se tada poduzima pri sljedećem zaustavljanju igre; ako je suparničkoj momčadi prekršajem onemogućena izgledna prilika za postizanje pogotka, igrač će biti opomenut; ako je prekršaj ometao ili zaustavio obećavajući napad, igrač neće biti opomenut.

Prednost

Ako sudac dozvoli prednost nakon prekršaja za koji bi igrač bio opomenut ili isključen da je igra bila zaustavljena, ta opomena ili isključenje moraju biti provedeni čim lopta izađe iz igre. Međutim, ako se radilo o onemogućavanju izgledne prilike za postizanje pogotka suparničkoj momčadi, igrač mora biti opomenut zbog nesportskog ponašanja; ako je prekršajem ometen ili zaustavljen obećavajući napad, igrač neće biti opomenut.

Prednost ne treba dozvoliti u situacijama koje uključuju težak prekršaj, nasilno ponašanje ili prekršaj za drugu opomenu, osim ako postoji izgledna prilika za postizanje pogotka. Sudac mora isključiti igrača u idućem prekidu igre, ali ako igrač igra loptom ili napadne/omete suparnika, sudac će zaustaviti igru, isključiti igrača i nastaviti igru neizravnim slobodnim udarcem, osim ako je igrač počinio još ozbiljniji prekršaj.

Ako branič počne držati napadača izvan kaznenog prostora i nastavi ga držati unutar kaznenog prostora, sudac mora dosuditi kazneni udarac.

Prekršaji za opomenu

Igrač mora biti opomenut ako je:

- odugovlačio s nastavkom igre
- izrazio neslaganje riječima ili djelom
- ušao ili se vratio na teren za igru, ili ga namjerno napustio, bez sučevog dopuštenja
- propustio poštovati propisanu udaljenost pri nastavku igre spuštanjem lopte, udarcem iz kuta, slobodnim udarcem ili ubacivanjem
- neprestano kršio Pravila nogometne igre (ne postoji točno određen broj ili obrazac "neprestanog" kršenja)
- kriv za nesportsko ponašanje
- ušao u sučev prostor za pregled snimke (RRA)
- pretjerano koristio znak za pregled snimke (TV ekran)

Zamjenski ili zamijenjeni igrač mora biti opomenut ako je:

- odugovlačio s nastavkom igre
- izrazio neslaganje riječima ili djelom
- ušao ili se vratio na teren za igru bez sučevog dopuštenja
- kriv za nesportsko ponašanje
- ušao u sučev prostor za pregled snimke (RRA)
- pretjerano koristio znak za pregled snimke (TV ekran)

Kada se dogode dva zasebna prekršaja za opomenu (čak i unutar kratkog razdoblja), trebaju se pokazati dvije opomene; primjerice, ako igrač uđe na teren za igru bez

potrebnog odobrenja te potom počini preoštar prekršaj ili zaustavi obećavajući napad prekršajem/igranjem rukom, itd.

Opomene za nesportsko ponašanje

Postoje različite okolnosti u kojima igrač mora biti opomenut zbog nesportskog ponašanja, uključujući i kada:

- pokuša prevariti suca, primjerice simuliranjem ozljede ili pretrpljenog prekršaja
- zamijeni mjesta s vratarem tijekom igre ili bez sučevog dopuštenja (vidi Pravilo 3)
- počini preoštri prekršaj za izravni slobodni udarac
- igra rukom kako bi omeo ili zaustavio obećavajući napad
- počini bilo kakav prekršaj kako bi omeo ili zaustavio obećavajući napad, osim kada sudac dosudi kazneni udarac zbog prekršaja počinjenog pri pokušaju da se igra loptom
- onemogući suparnika u izglednoj prilici za postizanje pogotka prekršajem počinjenim pri pokušaju da igra loptom, a sudac dosudi kazneni udarac
- igra rukom u pokušaju da postigne pogodak (bez obzira je li pokušaj bio uspješan ili neuspješan) ili u neuspješnom pokušaju da spriječi postizanje pogotka
- napravi neovlaštene oznake na terenu za igru
- igra loptom pri napuštanju terena za igru, nakon dobivenog dopuštenja za napuštanje terena
- pokaže nedostatak poštovanja prema igri
- namjerno inicira potez dodavanja lopte vrataru glavom, prsima, koljenom, itd. (uključujući iz slobodnog udarca ili udarca s vrata) kako bi zaobišao Pravila nogometne igre, bez obzira dodirne li vratar rukama loptu; vratar će biti sankcioniran ako je odgovoran za iniciranje takvog poteza
- riječima skreće pažnju suparniku tijekom igre ili pri nastavku igre

Proslava pogotka

Igrači mogu slaviti postignuti pogodak, no proslava ne smije biti pretjerana; ne podržavaju se koreografije pri proslavi, i ne smiju izazvati prekomjerni gubitak vremena.

Napuštanje terena za igru radi proslave pogotka nije prekršaj za opomenu, ali igrači bi se morali vratiti na teren što je prije moguće.

Igrač mora biti opomenut, čak i ako pogodak nije priznat, zbog:

- penjanja na zaštitnu ogradu i/ili pristupanja gledateljima na način koji izaziva sigurnosne probleme
- djelovanja ili ponašanja na provokativan, podrugljiv ili potpaljiv način
- pokrivanja glave ili lica maskom ili drugim sličnim predmetom
- skidanja dresa ili pokrivanja glave dresom

Odgoda nastavka igre

Sudac mora opomenuti igrače koji odugovlače s nastavkom igre:

- fintirajući ubacivanje i naglo ostavljajući loptu za suigrača da je ubaci u igru
- otezanjem pri napuštanju terena za igru tijekom postupka zamjene
- prekomjernim odgađanjem nastavka igre
- udaranjem lopte ili odnošenjem lopte s mjesta prekršaja, ili izazivanjem sukoba namjernim dodirivanjem lopte nakon što je sudac zaustavio igru
- izvođenjem slobodnog udarca s pogrešnog mjesta kako bi se iznudilo ponavljanje izvođenja

Prekršaji za isključenje

Igrač, zamjenski igrač ili zamijenjeni igrač koji počini bilo koji od sljedećih prekršaja mora biti isključen kada:

- onemoguće suparničkoj momčadi postizanje pogotka ili izglednu priliku za postizanje pogotka prekršajem igranja rukom (izuzevši vratara u vlastitom kaznenom prostoru)
- onemoguće postizanje pogotka ili izglednu priliku za postizanje pogotka suparničkom igraču, čija je općenita linija kretanja u smjeru počiniteljevih vrata, prekršajem kažnjivim slobodnim udarcem (osim u dolje navedenim okolnostima)
- počine teški prekršaj
- ugrizu ili pljunu na nekoga
- nasilno se ponašaju

- koriste agresivne, uvredljive ili pogrdne riječi i/ili radnje
- dobiju drugu opomenu u istoj utakmici
- uđu u prostoriju za VAR

Igrač, zamjenski igrač ili zamijenjeni igrač moraju po isključenju napustiti neposrednu blizinu terena za igru i tehnički prostor.

Onemogućavanje postizanja pogotka ili izgledne prilike za postizanje pogotka

Ako igrač u svom kaznenom prostoru počini prekršaj na suparniku koji mu onemogućava izglednu priliku za postizanje pogotka te sudac dosudi kazneni udarac, igrač koji je počinio prekršaj mora biti opomenut ako je prekršaj počinio u pokušaju da igra loptom; u svim ostalim okolnostima (primjerice držanje, povlačenje, guranje, izostanak mogućnosti da igra loptom itd.) igrač koji je počinio prekršaj mora biti isključen.

Ako igrač prekršajem igranja rukom onemogući suparničkoj momčadi postizanje pogotka ili izglednu priliku za postizanje pogotka, mora biti isključen bez obzira gdje se prekršaj dogodio, (osim vratara unutar vlastitog kaznenog prostora).

Igrač, isključeni igrač, zamjenski igrač ili zamijenjeni igrač koji uđe na teren za igru bez potrebnog sučevog odobrenja pa ometa igru ili suparnika te onemogući suparničkoj momčadi postizanje pogotka ili izglednu priliku za postizanje pogotka, počinio je prekršaj za isključenje.

U obzir treba uzeti:

- udaljenost od prekršaja do vrata
- opći smjer igre
- vjerojatnost zadržavanja ili osvajanja kontrole nad loptom
- pozicije i broj obrambenih igrača

Težak prekršaj

Start ili pokušaj borbe za loptu koji ugrožavaju sigurnost suparničkog igrača ili koriste prekomjernu silu ili brutalnost moraju biti sankcionirani kao težak prekršaj.

Bilo koji igrač koji naleti na suparničkog igrača u pokušaju borbe za loptu, s prednje, bočne ili stražnje strane, koristeći jednu ili obje noge te prekomjernu silu ili ugrožava sigurnost suparničkog igrača, počinio je težak prekršaj.

Nasilno ponašanje

Nasilno ponašanje obuhvaća igračevu upotrebu ili pokušaj upotrebe prekomjerne sile ili brutalnosti protiv suparnika izvan borbe za loptu, ili protiv suigrača, službene osobe, člana sudačkog tima, gledatelja ili bilo koje druge osobe, bez obzira je li došlo do kontakta.

Nadalje, igrač koji izvan borbe za loptu namjerno udari suparničkog igrača ili bilo koju drugu osobu šakom ili rukom u lice ili glavu, ponaša se nasilno, osim ako je korištena zanemarivo mala snaga.

Službene osobe

Ako je počinjen prekršaj, a osoba koja je počinila prekršaj ne može biti identificirana, sankcioniran će biti glavni trener u tehničkom prostoru.

Upozorenje

Sljedeće bi prekršaje obično trebalo sankcionirati upozorenjem; ponovljene ili očiglednije prekršaje treba sankcionirati opomenom ili isključenjem:

- ulazak u teren za igru na način koji iskazuje poštovanje i ne izaziva sukob
- izostanak suradnje s članom sudačkog tima, npr. ignoriranje upute ili zahtjeva pomoćnog suca ili četvrtog suca
- manje neslaganje (riječima ili radnjama) s odlukom sudačkog tima
- povremeno napuštanje tehničkog prostora bez počinjenih drugih prekršaja

Opomena

Prekršaji za opomenu uključuju (ali nisu ograničeni na):

• jasan/neprestan manjak poštovanja prema granicama tehničkog prostora svoje momčadi
• odugovlačenje nastavka igre svoje momčadi
• namjeran ulazak u tehnički prostor suparničke momčadi (bez izazivanja sukoba)
• neslaganje (riječima ili radnjama), uključujući:
    • bacanje/udaranje boca s pićem ili drugih predmeta
    • djelovanje koje jasno pokazuje manjak poštovanja prema članu ili članovima sudačkog tima, npr. sarkastičan pljesak
• ulazak u sučev prostor za pregled snimke (RRA)
• pretjerano/neprestano gestikuliranje uz zahtijevanje žutog ili crvenog kartona
• pretjerano pokazivanje „televizijskog znaka" radi pregleda snimke
• djelovanje na provokativan ili potpaljiv način
• neprestano neprihvatljivo ponašanje (uključujući i ponavljanje prekršaja za upozorenje)
• pokazan manjak poštovanja prema nogometnoj igri

Isključenje

Prekršaji za isključenje uključuju (ali nisu ograničeni na):

• odgađanje nastavka igre suparničke momčadi, npr. držanjem lopte, udaranjem lopte s mjesta prekršaja, ometanjem igračevih kretnji
• namjerno napuštanje tehničkog prostora radi:
    • iskazivanja neslaganja s članom sudačkog tima ili protestiranja
    • djelovanja na provokativan ili potpaljiv način
• ulazak u suparnički tehnički prostor na agresivan način ili način koji izaziva sukob
• namjerno bacanje/udaranje predmeta na teren za igru
• ulazak na teren za igru radi:
    • sukoba sa članom sudačkog tima (uključujući i na poluvremenu i po završetku utakmice)
    • ometanja igre, suparničkog igrača ili člana sudačkog tima
• ulazak u prostoriju za VAR (VOR)
• fizički i drugačije agresivno ponašanje (uključujući pljuvanje ili ugriz) prema suparničkom igraču, zamjenskom igraču, službenoj osobi, članu sudačkog tima, gledatelju ili bilo kojoj drugoj osobi (npr. skupljaču lopti, zaštitaru, službeniku natjecanja, itd.)

• dobivanje druge opomene u istoj utakmici
• upotrebu agresivnog, uvredljivog ili pogrdnog rječnika i/ili radnje
• upotrebu neodobrene elektroničke ili komunikacijske opreme i/ili neprimjereno ponašanje kao posljedicu upotrebe elektroničke ili komunikacijske opreme
• nasilno ponašanje

Prekršaji bacanja predmeta (ili lopte)

U svim navedenim slučajevima, sudac poduzima odgovarajuće disciplinske mjere:

- preoštro – opomenuti počinitelja zbog nesportskog ponašanja
- uz prekomjernu silu – isključiti počinitelja zbog nasilnog ponašanja

4. Nastavak igre nakon prekršaja i nesportskog ponašanja

Ako je lopta izvan igre, igra se nastavlja u skladu s prethodnom odlukom.
Ako je lopta u igri, a igrač počini fizički prekršaj na terenu za igru protiv:

- suparničkog igrača – dosuđuje se neizravni ili izravni slobodni udarac ili kazneni udarac
- suigrača, zamjenskog igrača, zamijenjenog igrača ili isključenog igrača, službene osobe ili člana sudačkog tima – dosuđuje se izravni slobodni udarac ili kazneni udarac

Svi verbalni prekršaji sankcioniraju se neizravnim slobodnim udarcem.

Ako sudac zaustavi igru zbog prekršaja koji je počinio igrač, na terenu za igru ili izvan njega, protiv vanjskog čimbenika, igra se nastavlja spuštanjem lopte, osim ako je dosuđen neizravni slobodni udarac zbog napuštanja terena za igru bez sučevog odobrenja; neizravni slobodni udarac izvodi se s točke na graničnoj crti gdje je igrač napustio teren za igru.

Ako je lopta u igri, pri čemu:

- igrač počini prekršaj protiv člana sudačkog tima ili suparničkog igrača, zamjenskog igrača, zamijenjenog ili isključenog igrača ili službene osobe izvan terena za igru, ili

- zamjenski igrač, zamijenjeni ili isključeni igrač, ili službena osoba počini prekršaj izvan terena za igru na suparničkom igraču ili članu sudačkog tima, ili ga ometa,

igra se nastavlja slobodnim udarcem na graničnoj crti, na mjestu najbližem mjestu prekršaja/ometanja; u slučaju da se radi o prekršaju za izravni slobodni udarac unutar počiniteljevog kaznenog prostora dosuđuje se kazneni udarac.

Ako igrač počini prekršaj izvan terena za igru protiv igrača, zamjenskog ili zamijenjenog igrača, ili službene osobe vlastite momčadi, igra se nastavlja neizravnim slobodnim udarcem na graničnoj crti na mjestu najbližem mjestu prekršaja.

Ako igrač dira loptu predmetom držanim u ruci (kopačkom, kostobranom itd.), igra se nastavlja izravnim slobodnim udarcem (ili kaznenim udarcem).

Ako igrač na terenu za igru ili izvan njega baci ili udari predmet (osim lopte za igru) na suparničkog igrača, ili baci ili udari predmet (uključujući loptu) na suparničkog zamjenskog igrača, zamijenjenog igrača ili isključenog igrača, službenu osobu ili člana sudačkog tima, ili na loptu za igru, igra se nastavlja izravnim slobodnim udarcem s mjesta gdje je predmet udario ili bi udario osobu ili loptu. Ako je to mjesto izvan terena za igru, izravni slobodni udarac izvodi se na najbližoj točki granične crte; ako je to mjesto unutar počiniteljevog kaznenog prostora, dosuđuje se kazneni udarac.

Ako zamjenski igrač, zamijenjeni igrač ili isključeni igrač, igrač privremeno izvan terena iza igru ili službena osoba baci ili udari predmet na teren za igru i ometa igru, suparnika ili člana sudačkog tima, igra se nastavlja izravnim slobodnim udarcem (ili kaznenim udarcem) s mjesta gdje je predmet ometao igru, ili gdje je udario ili bi udario suparnika, člana sudačkog tima ili loptu.

IFAB
THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD
adidas
19
BRASIL

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

Pravilo 13

Slobodni udarci

1. Vrste slobodnog udarca

Izravni i neizravni slobodni udarci dosuđuju se u korist suparničke momčadi igrača, zamjenskog igrača, zamijenjenog igrača ili isključenog igrača, ili službene osobe koja je skrivila prekršaj.

Znak za neizravni slobodni udarac

Sudac označava neizravni slobodni udarac podizanjem ruke iznad glave. Ruku zadržava u tom položaju sve dok udarac ne bude izveden te lopta ne dodirne nekog drugog igrača, izađe izvan terena za igru ili je jasno da pogodak ne može biti postignut izravno.

Neizravni slobodni udarac mora biti ponovljen ako sudac propusti označiti da je slobodni udarac neizravan te udarena lopta izravno uđe u vrata.

Ulazak lopte u vrata

- ako je lopta pri izravnom slobodnom udarcu udarena izravno u suparnička vrata, priznaje se pogodak
- ako je lopta pri neizravnom slobodnom udarcu udarena izravno u suparnička vrata, dosuđuje se udarac s vrata
- ako je lopta pri izravnom ili neizravnom slobodnom udarcu udarena izravno u vlastita vrata momčadi koja izvodi udarac, dosuđuje se udarac iz kuta

2. Postupak

Svi se slobodni udarci izvode s mjesta gdje se prekršaj dogodio, osim:

- neizravnih slobodnih udaraca dosuđenih za momčad koja napada zbog prekršaja unutar suparničkog vratarevog prostora; oni se izvode s najbliže točke na crti vratarevog prostora usporednoj s gol-crtom.

- izravnih slobodnih udaraca dosuđenih za momčad koja se brani unutar njihovog vratarevog prostora; oni mogu biti izvedeni bilo gdje unutar tog prostora.
- slobodnih udaraca zbog prekršaja koji uključuju igračev ulazak, ponovni ulazak ili izlazak s terena za igru bez sučevog dopuštenja; oni se izvode s mjesta gdje je lopta bila u trenutku zaustavljanja igre. Međutim, ako igrač počini prekršaj izvan terena za igru, igra se nastavlja slobodnim udarcem na graničnoj crti na mjestu najbližem mjestu prekršaja; u slučaju prekršaja za izravni slobodni udarac dosuđuje se kazneni udarac ako je to mjesto unutar kaznenog prostora igrača koji je prekršaj počinio.
- ako Pravilo određuje drugo mjesto izvođenja (vidi Pravila 3, 11 i 12)

Lopta:
- mora mirovati, a izvođač ne smije ponovno dodirnuti loptu prije nego što lopta dodirne drugog igrača
- je u igri kada je udarena i jasno pomaknuta

Dok lopta ne uđe u igru, svi suparnički igrači moraju ostati:

- najmanje 9,15 m (10 jardi) udaljeni od lopte, osim ako se nalaze na vlastitoj gol-crti između stupova vrata
- izvan kaznenog prostora u slučaju slobodnih udaraca unutar suparničkog kaznenog prostora

  Ako tri ili više igrača iz momčadi koja se brani čine „živi zid“, svi igrači momčadi koja napada moraju ostati na najmanje 1 m (1 jard) udaljenosti od „živog zida“ sve dok lopta ne bude u igri.

Slobodni udarac može biti izveden podizanjem lopte jednom nogom ili objema nogama istovremeno.

Fintiranje izvođenja slobodnog udarca, kako bi se zbunili suparnički igrači, dopušteno je kao dio nogometne igre.

Ako igrač koji pravilno izvodi slobodan udarac namjerno udari loptom u suparničkog igrača kako bi ponovno igrao loptom, ali ne na neoprezan ili preoštar način, niti upotrebom pretjerane sile, sudac dopušta nastavak igre.

3. Prekršaji i sankcije

Ako pri izvođenju slobodnog udarca suparnik stoji bliže lopti od propisane udaljenosti, slobodni se udarac ponavlja osim ako se može dozvoliti prednost; no ako igrač brzo izvede slobodni udarac, a loptu presiječe suparnički igrač koji se nalazi na manje od 9,15 m (10 jardi) udaljenosti, sudac dopušta nastavak igre. Međutim, suparnički igrač koji namjerno onemogućava brzo izvođenje slobodnog udarca mora biti opomenut zbog odugovlačenja nastavka igre.

Pri izvođenju slobodnog udarca, ako se igrač momčadi koja napada nalazi na manje od 1 m (1 jard) od „živog zida“ koji čine tri ili više igrača momčadi koja se brani, dosuđuje se neizravni slobodni udarac.

Ako momčad koja se brani izvede slobodni udarac iz svog kaznenog prostora, a suparnički su igrači unutar kaznenog prostora jer nisu imali vremena napustiti ga, sudac dopušta nastavak igre. Ako suparnički igrač koji se nalazi u kaznenom prostoru u trenutku izvođenja slobodnog udarca, ili ulazi u kazneni prostor prije nego lopta bude u igri, dodirne loptu ili se upusti u borbu za loptu prije nego što lopta bude u igri, slobodni se udarac ponavlja.

Nakon što lopta bude u igri, ako je izvođač ponovno dodirne prije nego što je dodirnula drugog igrača, dosuđuje se neizravni slobodni udarac. Ako izvođač počini prekršaj igranja rukom:

- dosuđuje se izravni slobodni udarac
- dosuđuje se kazneni udarac ako se prekršaj dogodio unutar kaznenog prostora izvođača, osim ako je izvođač bio vratar. Tada se dosuđuje neizravni slobodni udarac.

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

Pravilo

14

Kazneni udarac

Kazneni se udarac dosuđuje ako igrač počini prekršaj za izravni slobodni udarac unutar svog kaznenog prostora ili izvan terena za igru, kao dio igre, kako je navedeno u Pravilima 12 i 13.

Pogodak može biti postignut izravno iz kaznenog udarca.

1. Postupak

Lopta mora mirovati na oznaci za izvođenje kaznenog udarca, a stupovi vrata, greda i mreža ne smiju se micati.

Mora biti jasno utvrđen identitet igrača koji izvodi kazneni udarac.

Vratar momčadi koja se brani mora ostati na poprečnoj crti, licem okrenut prema izvođaču, između stupova vrata, ne dodirujući stupove vrata, gredu ili mrežu, sve dok lopta ne bude udarena.

Svi ostali igrači, osim izvođača i vratara, moraju biti:

- najmanje 9,15 m (10 jardi) udaljeni od oznake za izvođenje kaznenog udarca
- iza oznake za izvođenje kaznenog udarca
- unutar terena za igru
- izvan kaznenog prostora

Kada su svi igrači zauzeli svoje pozicije u skladu s ovim Pravilom, sudac daje znak za izvođenje kaznenog udarca.

Igrač koji izvodi kazneni udarac mora udariti loptu prema naprijed; udarac petom je dopušten pod uvjetom da se lopta kreće prema naprijed.

Kada je lopta udarena, vratar momčadi koja se brani mora barem dijelom jednog stopala dodirivati gol-crtu, biti u liniji s njom, ili iza nje.

Lopta je u igri kada je udarena i jasno pomaknuta.

Izvođač ne smije ponovno igrati loptom sve dok lopta ne dodirne drugog igrača.

Kazneni je udarac dovršen kada se lopta prestane kretati, izađe iz igre ili sudac zaustavi igru zbog bilo kojeg prekršaja.

Na kraju svakog poluvremena ili produžetka, dopušta se nadoknada vremena kako bi kazneni udarac mogao biti izveden i dovršen. U tom slučaju, kazneni je udarac dovršen kada se lopta nakon izvođenja zaustavi, izađe iz igre, njome igra bilo koji igrač (uključujući izvođača) osim vratara momčadi koja se brani, ili sudac zaustavi igru zbog prekršaja izvođača ili njegove momčadi. Ako prekršaj počini igrač momčadi koja se brani (uključujući vratara), a kazneni udarac bude promašen/obranjen, kazneni se udarac ponavlja.

2. Prekršaji i sankcije

Nakon što sudac označi početak izvođenja kaznenog udarca, kazneni udarac mora biti izveden; ako ne bude izveden, sudac može poduzeti disciplinske mjere prije nego što ponovno označi početak izvođenja kaznenog udarca.

Ako se prije nego što lopta bude u igri dogodi sljedeća situacija:

- izvođač ili njegov suigrač počine prekršaj:
    - ako lopta uđe u vrata, kazneni se udarac ponavlja
    - ako lopta ne uđe u vrata, sudac zaustavlja igru i utakmica se nastavlja neizravnim slobodnim udarcem

osim u sljedećim situacijama, kada će igra biti zaustavljena te potom nastavljena neizravnim slobodnim udarcem neovisno o tome je li postignut pogodak:

- kazneni je udarac izveden unatrag
- suigrač utvrđenog izvođača izvede kazneni udarac; tada sudac opominje igrača koji je izveo kazneni udarac
- fintiranje pri udarcu nakon što je izvođač dovršio zalet (fintiranje pri zaletu je dopušteno); sudac opominje izvođača

• vratar počini prekršaj:

• ako lopta uđe u vrata, pogodak se priznaje

• ako lopta promaši vrata ili se odbije od stupova vrata ili grede, kazneni se udarac ponavlja isključivo ako je vratarev prekršaj imao jasan utjecaj na izvođača

• ako vratar onemogući lopti ulazak u vrata, kazneni se udarac ponavlja

Ako vratarev prekršaj rezultira ponavljanjem kaznenog udarca, vratara se za prvi prekršaj na utakmici treba upozoriti, te opomenuti za svaki sljedeći prekršaj tijekom utakmice.

- vratarev suigrač počini prekršaj:

  - ako lopta uđe u vrata, pogodak se priznaje
  - ako lopta ne uđe u vrata, kazneni se udarac ponavlja

- igrači obje momčadi počine prekršaj, kazneni se udarac ponavlja osim ako igrač počini ozbiljniji prekršaj (primjerice, nedopušteno fintiranje)

- vratar i izvođač istovremeno počine prekršaj, izvođač mora biti opomenut, a igra se nastavlja neizravnim slobodnim udarcem za momčad koja se brani

Nakon izvođenja kaznenog udarca, ako:

- izvođač dodirne loptu prije nego je dodirne drugi igrač:

  - dosuđuje se neizravni slobodni udarac (ili izravni slobodni udarac u slučaju prekršaja igranja rukom)

- loptu dodirne vanjski čimbenik dok se kreće prema naprijed:

  - kazneni se udarac ponavlja osim ako lopta ide u vrata, a ometanje ne onemogućava vratara ili obrambenog igrača da igraju loptom. U tom slučaju pogodak se priznaje ako lopta uđe u vrata (čak i ako je bilo kontakta s loptom), osim ako je igru ometala momčad koja napada

- se lopta od vratara, grede ili stupova vrata odbije u teren za igru i tada je dodirne vanjski čimbenik:

  - sudac zaustavlja igru
  - igra se nastavlja spuštanjem lopte na mjestu gdje ju je dodirnuo vanjski čimbenik

3. Sažetak

	Ishod kaznenog udarca	
	Pogodak	**Nema pogotka**
Povreda prostora od strane napadača	Ponavljanje kaznenog udarca	Neizravni slobodni udarac
Povreda prostora od strane obrambenog igrača	Pogodak	Ponavljanje kaznenog udarca
Povreda prostora od strane obrambenog igrača i napadača	Ponavljanje kaznenog udarca	Ponavljanje kaznenog udarca
Prekršaj vratara	Pogodak	Udarac nije obranjen: kazneni se udarac ne ponavlja (osim u slučaju utjecaja na izvođača) Udarac je obranjen: ponavljanje kaznenog udarca i upozorenje vrataru; opomena za svaki sljedeći prekršaj
Istovremeni prekršaj vratara i izvođača	Neizravni slobodni udarac i opomena izvođaču	Neizravni slobodni udarac i opomena izvođaču
Lopta udarena unatrag	Neizravni slobodni udarac	Neizravni slobodni udarac
Nedopušteno fintiranje	Neizravni slobodni udarac i opomena izvođaču	Neizravni slobodni udarac i opomena izvođaču
Pogrešni izvođač	Neizravni slobodni udarac i opomena pogrešnom izvođaču	Neizravni slobodni udarac i opomena pogrešnom izvođaču

IFAB
THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

Pravilo

15

Ubacivanje

Ubacivanje se dosuđuje u korist suparničke momčadi od igrača koji je posljednji dodirnuo loptu kada je cijela lopta prešla uzdužnu crtu, na tlu ili u zraku.

Pogodak ne može biti postignut izravno iz ubacivanja:

- ako lopta uđe u suparnička vrata – dosuđuje se udarac s vrata
- ako lopta uđe u vrata momčadi koja izvodi ubacivanje – dosuđuje se udarac iz kuta

1. Postupak

U trenutku izbačaja lopte, izvođač mora:

- stajati okrenut licem prema terenu za igru
- imati dijelove oba stopala na uzdužnoj crti ili na tlu izvan uzdužne crte
- baciti loptu objema rukama iz položaja iza i iznad svoje glave, na mjestu gdje je lopta napustila teren za igru

Svi suparnički igrači moraju stajati na najmanje 2 m (2 jarda) udaljenosti od mjesta na uzdužnoj crti gdje će biti izvedeno ubacivanje.

Lopta je u igri kada uđe na teren za igru. Ako dodirne tlo prije ulaska na teren za igru, ubacivanje ponavlja ista momčad, s istog mjesta. Ako je ubacivanje nepropisno izvedeno, ponavlja ga suparnička momčad.

Ako igrač koji pravilno izvodi ubacivanje namjerno baci loptu u suparničkog igrača kako bi ponovno igrao loptom, ali ne na neoprezan ili preoštar način, niti upotrebom pretjerane sile, sudac dopušta nastavak igre.

Izvođač ubacivanja ne smije ponovno dodirnuti loptu prije nego je dodirnula drugog igrača.

2. Prekršaji i sankcije

Nakon što lopta uđe u igru, ako je izvođač dodirne prije nego što je dodirnula drugog igrača, dosuđuje se neizravni slobodni udarac. Ako izvođač počini prekršaj igranja rukom:

- dosuđuje se izravni slobodni udarac
- dosuđuje se kazneni udarac ako se prekršaj dogodio unutar kaznenog prostora izvođača, osim ako je rukom igrao vratar momčadi koja se brani. Tada se dosuđuje neizravni slobodni udarac

Suparničkom igraču koji nepošteno skreće pažnju izvođača ili ga ometa (uključujući i prilazak na manje od 2 m (2 jarda) od mjesta gdje treba izvesti ubacivanje) dodjeljuje se opomena zbog nesportskog ponašanja te ako je ubacivanje izvedeno, dosuđuje se neizravni slobodni udarac.

Za svaki drugi prekršaj, ubacivanje izvodi igrač suparničke momčadi.

IFAB
THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD
adidas
adizero

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

Pravilo 16

Udarac s vrata

Udarac s vrata dosuđuje se kada cijela lopta prijeđe poprečnu crtu, na tlu ili u zraku, a kao posljednjeg je dodirnula igrača momčadi koja napada, i pritom nije postignut pogodak.

Pogodak može biti postignut izravno iz udarca s vrata, ali samo protiv suparničke momčadi; ako lopta izravno uđe u vrata igrača koji izvodi udarac s vrata, dosuđuje se udarac iz kuta za suparnika.

1. Postupak

- Lopta mora mirovati i mora je udariti igrač momčadi koja se branila, s bilo kojeg mjesta unutar vratarevog prostora
- Lopta je u igri kada je udarena i jasno pomaknuta
- Suparnički igrači moraju se nalaziti izvan kaznenog prostora sve dok lopta ne uđe u igru

2. Prekršaji i sankcije

Nakon što lopta uđe u igru, ako je izvođač dodirne prije nego što je dodirnula drugog igrača, dosuđuje se neizravni slobodni udarac. Ako izvođač počini prekršaj_igranja rukom:

- dosuđuje se izravni slobodni udarac
- dosuđuje se kazneni udarac ako se prekršaj dogodio unutar kaznenog prostora izvođača, osim ako je izvođač bio vratar. Tada se dosuđuje neizravni slobodni udarac

Ako se pri izvođenju udarca s vrata suparnički igrači nalaze u kaznenom prostoru zato što ga nisu stigli napustiti, sudac dopušta nastavak igre. Ako suparnički igrač koji se nalazi u kaznenom prostoru ili ulazi u kazneni prostor prije nego lopta bude u igri dodirne loptu ili se upusti u borbu za loptu prije nego što lopta bude u igri, udarac vrata mora biti ponovljen.

Ako igrač uđe u kazneni prostor prije nego što lopta bude u igri te pritom počini ili pretrpi prekršaj, udarac s vrata mora se ponoviti, a igrač koji je skrivio prekršaj može biti opomenut ili isključen, ovisno o samom prekršaju.

Za svaki drugi prekršaj, udarac s vrata mora biti ponovljen.

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

Pravilo

17

Udarac iz kuta

Udarac iz kuta dosuđuje se kada je cijela lopta prešla preko poprečne crte, na tlu ili u zraku, a kao posljednjeg je dodirnula igrača momčadi koja se brani, i pritom nije postignut pogodak.

Pogodak može biti postignut izravno iz udarca iz kuta, ali samo protiv suparničke momčadi; ako lopta izravno uđe u vrata igrača koji izvodi udarac iz kuta, dosuđuje se udarac iz kuta za suparničku momčad.

1. Postupak

- Lopta mora biti postavljena unutar kutnog luka bližeg mjestu gdje je lopta prešla poprečnu crtu
- Lopta mora mirovati, a udara je igrač momčadi koja napada
- Lopta je u igri kada je udarena i jasno pomaknuta; ne mora napustiti kutni luk
- Koplje kutne zastavice ne smije se pomicati
- Suparnički igrači moraju se nalaziti na udaljenosti najmanje 9,15 m (10 jardi) od kutnog luka sve dok lopta ne uđe u igru

2. Prekršaji i sankcije

Nakon što lopta uđe u igru, ako izvođač udarca iz kuta dodirne loptu prije nego što je lopta dodirnula drugog igrača, dosuđuje se neizravni slobodni udarac. Ako izvođač udarca iz kuta počini prekršaj igranja rukom:

- dosuđuje se izravni slobodni udarac
- dosuđuje se kazneni udarac, ako se prekršaj dogodio unutar kaznenog prostora izvođača, osim ako je izvođač bio vratar. Tada se dosuđuje neizravni slobodni udarac

Ako igrač koji pravilno izvodi udarac iz kuta namjerno udari loptom suparničkog igrača kako bi ponovno igrao loptom, ali ne na neoprezan ili preoštar način, niti upotrebom pretjerane sile, sudac dopušta nastavak igre.

Za svaki drugi prekršaj, udarac iz kuta mora biti ponovljen.

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

Protocol VAR

Protokol VAR – Načela, praktična primjena i postupci

Protokol VAR, koliko je to moguće, usklađen je s načelima i filozofijom Pravila nogometne igre.

Upotreba sustava VAR dopuštena je tek kada organizator utakmice/natjecanja ispuni sve zahtjeve iz Programa pomoći pri uvođenju i odobrenja (IAAP), kako je navedeno u pripadajućim Fifinim dokumentima o IAAP-u, te dobije pismenu dozvolu Fife.

1. Načela

Upotreba pomoćnih video sudaca (VAR) na nogometnim utakmicama temelji se na brojnim načelima koja se moraju primijeniti tijekom svake utakmice u kojoj se koristi sustav VAR.

1. Pomoćni video sudac (VAR) član je sudačkog tima s nezavisnim pristupom video-snimkama utakmice koji može pomoći sucu samo u slučajevima **„jasne i očigledne pogreške“** ili **„propuštenog ozbiljnog incidenta“,** koji se odnose na:

   a. **Pogodak/nema pogotka**
   b. **Kazneni udarac/nema kaznenog udarca**
   c. **Izravni crveni karton** (ne drugi žuti karton/drugu opomenu)
   d. **Pogrešni identitet** (kada sudac opomene ili isključi pogrešnog igrača momčadi koja je skrivila prekršaj)

2. Sudac uvijek mora donijeti odluku, odnosno sucu nije dopušteno ništa ne odlučiti te potom upotrijebiti sustav VAR za donošenje odluke; odluka da se dopusti nastavak igre nakon mogućeg prekršaja može se pregledati.
3. Prvotna sučeva odluka neće se mijenjati osim ako pregled video-snimke jasno pokaže kako se radilo o „jasnoj i očiglednoj pogrešci“.
4. Samo sudac može inicirati „pregled snimke“; VAR (i ostali članovi sudačkog tima) mogu samo predložiti sucu „pregled snimke“.
5. Konačnu odluku uvijek donosi sudac, utemeljenu ili na informaciji dobivenoj od VAR-a ili nakon „pregleda snimke na terenu“ (OFR).
6. Nema vremenskog ograničenja za postupak pregleda snimke, s obzirom da je točnost važnija od brzine.
7. Igrači i službene osobe ne smiju okružiti suca ili pokušati utjecati na odluku o pregledu snimke, postupak pregleda ili konačnu odluku.
8. Sudac mora ostati „vidljiv“ tijekom postupka pregleda snimke kako bi se osigurala transparentnost.
9. Ako se igra nastavi nakon incidenta koji se potom pregledava, ne poništavaju se disciplinske mjere poduzete u razdoblju poslije incidenta, čak i ako se prvotna odluka promijeni (osim opomene ili isključenja zbog zaustavljanja ili ometanja obećavajućeg napada ili onemogućavanja izgledne prilike za postizanje pogotka)
10. Ako je igra bila zaustavljena i potom nastavljena, sudac ne može pregledati snimku osim u slučaju pogrešnog identiteta ili mogućeg prekršaja za isključenje utemeljenog na nasilnom ponašanju, pljuvanju, ugrizu ili izrazito agresivnim, uvredljivim i/ili pogrdnim radnjama.
11. Razdoblje igre prije i poslije incidenta koje se može pregledati određuju Pravila nogometne igre i protokol VAR.
12. S obzirom da će VAR automatski „provjeriti“ svaku situaciju/odluku, nema potrebe da treneri ili igrači traže „pregled snimke“.

2. Odluke/incidenti koji utječu na ishod utakmice i podložni su pregledu snimke

VAR može pomoći sucu samo u vezi s četiri kategorije odluka/incidenata koji utječu na ishod utakmice. U svim tim situacijama, sustav VAR upotrebljava se isključivo *nakon što sudac donese (prvotnu) odluku* (uključujući i dopuštenje za nastavak igre), ili nakon što je propušten ozbiljan incident, odnosno kada ga članovi sudačkog tima nisu vidjeli.

Prvotna sučeva odluka neće se mijenjati osim ako se radilo o „jasnoj i očiglednoj pogrešci“ (što uključuje bilo koju sučevu odluku utemeljenu na informaciji nekog drugog člana sudačkog tima, poput zaleđa).

Kategorije odluka/incidenata koji su podložni pregledu snimke u slučaju moguće „jasne i očigledne pogreške“ ili „propuštenog ozbiljnog incidenta“ uključuju:

a. **Pogodak/nema pogotka**
   - prekršaj momčadi koja napada u pripremi akcije za postizanje pogotka ili tijekom postizanja pogotka (igranje rukom, prekršaj, zaleđe, itd.)
   - loptu izvan igre prije postizanja pogotka
   - odluke o pogotku/nema pogotka
   - prekršaj vratara i/ili izvođača pri izvođenju kaznenog udarca ili prerani ulazak u kazneni prostor napadača ili braniča koji izravno sudjeluje u igri ako se kazneni udarac odbije od vratnice, grede ili vratara

b. **Kazneni udarac/nema kaznenog udarca**
   - prekršaj momčadi koja napada u pripremi akcije koja dovodi do incidenta za kazneni udarac (igranje rukom, prekršaj, zaleđe, itd.)
   - loptu izvan igre prije incidenta
   - mjesto prekršaja (unutar ili izvan kaznenog prostora)
   - neispravno dosuđen kazneni udarac
   - nesankcionirani prekršaj za kazneni udarac

c. **Izravni crveni karton (ne drugi žuti karton/druga opomena)**
   - onemogućavanje izgledne prilike za postizanje pogotka (posebno radi mjesta prekršaja i pozicija drugih igrača)
   - težak prekršaj (ili preoštar start)
   - nasilno ponašanje, ugriz ili pljuvanje na drugu osobu
   - upotreba agresivnih, uvredljivih ili pogrdnih radnji

d. **Pogrešni identitet (žuti ili crveni karton)**
   Ako sudac sankcionira prekršaj te pokaže žuti ili crveni karton pogrešnom igraču momčadi koja je skrivila prekršaj, identitet počinitelja podložan je pregledu snimke; sam prekršaj nije podložan pregledu snimke osim ako je povezan s postizanjem pogotka, mogućim kaznenim udarcem ili izravnim crvenim kartonom.

3. Praktična primjena

Upotreba sustava VAR tijekom utakmice uključuje sljedeće praktične preduvjete:

- VAR prati utakmicu u prostoriji za VAR (VOR) uz podršku pomoćnog VAR-a (AVAR) i tehničara za VAR (RO)
- Ovisno o brojnu dostupnih kutova kamere (te ostalih okolnosti), može biti imenovano više pomoćnih VAR-a ili tehničara za VAR
- Samo osobe s dozvolom smiju tijekom utakmice ući u prostoriju za VAR ili komunicirati s VAR-om, pomoćnim VAR-om ili tehničarem za VAR
- VAR ima nezavisan pristup televizijskom signalu i kontroli usporene snimke
- VAR je povezan s komunikacijskim sustavom koji koriste ostali članovi sudačkog tima i može čuti sve što govore; VAR može govoriti samo sucu nakon pritiska gumba (kako bi se izbjeglo odvlačenje sučeve pažnje razgovorom u prostoriji za VAR)
- Ako je VAR zauzet provjerom ili pregledom snimke, pomoćni VAR može razgovarati sa sucem, posebno ako treba zaustaviti igru ili osigurati da igra ne bude nastavljena
- Ako sudac odluči pregledati snimku, VAR odabire najbolji kut kamere i odgovarajuću brzinu snimke; sudac može zatražiti drugi/dodatni kut kamere ili drugu/dodatnu brzinu

4. Postupak

Prvotna odluka

- Sudac i ostali članovi sudačkog tima uvijek moraju donijeti prvotnu odluku (uključujući i disciplinske mjere) kako bi učinili i da nema sustava VAR (osim u slučaju „propuštenog“ incidenta)
- Sucu i ostalim članovima sudačkog tima nije dopušteno ne donijeti odluku jer će to dovesti do „slabog/neodlučnog“ suđenja, prečestog pregledavanja snimke ili značajnih problema ako se dogodi tehnološki kvar
- Sudac je jedina osoba koja može donijeti konačnu odluku; VAR ima jednaki status kao i ostali članovi sudačkog tima te može samo pomoći sucu
- Odgađanje podizanja zastavice ili zvižduka zbog prekršaja dopušteno je isključivo u *vrlo jasnoj napadačkoj situaciji* kada se igrač nalazi pred postizanjem pogotka ili ima otvoren put prema suparničkom kaznenom prostoru
- Ako pomoćni sudac odgodi podizanje zastavice zbog prekršaja, pomoćni sudac mora podići zastavicu ako momčad koja napada postigne pogodak, dosuđen joj je kazneni udarac, slobodni udarac, udarac iz kuta ili ubacivanje, ili zadrži posjed lopte po završetku prvotnog napada ; u svim ostalim situacijama pomoćni sudac mora odlučiti treba li podići zastavicu ovisno o zahtjevima igre

Provjera

- Pomoćni video sudac (VAR) automatski provjerava televizijsku snimku za svaki mogući ili stvarni pogodak, kazneni udarac ili odluku/incident za izravni crveni karton, ili u slučaju pogrešnog identiteta, koristeći različite kutove kamere ili brzine usporene snimke
- VAR može provjeriti snimku u normalnoj brzini i/ili usporeno. Međutim, općenito, usporene snimke trebale bi se koristiti samo za činjenice, poput pozicije prekršaja/igrača, mjesta kontakta pri fizičkom prekršaju te igranja rukom, lopte izvan igre (uključujući situaciju pogodak/nema pogotka); normalna brzina trebala bi se koristiti za provjeru „intenziteta“ prekršaja ili odluku o prekršaju igranja rukom
- Ako provjera ne upućuje na „jasnu i očiglednu pogrešku“ ili „propušten ozbiljan incident“, obično nema potrebe za komunikaciju pomoćnog video suca (VAR) sa sucem – to je „tiha provjera“. Međutim, ponekad sucu/pomoćnom sucu može pomoći potvrda VAR-a kako nije bilo „jasne i očigledne pogreške“ ili „propuštenog ozbiljnog incidenta“, kako bi lakše kontrolirao igrače/utakmicu
- Ako je potrebno odgoditi nastavak igre radi „provjere“, sudac će dati znak jasno podignutim prstom koji dodiruje slušalicu te ispruženom drugom rukom; taj znak sudac mora držati sve dok „provjera“ nije završena. Time sudac označuje kako prima informacije (od VAR-a ili drugog člana sudačkog tima)
- Ako „provjera“ upućuje na vjerojatnu „jasnu i očiglednu pogrešku“ ili „propušten ozbiljan incident“, VAR će prenijeti tu informaciju sucu, koji potom odlučuje hoće li inicirati pregled snimke.

Pregled

- Sudac može inicirati „pregled“ zbog „jasne i očigledne pogreške“ ili „propuštenog ozbiljnog incidenta“ kada

    - VAR (ili drugi član sudačkog tima) predloži pregled
    - sudac posumnja da je „propušten“ neki ozbiljni incident

- Ako je igra već zaustavljena, sudac će odgoditi nastavak igre
- Ako igra nije zaustavljena, sudac će zaustaviti igru kada lopta prvi puta bude u neutralnoj zoni/situaciji (obično kada niti jedna momčad nije u napadačkoj akciji) i pokazati „televizijski znak“ (okvir televizijskog ekrana)
- VAR će opisati sucu što se može vidjeti na televizijskoj usporenoj snimci, nakon čega će sudac:

- pokazati „televizijski znak“ (ako već nije) i otići u prostor za pregled snimke (RRA) kako bi pregledao televizijsku snimku („pregled na terenu“ - OFR) prije donošenja konačne odluke. Preostali članovi sudačkog tima neće pregledavati snimku osim ako u izvanrednim okolnostima sudac od njih to zatraži

ili

- donijeti konačnu odluku utemeljenu na vlastitoj percepciji i informacijama dobivenim od VAR-a te, gdje je to prikladno, na temelju sugestija drugih članova sudačkog tima (pregled samo VAR-a)

- Po završetku oba postupka pregleda snimke, sudac mora ponovno pokazati „televizijski znak“ i odmah potom pokazati konačnu odluku
- Za subjektivne odluke, poput intenziteta prekršaja, ometanja u zaleđu, okolnosti igranja rukom, prikladan je „pregled na terenu“
- Za činjenične odluke, poput mjesta prekršaja ili pozicije igrača (zaleđe), mjesta kontakta (igranje rukom/prekršaj), lokacije (unutar ili izvan kaznenog prostora), lopte izvan igre itd., obično je prikladan pregled samo VAR-a, no „pregled na terenu“ može se koristiti za činjeničnu odluku ako će pomoći pri kontroli igrača/utakmice ili će olakšati prihvaćanje odluke (primjerice, ako se radi o odluci ključnoj za ishod utakmice u samoj završnici)
- Sudac može zatražiti pregled snimke iz različitih kutova i različitim brzinama. Međutim, općenito, usporene snimke trebale bi se koristiti samo za činjenice, poput mjesta prekršaja ili pozicije igrača, mjesta kontakta za fizičke prekršaje i igranje rukom, loptu izvan igre (uključujući situacije pogodak/nema pogotka); normalna brzina trebala bi se koristiti za „intenzitet“ prekršaja ili odluku o prekršaju igranja rukom
- Za odluke/incidente koji se odnose na pogodak, kazneni udarac/nema kaznenog udarca i crveni karton zbog onemogućavanja izgledne prilike za postizanje pogotka, može biti potrebno pregledati napadačku fazu igre koja je dovela do odluke/incidenta; to može uključivati i situaciju u kojoj je momčad koja napada došla u posjed lopte u otvorenoj igri
- Pravila nogometne igre ne dopuštaju promjenu odluka o nastavku igre (udarci iz kuta, ubacivanja, itd.) nakon što je igra već nastavljena, stoga ih se ne može pregledavati
- Ako je igra zaustavljena i potom nastavljena, sudac može pregledati snimku te poduzeti odgovarajuće disciplinske mjere samo za slučaj

pogrešnog identiteta ili mogućeg prekršaja za isključenje utemeljenog na nasilnom ponašanju, pljuvanju, ugrizu ili izrazito agresivnim, uvredljivim i/ili pogrdnim radnjama
- Postupak pregleda snimke treba biti dovršen što učinkovitije, no ispravnost konačne odluke važnija je od brzine. Zbog toga, i zato što su neke situacije složene te zahtijevaju pregled većeg broja odluka/incidenata, ne postoji vremensko ograničenje za postupak pregleda

Konačna odluka

- Po završetku postupka pregleda snimke, sudac mora pokazati „televizijski znak“ i objaviti konačnu odluku
- Sudac će potom poduzeti/promijeniti/povući sve odgovarajuće disciplinske mjere i nastaviti igru u skladu s Pravilima nogometne igre

Igrači, zamjenski igrači i službene osobe

- S obzirom da VAR automatski „provjerava“ svaku situaciju/incident, nema potrebe za treneri ili igrače traže „**provjeru**“ ili „**pregled**“
- Igrači, zamjenski igrači i službene osobe ne smiju pokušavati utjecati na postupak pregleda snimke ili ga ometati, čak i nakon objave konačne odluke
- Tijekom postupka pregleda snimke, igrači trebaju ostati na terenu za igru; zamjenski igrači i službene osobe trebaju ostati izvan terena za igru
- Igrač/zamjenski igrač/zamijenjeni igrač/službena osoba koja pretjerano koristi „televizijski znak“ ili uđe u prostor za pregled snimke bit će opomenuta
- Igrač/zamjenski igrač/zamijenjeni igrač/službena osoba koja uđe u prostoriju za VAR bit će isključena;

Poništavanje utakmice

U načelu, utakmica se neće poništiti zbog:

- kvar(ov)a tehnologije VAR (poput tehnologije na gol-crti)
- pogrešne odluke/pogrešnih odluka povezanih s VAR-om (jer je VAR član sudačkog tima)

- odluke/odluka o izostanku pregleda snimke incidenta
- pregleda situacije/odluke koja nije podložna pregledu

Onesposobljeni VAR, pomoćni VAR i tehničar za VAR

U Pravilu 6 – Ostali članovi sudačkog tima navodi se: "Propozicije natjecanja moraju jasno regulirati tko mijenja člana sudačkog tima koji nije u mogućnosti početi ili nastaviti utakmicu te sve pripadajuće promjene". Na utakmicama u kojima se koristi sustav VAR, to se odnosi i na tehničare za VAR.

S obzirom da su članovima sudačkog tima za pregled video-snimke i tehničarima za VAR potrebne posebne vježbe i znanja, u propozicije natjecanja moraju biti uvrštena sljedeća načela:

- VAR-a, pomoćnog VAR-a i tehničara za VAR, koji nisu u mogućnosti početi ili nastaviti utakmicu, može zamijeniti samo osoba kvalificirana za odgovarajuću dužnost
- Ako nije moguće pronaći kvalificiranu osobu za dužnost VAR-a ili tehničara za VAR*, utakmica mora biti nastavljena bez upotrebe sustava VAR
- Ako nije moguće pronaći kvalificiranu osobu za dužnost pomoćnog VAR-a,* utakmica mora biti nastavljena bez upotrebe sustava VAR, osim u izvanrednim okolnostima kada se obje momčadi pismeno slože da utakmica može biti nastavljena samo s VAR-om i tehničarom za VAR

**To se ne primjenjuje u slučajevima kada postoji više od jednog pomoćnog VAR-a/tehničara za VAR.*

IFAB
THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD
LIVING FOOTBALL
FIFA
FIFA
ASSISTANT REFEREE
2019
adidas

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

FIFA Program kvalitete

FIFA Program kvalitete

FIFA Program kvalitete postavlja kriterije, zasnovane na utemeljenim istraživanjima, za proizvode, podloge za igru i tehnologije koje se koriste u nogometnoj igri. Nastavno na obvezne kvalitativne zahtjeve na nekim područjima primjene, nude se i ujednačene preporuke na ostalim područjima. Na tim temeljima, organizatori natjecanja mogu specificirati vlastite propozicije.

Nezavisni instituti za testiranja potvrđuju funkcionalnost proizvoda, podloga za igru i tehnologija u skladu s pripadajućim standardom. Instituti koji provode ova testiranja podložni su odobrenju Fife. Sljedeće oznake kvalitete potvrđuju da su ti proizvodi, podloge za igru i tehnologije testirani i certificirani prema prevladavajućim zahtjevima:

FIFA® BASIC | FIFA® QUALITY | FIFA® QUALITY PRO

FIFA Basic*
Zahtjevi pri testiranjima za ovaj standard pripremljeni su kako bi potvrdili kvalitetu proizvoda koji ispunjavaju osnovne kriterije nogometne izvedbe, preciznosti, sigurnosti i trajnosti. Fokus je na postavljanju minimalnih standarda uz osiguravanje pristupačnosti na svim razinama nogometne igre.

FIFA Quality
Zahtjevi pri testiranjima naglašavaju trajnost i sigurnost ovih proizvoda, podloga za igru i tehnologija, više nego na razini FIFA Basic standarda. Testiraju se i osnovni kriteriji izvedbe i preciznosti, no glavni je fokus na osiguravanju dugotrajne upotrebe.

FIFA Quality Pro

Zahtjevi pri testiranju naglasak stavljaju na prvoklasnu izvedbu, preciznost i sigurnost. Proizvodi, podloge za igru i tehnologije s ovom oznakom kvalitete pripremljeni su za optimalnu izvedbu te upotrebu na najvišim razinama.

Za više informacija o FIFA Programu kvalitete, pojedinačnim standardima te proizvodima, podlogama za igru i tehnologijama s odgovarajućim certifikatima, posjetite **https://www.fifa.com/technical/football-technology**

**FIFA Basic zamjenjuje dosadašnji International Match Standard (IMS). Nogometne lopte i podloge za igru testirane u skladu s ovim prijašnjim standardom ostaju važeće za upotrebu sve do isteka valjanosti svog certifikata.*

IFAB
VISA
SONY
Hyundai
FIFA.com

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

Promjene Pravila

2022./2023.

Sažetak promjena Pravila

Pravilo 3 – Igrači

- Privremena promjena koja natjecanjima na najvišoj razini pruža opciju da dopusti momčadima korištenje do pet zamjena igrača (uz ograničenje broja prilika za zamjene) postaje dio Pravila 3
- Propozicije natjecanja sada mogu dopustiti najviše 15 (petnaest) imenovanih zamjenskih igrača

Pravilo 8 – Početak i nastavak igre

- Objašnjenje da sudac baca novčić kako bi se odredile strane i izvođenje početnog udarca

Pravilo 10 – Određivanje ishoda utakmice

- Objašnjenje da službena osoba može biti opomenuta ili isključena tijekom izvođenja jedanaesteraca

Pravilo 12 – Prekršaji i nesportsko ponašanje

- Objašnjenje o vratarevim prekršajima igranja rukom u vlastitom kaznenom prostoru

Pravilo 12 – Prekršaji i nesportsko ponašanje

- Objašnjenje o poziciji slobodnog udarca dosuđenog kada igrač napusti teren za igru bez sučevog dopuštenja i potom počini prekršaj protiv vanjskog čimbenika

Pravilo 14 – Kazneni udarac

- Objašnjenje o vratarevoj poziciji prije i tijekom izvođenja kaznenog udarca

Pojedinosti svih promjena PNI

U nastavku slijede promjene Pravila nogometne igre za izdanje 2022./2023. Kod svake je promjene naveden novi/izmijenjeni/dodatni tekst, zajedno sa starim tekstom, gdje je to prikladno – nakon čega slijedi objašnjenje promjene.

Pravilo 3 – Igrači: dodatne zamjene za natjecanja na najvišoj razini

2. Broj zamjena

Izmijenjeni tekst

Službena natjecanja

Broj zamjena, do najviše pet, koje se mogu koristiti u bilo kojoj utakmici službenih natjecanja odredit će FIFA, konfederacija ili nacionalni savez. ~~, osim~~

Za muška i ženska natjecanja u kojima se natječu prve momčadi klubova u najvišem razredu natjecanja ili seniorske A-reprezentacije, gdje ~~su moguće najviše tri zamjene~~ propozicije natjecanja dopuštaju korištenje najviše pet zamjena, svaka momčad:

- ima najviše tri prilike za zamjene igrača*
- može dodatno zamijeniti igrače na poluvremenu

** Kada obje momčadi izvrše zamjenu igrača u isto vrijeme, to se broji kao iskorištena prilika za zamjenu i jednoj i drugoj momčadi. Višestruke zamjene (i zahtjevi za zamjenom) momčadi tijekom istog prekida igre broje se kao jedna iskorištena prilika za zamjenu.*

Produžeci

- Ako momčad nije iskoristila maksimalni broj zamjena i/ili prilika za zamjenu igrača, bilo koja neiskorištena zamjena i prilika za zamjenu igrača može se iskoristiti u produžecima

- Ako propozicije natjecanja dopuštaju momčadima korištenje jedne dodatne zamjene u produžecima, svaka će momčad imati jednu dodatnu priliku za zamjenu igrača
- Zamjene igrača mogu se također izvršiti u razdoblju između kraja drugog poluvremena i početka produžetaka, te na poluvremenu između produžetaka – tada se ne broje kao iskorištene prilike za zamjenu igrača

Propozicije natjecanja moraju odrediti:

- koliko zamjenskih igrača može biti imenovano, od tri do najviše ~~12 (dvanaest)~~ 15 (petnaest)
- smije li se dodatna zamjena iskoristiti kada utakmica uđe u produžetke (bez obzira je li momčad već iskoristila sve dopuštene zamjene)

Ostale utakmice

- Na utakmicama ~~nacionalnih~~ seniorskih A-reprezentacija može se imenovati najviše ~~12 (dvanaest)~~ 15 (petnaest) zamjenskih igrača, od kojih se može iskoristiti najviše šest

(…)

Vidi također promjene koje se odnose na broj zamjenskih igrača u dijelu pod nazivom Opće promjene. (str. 20).

Objašnjenje

Privremena promjena Pravila 3 koja je natjecanjima u kojima se natječu prve momčadi klubova u najvišem razredu natjecanja ili A-reprezentacije pružila opciju da dopusti momčadima korištenje do pet zamjena igrača (uz ograničenje broja prilika za zamjene) sada postaje dio Pravila 3.

Osim toga, propozicije natjecanja sada mogu dopustiti maksimalno 15 (petnaest) imenovanih zamjenskih igrača.

Pravilo 8 – Početak i nastavak igre: sudac baca novčić

1. Početni udarac

Izmijenjeni tekst

Postupak

- sudac baca novčić, a momčad koja pobijedi ~~u bacanju novčića~~ odlučuje (…)

Objašnjenje

Bacanje novčića radi određivanja strana i izvođenja početnog udarca odgovornost je suca, a tekst treba biti usklađen s Pravilom 10.

Pravilo 10 – Određivanje ishoda utakmice: službene osobe

3. Jedanaesterci

Izmijenjeni tekst

Zamjene i isključenja tijekom izvođenja jedanaesteraca

- Igrač, zamjenski igrač, ~~ili~~ zamijenjeni igrač ili službena osoba mogu biti opomenuti ili isključeni

Objašnjenje

Potvrda da službena osoba može biti opomenuta ili isključena tijekom izvođenja jedanaesteraca.

Pravilo 12 – Prekršaji i nesportsko ponašanje: vratarevo igranje rukom

3. Disciplinske mjere
Onemogućavanje postizanja pogotka ili izgledne prilike za postizanje pogotka

Dodatni tekst

Ako igrač prekršajem igranja rukom onemogući suparničkoj momčadi postizanje pogotka ili izglednu priliku za postizanje pogotka, mora biti isključen bez obzira gdje se prekršaj dogodio (osim vratara unutar vlastitog kaznenog prostora).

.

Objašnjenje

Napomena o prekršajima igranja rukom u Pravilu 12, navedena u odlomku o onemogućavanju postizanja pogotka ili izgledne prilike za postizanje pogotka, može biti pogrešno protumačena na način da vratar može biti isključen zbog prekršaja igranja rukom u vlastitom kaznenom prostoru, stoga je dodano upozorenje korišteno u Pravilu 12, u odlomku Prekršaji za isključenje.

Pravilo 12 – Prekršaji i nesportsko ponašanje: napuštanje terena za igru kako bi se počinio prekršaj protiv vanjskog čimbenika

4. Nastavak igre nakon prekršaja i nesportskog ponašanja

Izmijenjeni tekst

(…)

Ako sudac zaustavi igru zbog prekršaja koji je počinio igrač, na terenu za igru ili izvan njega, protiv vanjskog čimbenika, igra se nastavlja spuštanjem lopte, osim ako je dosuđen neizravni slobodni udarac zbog napuštanja terena za igru bez sučevog odobrenja; neizravni slobodni udarac izvodi se s točke na graničnoj crti gdje je igrač napustio teren za igru.

Objašnjenje

Pravilo jasno određuje kako zbog prekršaja protiv vanjskog čimbenika ne može biti dosuđen slobodni udarac. Međutim, ako igrač napusti teren za igru bez sučevog odobrenja te potom počini takav prekršaj dok je lopta u igri, dosuđuje se neizravni slobodni udarac zbog prekršaja napuštanja terena za igru bez sučevog odobrenja, na točki granične crte gdje je igrač napustio teren za igru.

Pravilo 14 – Kazneni udarac: pozicija vratara

1. Postupak
Izmijenjeni tekst
(…) Kada je lopta udarena, vratar momčadi koja se brani mora barem dijelom jednog stopala dodirivati gol-crtu, ~~ili~~ biti u liniji s njom, ili iza nje.
Objašnjenje
Prema prijašnjem tumačenju, vratar je morao barem dio jednog stopala držati na gol-crti ili iznad nje u trenutku izvođenja kaznenog udarca (ili jedanaesterca). Posljedično, ako je vratar jedno stopalo držao ispred gol-crte, a drugo iza nje, time je tehnički počinio prekršaj, premda nije ostvario nikakvu nepoštenu prednost. Tekst je izmijenjen kako bi se izbjeglo sankcioniranje takve pozicije.

Objašnjenje ove promjene trebalo bi naglasiti kako je u „duhu“ Pravila nogometne igre zahtijevati od vratara da drži oba stopala na gol-crti ili iznad nje do trenutka izvođenja udarca, tj. vratar ne može stajati iza (ili ispred) gol-crte.

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

Rječnik

Rječnik sadržava riječi/fraze koje zahtijevaju opširnija objašnjenja od pojedinosti koje se nalaze u Pravilima nogometne igre i/ili koje se teže prevode s engleskog jezika na druge jezike.

Nogometna tijela

Međunarodni odbor nogometnih saveza (IFAB)

Tijelo sastavljeno od četiri britanska nacionalna nogometna saveza i Fife, odgovorno za Pravila nogometne igre diljem svijeta. U načelu, promjene Pravila nogometne igre mogu biti odobrena samo na Općem godišnjem sastanku koju se obično održava u veljači ili ožujku.

Svjetska nogometna federacija (FIFA)

Krovno tijelo odgovorno za nogomet diljem svijeta.

Konfederacija

Tijelo odgovorno za nogomet na pojedinom kontinentu. Šest konfederacija predstavljaju AFC (Azija), CAF (Afrika), Concacaf (Sjeverna i Srednja Amerika, Karibi), CONMEBOL (Južna Amerika), OFC (Oceanija) i UEFA (Europa)

Nacionalni nogometni savez

Tijelo odgovorno za nogomet u pojedinoj državi

Nogometni pojmovi

A

Agresivan, uvredljiv ili pogrdan rječnik/djelovanje
Štetno verbalno ili fizičko ponašanje koje iskazuje grubost i manjak poštovanja; sankcionira se isključenjem (crvenim kartonom)

B

Borba za loptu
Potez pri kojemu se igrač natječe sa suparnikom za posjed lopte

Brutalnost
Potez koji je divlji, nemilosrdan ili namjerno nasilan

Brzi slobodni udarac
Slobodni udarac izveden (uz sučevo dopuštenje) vrlo brzo nakon zaustavljanja igre

D

Duh igre
Glavno/temeljno načelo nogometa kao sporta, ali i unutar pojedine utakmice (vidi Pravilo 5)

E

Elektronički sustav mjerenja i praćenja (EPTS)
Sustav koji snima i analizira podatke o fizičkoj i fiziološkoj izvedbi igrača

F

Fintiranje
Potez kojim se pokušava zbuniti suparnika. Pravila igre definiraju dopušteno i nepropisno fintiranje

H

Hibridni sustav
Kombinacija prirodnih i umjetnih materijala za izradu podloge za igru, koja zahtijeva sunčevu svjetlost, vodu, protok zraka i košenje

I

Igranje loptom
Potez kojim igrač ostvaruje kontakt s loptom

Isključenje
Disciplinska mjera nakon koje igrač mora napustiti teren za igru do kraja utakmice, zbog počinjenog prekršaja za isključenje (označava se crvenim kartonom): ako je utakmica započela, igrač ne može biti zamijenjen. Službena osoba također može biti isključena

Izravni slobodni udarac
Slobodni udarac iz kojega se može postići pogodak izravnim udarcem u suparnička vrata; lopta ne mora dodirnuti drugog igrača

J

Jedanaesterci
Metoda određivanja ishoda utakmice pri čemu obje momčadi naizmjence izvode udarce sve dok jedna momčad nije postigla pogodak više iz jednakog broja udaraca (osim u slučaju kada tijekom prvih pet udaraca svake momčadi jedna momčad više ne može doseći broj postignutih pogodaka druge momčadi, čak i kada bi realizirala sve svoje preostale udarce)

M

Momčadski popis / Zapisnik
Službeni dokument momčadi u kojemu se obično navode igrači, zamjenski igrači i službene osobe

N

Nadoknada vremena
Vrijeme dodano na kraju svakog poluvremena zbog vremena izgubljenog na zamjene, ozljede, disciplinske mjere, proslave pogotka, itd.

Nahođenje

Procjena sudaca ili drugih članova sudačkog tima pri donošenju odluke

Namjeran
Potez koji je igrač namjeravao napraviti; ne radi se o „refleksu“ ili hotimičnoj reakciji

Nasilno ponašanje
Potez koji nije borba za loptu, a pri kojemu se koriste ili pokušavaju koristiti prekomjerna sila ili brutalnost protiv suparnika, ili ako igrač namjerno udari nekoga u glavu ili lice, osim kada to učini zanemarivom silom

Nasrtaj (na suparnika)
Fizički potez protiv suparnika, obično upotrebom ramena i nadlaktice (koju se zadržava u blizini tijela)

Nastavak igre
Bilo koja metoda ponovnog početka igre nakon što je igra bila zaustavljena

Neizravni slobodni udarac

Slobodni udarac iz kojega pogodak može biti postignut samo ako drugi igrač (iz bilo koje momčadi) dodirne loptu nakon izvođenja

Neslaganje
Javno negodovanje ili proturječje (usmeno i/ili fizičko) s odlukom suca utakmice; sankcionira se opomenom (žutim kartonom)

Nesportsko ponašanje
Nepošteni potez ili ponašanje, sankcionira se opomenom

O

Obrana
Potez igrača kojim zaustavlja ili pokušava zaustaviti loptu kada ulazi u vrata ili prolazi blizu njih, koristeći bilo koji dio tijela osim ruke ili šake (osim ako se radi o vrataru unutar vlastitog kaznenog prostora)

Odvlačenje pažnje

Ometanje, zbunjivanje ili privlačenje pozornosti (obično na nepošten način)

Ometati
Odgoditi, blokirati ili onemogućiti suparnikov potez ili kretanje

Opomena
Disciplinska mjera koja rezultira izvješćem disciplinskom tijelu, a označava se pokazivanjem žutog kartona; dvije opomene tijekom utakmice rezultiraju isključenjem igrača ili službene osobe

P

Pravilo pogotka u gostima
Metoda odlučivanja o ishodu utakmice/dvoboja u slučaju kada su obje momčadi postigle isti broj pogodaka; pogoci postignuti izvan domaćeg terena broje se dvostruko

Prednost
Suci dozvoljavaju nastavak igre nakon počinjenog prekršaja ako to koristi momčadi koja nije počinila prekršaj

Pregled ozlijeđenog igrača
Brzi pregled ozljede koji obično obavlja član liječničkog osoblja, kako bi se provjerilo treba li igrač daljnju medicinsku obradu

Prekid utakmice
Zaustavljanje/završetak utakmice prije predviđenog kraja

Prekomjerna sila
Upotreba više snage/energije nego što je nužno

Prekršaj
Potez kojim se krše Pravila nogometne igre

Prekršaj držanja
Prekršaj držanja događa se samo kada igračev kontakt s tijelom ili opremom suparničkog igrača ometa kretanje suparničkog igrača

Preoštar
Bilo koji potez (obično klizeći start ili borba za loptu) pri kojemu igrač zanemari (ignorira) opasnost za suparnika ili moguće posljedice

Presijecanje
Onemogućavanje dolaska lopte na namijenjeno odredište

Pretjerano ometanje
Nepotrebni potez ili utjecaj

Prevara
Potez kojim se suce vara ili pogrešno navodi kako bi donijeli neispravnu odluku/disciplinsku mjeru koja koristi igraču koji vara i/ili njegovoj momčadi

Privremeni prekid

Zaustavljanje utakmice na određeno vremensko razdoblje s namjerom nastavka igre, primjerice zbog magle, obilne kiše, olujnog nevremena ili teške ozljede

Privremeno isključenje
Privremena suspenzija iz narednog razdoblja utakmice igrača koji je počinio određeni ili bilo koji prekršaj za opomenu (ovisno o propozicijama natjecanja)

Produžeci
Metoda utvrđivanja ishoda utakmice koja uključuje dva jednaka dodatna razdoblja igre, ne duža od po 15 minuta

S

Sankcija
Disciplinska mjera koju poduzima sudac

Sankcionirati
Kazniti, obično zaustavljanjem igre i dosuđivanjem slobodnog udarca ili kaznenog udarca za suparničku momčad (vidi također Prednost)

Simuliranje
Potez kojim se stvara pogrešan/neispravan dojam da se nešto dogodilo, kada zapravo nije (vidi također Prevara); pri čemu igrač stječe nepoštenu prednost

Službena osoba
Bilo koja osoba na službenom momčadskom popisu koja nije igrač, primjerice trener, fizioterapeut ili liječnik (vidi Tehničko osoblje)

Spuštanje lopte

Metoda nastavka igre – suci spuštaju loptu jednom igraču momčadi koja je posljednja igrala loptom (osim u kaznenom prostoru, gdje se lopta spušta vrataru); lopta je u igri kada dodirne tlo

Stanka za osvježenje pićem
Propozicije natjecanja mogu dopustiti stanke za osvježenje pićem (u trajanju ne više od jedne minute) radi rehidratacije igrača; razlikuje se od stanke za rashlađenje

Stanka za rashlađenje
Radi dobrobiti i sigurnosti igrača, propozicije natjecanja mogu dopustiti stanke za rashlađenje (obično u trajanju od devedeset sekundi do tri minute) u određenim vremenskim uvjetima (visoka vlaga i temperatura), kako bi se omogućilo snižavanje tjelesne temperature igrača; razlikuje se od stanke za osvježenje pićem

Start
Borba za loptu uz upotrebu noge (na tlu ili u zraku)

T

Tehnički prostor
Područje određeno (na stadionima) za službene osobe, uključuje i sjedeća mjesta (za pojedinosti vidi Pravilo 1)

Tehničko osoblje
Službeni članovi momčadi osim igrača, navedeni na službenom momčadskom popisu, primjerice trener, fizioterapeut ili liječnik (vidi Službena osoba)

Tehnologija na gol-crti (GLT)
Elektronički sustav koji odmah obavještava suca o postignutom pogotku, tj. trenutku kada je lopta u cijelosti prešla poprečnu crtu između stupova vrata (za pojedinosti vidi Pravilo 1)

Teren za igru
Površina za igru omeđena uzdužnim i poprečnim crtama, kao i mrežama na vratima, ako se koriste

Težak prekršaj
Klizeći start ili borba za loptu pri čemu je ugrožena sigurnost suparnika ili se koristi prekomjerna sila ili brutalnost; kažnjava se isključenjem (crvenim kartonom)

U

Udaljenost za igru
Udaljenost od lopte koja igraču omogućava dodirivanje lopte pružanjem noge ili skakanjem, ili u slučaju vratara, skakanjem s ispruženim rukama. Udaljenost ovisi o fizičkoj veličini igrača

Udarac
Lopta je udarena kada igrač stopalom i/ili gležnjem ostvari kontakt s njom

Ugrožavanje sigurnosti suparnika
Izložiti suparnika opasnosti ili riziku (ozljede)

V

Vanjski čimbenik
Bilo koja životinja, predmet, struktura, itd., kao i bilo koja osoba koja nije član sudačkog tima ili se ne nalazi na momčadskom popisu (igrača, zamjenskih igrača i službenih osoba)

Z

Zanemariv
Beznačajan, minimalan

Znak
Fizička oznaka suca ili bilo kojeg člana sudačkog tima; obično uključuje pokret rukom, šakom ili zastavicom, ili upotrebu zviždaljke (samo sudac)

Sudački pojmovi

Član(ovi) sudačkog tima

Općeniti naziv za osobu ili osobe odgovorne za kontroliranje nogometne utakmice u ime nogometnog saveza i/ili natjecanja u čijoj se nadležnosti utakmica odigrava

Sudac

Glavni član sudačkog tima tijekom utakmice, koji djeluje na terenu za igru. Ostali članovi sudačkog tima djeluju pod sučevim nadzorom i prema njegovim uputama. Sudac donosi konačne odluke

Ostali članovi sudačkog tima
Članovi sudačkog tima „na terenu“

Organizatori natjecanja mogu imenovati ostale članove sudačkog tima kako bi pomagali sucu:

- **Pomoćni sudac**

  Član sudačkog tima sa zastavicom koji se nalazi uz jednu polovicu svake uzdužne crte kako bi pomagao sucu, posebno u situacijama zaleđa te oko odluka o udarcu s vrata, udarcu iz kuta i ubacivanju

- **Četvrti sudac**

  Član sudačkog tima odgovoran za pomaganje sucu na terenu i izvan njega, uključujući i nadzor tehničkog prostora, kontroliranje zamjenskih igrača, itd.

- **Dodatni pomoćni sudac (AAR)**

  Član sudačkog tima koji se nalazi na poprečnoj crti kako bi pomagao sucu, posebno u situacijama u kaznenom prostoru i oko njega, te oko odluka o mogućem postignutom pogotku

- **Pričuvni pomoćni sudac**

  Pomoćni sudac koji će zamijeniti pomoćnog suca (te ako propozicije natjecanja dopuštaju, i četvrtog suca i/ili dodatnog pomoćnog suca) koji nije u mogućnosti nastaviti

Članovi sudačkog tima za pregled video-snimke (VMO)

To su pomoćni video sudac (VAR) i pomoćni VAR (AVAR), koji pomažu sucu u skladu s Pravilima nogometne igre i protokolom VAR.

- **Pomoćni video sudac (VAR)**

Sadašnji ili bivši sudac imenovan kako bi pomagao sucu prenoseći informacije s televizijske snimke, samo one vezane uz „jasnu i očiglednu pogrešku“ ili „ozbiljan propušteni incident“, u jednoj od kategorija podložnih pregledu snimke

- **Pomoćni VAR (AVAR)**

Sadašnji ili bivši sudac/pomoćni sudac imenovan kako bi pomagao pomoćnom video sucu (VAR)

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

Praktične smjernice za članove sudačkog tima

Uvod

Ove smjernice sadržavaju praktične savjete za članove sudačkog tima, koji nadopunjavaju informacije iz Pravila nogometne igre.

Suce se u Pravilu 5 upozorava da djeluju u skladu s okvirom Pravila nogometne igre te "u duhu igre". Očekuje se da suci upotrijebe zdravi razum i primjenjuju "duh igre" uz primjenu Pravila nogometne igre, posebno pri donošenju odluka o održavanju i/ili nastavku utakmice.

To je posebno važno u nižim razinama nogometnih natjecanja, gdje nije uvijek moguće strogo se pridržavati Pravila. Primjerice, osim ako postoje sigurnosni problemi, sudac bi trebao omogućiti početak/nastavak utakmice ako:

- nedostaju jedna ili više kutnih zastavica
- postoje manje netočnosti na oznakama na terenu za igru, poput kutnog luka, središnjeg kruga, itd.
- stupovi vrata/greda nisu bijele boje

U takvim slučajevima, uz suglasnost obje momčadi, sudac treba započeti/nastaviti utakmicu i podnijeti izvješće odgovarajućim nadležnim tijelima.

Ključ:

AR = pomoćni sudac (*assistant referee*)

AAR = dodatni pomoćni sudac (*additional assistant referee*)

Postavljanje, kretanje i timski rad

1. Općenito postavljanje i kretanje

Najbolja je pozicija ona s koje sudac može donijeti pravu odluku. Sve preporuke o postavljanju moraju biti prilagođene specifičnim saznanjima o momčadima, igračima i događajima tijekom utakmice.

Pozicije preporučene u grafičkim prikazima osnovne su smjernice. Uputa o "zoni" naglašava kako preporučena pozicija predstavlja područja unutar kojeg će sudac najvjerojatnije biti najučinkovitiji. Ta područja mogu biti veća, manja ili drugačijeg oblika, ovisno o okolnostima na samoj utakmici.

Preporuke:

- Igra se treba odvijati između suca i vodećeg pomoćnog suca
- Vodeći pomoćni sudac trebao bi se nalaziti u vidokrugu suca, stoga bi sudac obično trebao koristiti široki dijagonalni sustav
- Zadržavanje na rubovima igre olakšava sucu zadržati igru i vodećeg pomoćnog suca u vlastitom vidokrugu
- Sudac bi trebao biti dovoljno blizu da vidi igru, ali bez ometanja igre
- "Ono što treba biti viđeno" ne nalazi se uvijek u blizini lopte. Sudac bi također trebao obratiti pažnju na:
    - sukobe igrača bez lopte
    - moguće prekršaje u području prema kojemu se kreće igra
    - prekršaje koji se zbivaju nakon odigravanja lopte

Dodatni pomoćni sudac br. 2
Pomoćni sudac br. 2
Sudac
Pomoćni sudac br. 1
Dodatni pomoćni sudac br. 1

Postavljanje pomoćnih sudaca i dodatnih pomoćnih sudaca

Pomoćni sudac mora biti u liniji s pretposljednjim obrambenim igračem ili s loptom, ako je lopta bliža gol-crti od pretposljednjeg obrambenog igrača. Pomoćni sudac uvijek mora biti licem okrenut prema igri, čak i pri trčanju. Za kraće udaljenosti treba koristiti bočno kretanje. To je posebno važno pri prosudbi zaleđa jer omogućava pomoćnom sucu bolje vidno polje.

Dodatni se pomoćni sudac postavlja iza poprečne crte, osim kada je nužno da se pomakne na samu crtu kako bi procijenio situaciju o mogućem postizanju pogotka. Dodatni pomoćni sudac ne smije ući na teren za igru osim u izvanrednim okolnostima.

Vratar **(GK)**

Branič

Napadač

Sudac

Pomoćni sudac

Dodatni **pomoćni** sudac

2. Postavljanje i timski rad

Konzultacije

Kada su u pitanju disciplinske mjere, sucu može biti dovoljan pogled i osnovni, diskretni znak rukom pomoćnog suca. Kada je potrebna izravna konzultacija, pomoćni sudac može ući 2 do 3 metra u teren za igru, ako je to nužno. Pri razgovoru, i sudac i pomoćni sudac trebali bi biti okrenuti licem prema terenu za igru kako ih drugi sudionici ne bi čuli te kako bi mogli promatrati igrače i teren za igru.

Udarac iz kuta

Pomoćni se sudac pri udarcu iz kuta mora nalaziti iza kutne zastavice, u liniji s poprečnom crtom, ali pomoćni sudac ne smije ometati igrača koji izvodi udarac iz kuta te mora provjeriti je li lopta propisno postavljena unutar kutnog luka.

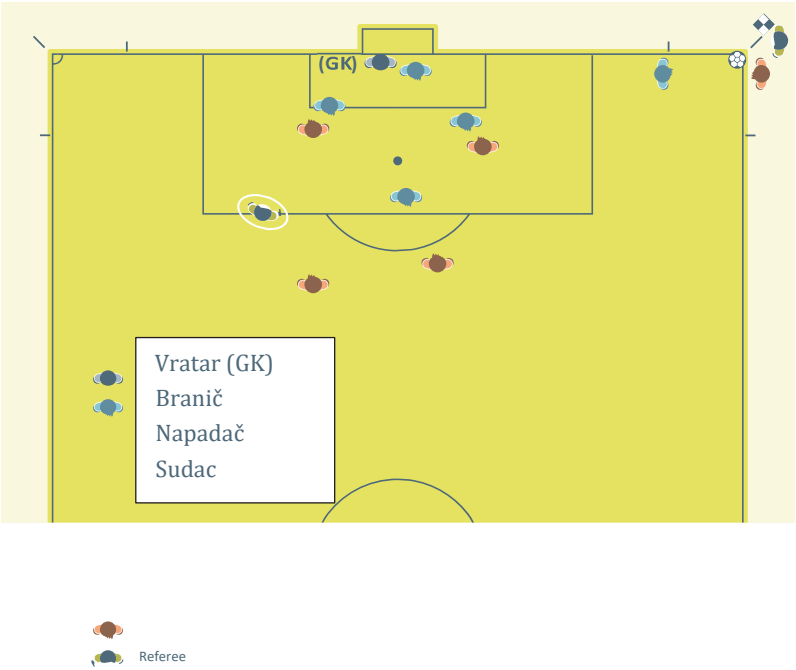

Slobodni udarac

Pri slobodnom udarcu, pomoćni se sudac postavlja u liniju s pretposljednjim obrambenim igračem kako bi pazio na liniju zaleđa. Međutim, pomoćni sudac mora biti spreman slijediti loptu kretanjem uz uzdužnu crtu prema kutnoj zastavici u slučaju izravnog udarca na vrata.

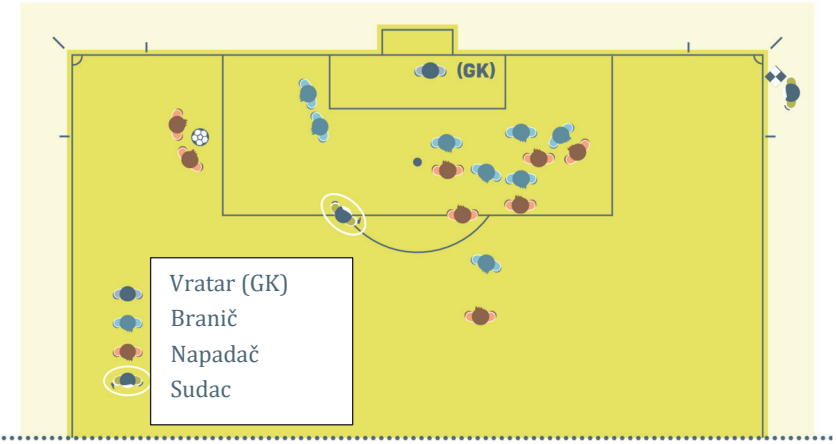

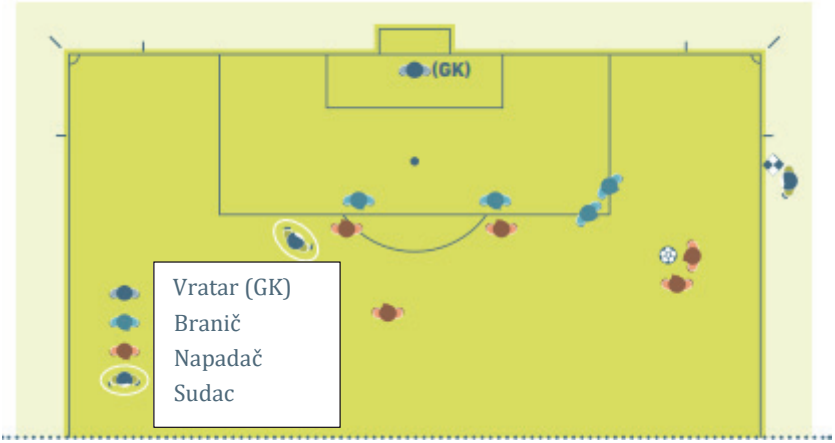

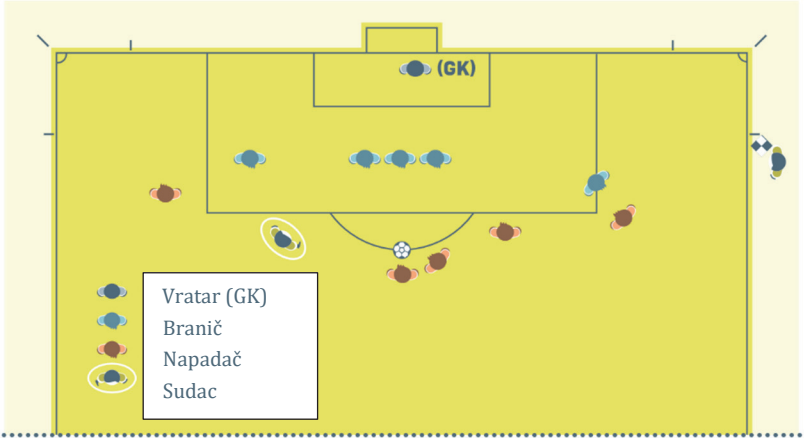
(GK)
Vratar (GK)
Branič
Napadač
Sudac

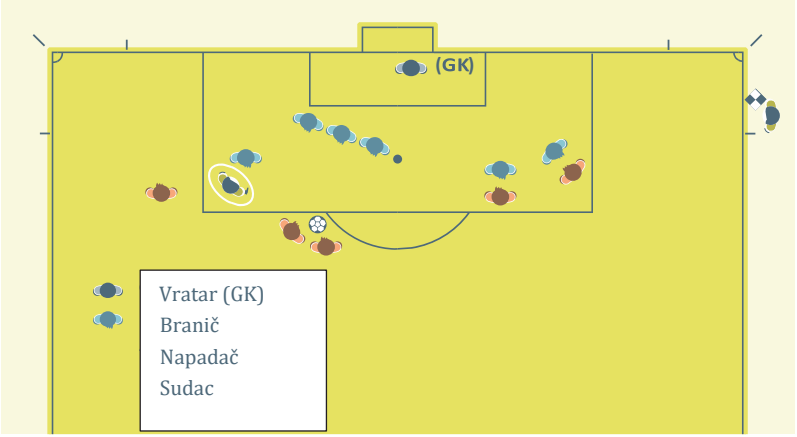
(GK)
Vratar (GK)
Branič
Napadač
Sudac

Referee

Pogodak/Nema pogotka

Kada je pogodak postignut i ne postoji nikakva sumnja u odluku, sudac i pomoćni sudac moraju uspostaviti kontakt pogledom i pomoćni sudac tada se mora brzo pomaknuti 25 do 30 metara duž uzdužne crte prema središnjoj crti, bez dizanja zastavice.

Kada je pogodak postignut, a čini se da je lopta još uvijek u igri, pomoćni sudac prvo mora podići zastavicu kako bi privukao pažnju suca, a zatim nastaviti s uobičajenim postupkom u slučaju postizanja pogotka, trčanjem 25 do 30 metara duž uzdužne crte prema središnjoj crti.

U slučajevima kada lopta ne prijeđe gol-crtu u cijelosti i igra se normalno nastavi s obzirom da pogodak nije postignut, sudac mora uspostaviti kontakt pogledom s pomoćnim sucem te prema potrebi dati diskretan znak rukom.

Udarac s vrata

Pomoćni sudac mora prvo provjeriti nalazi li se lopta unutar vratarevog prostora. Ako lopta nije propisno postavljena, pomoćni sudac mora ostati na svom položaju, uspostaviti kontakt pogledom sa sucem i podići zastavicu. Nakon ispravnog postavljanja lopte unutar vratarevog prostora, pomoćni sudac mora se postaviti za provjeru linije zaleđa.

Međutim, ako je u sudačkom timu i dodatni pomoćni sudac, pomoćni sudac treba se postaviti prema liniji zaleđa, dok je položaj dodatnog pomoćnog suca na sjecištu poprečne crte i crte vratarevog prostora te mora provjeriti nalazi li se lopta unutar vratarevog prostora. Ako lopta nije ispravno postavljena, dodatni pomoćni sudac mora obavijestiti suca.

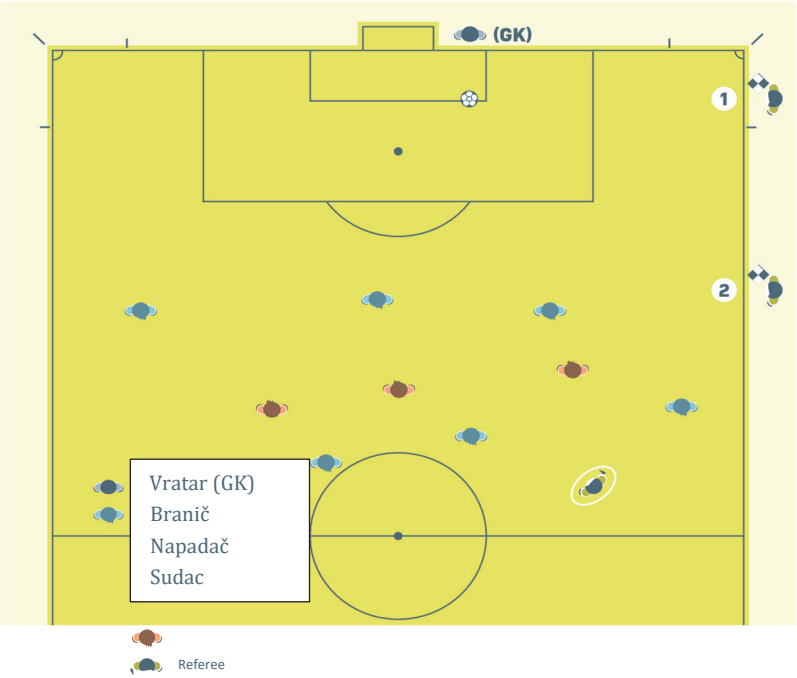

Vratarevo ispuštanje lopte

Položaj je pomoćnog suca u liniji s rubom kaznenog prostora te mora provjeriti igra li vratar rukom izvan kaznenog prostora. Nakon što vratar ispusti loptu, pomoćni sudac mora se postaviti za provjeru linije zaleđa.

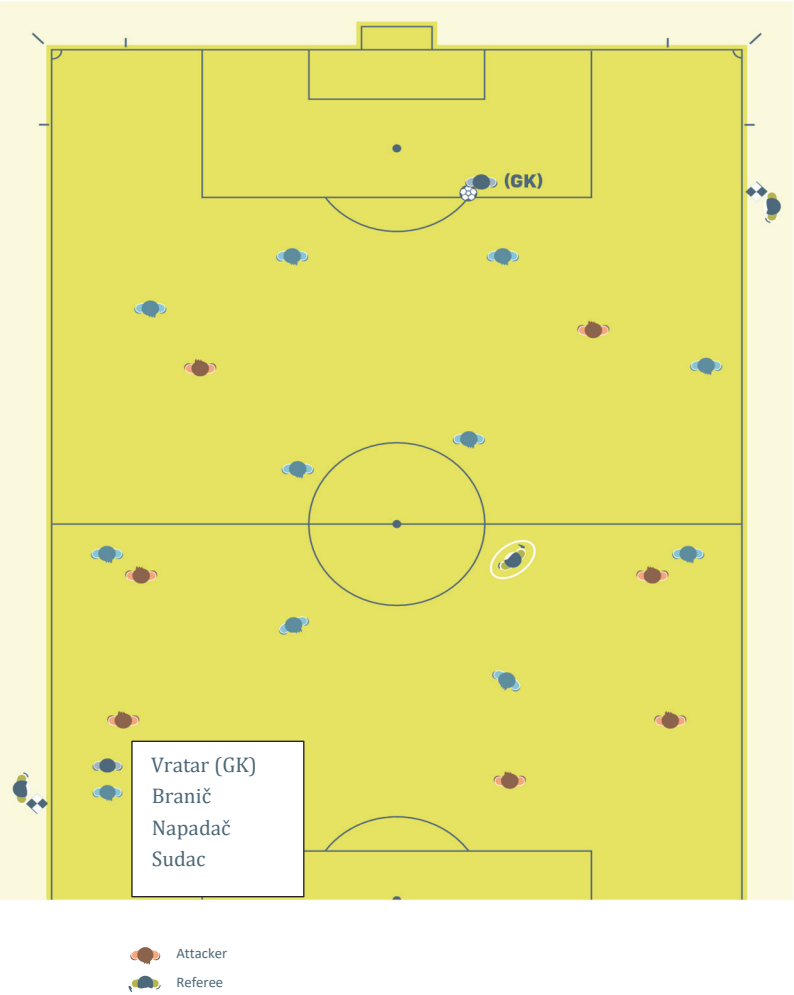

Početni udarac

Pomoćni suci moraju biti u liniji s pretposljednjim obrambenim igračem.

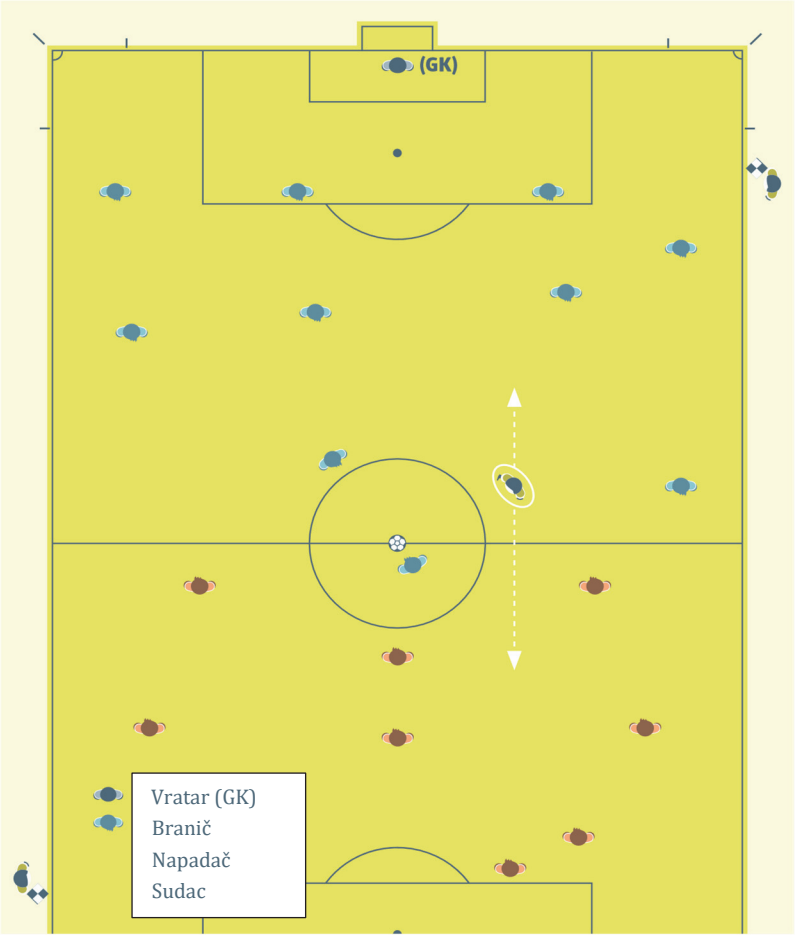

Referee

Jedanaesterci

Položaj jednog pomoćnog suca na sjecištu poprečne crte i crte vratarevog prostora. Drugi pomoćni sudac mora se nalaziti unutar središnjeg kruga kako bi kontrolirao igrače. Ako su u sudačkom timu i dodatni pomoćni suci, njihov je položaj na oba sjecišta poprečne crte i crte vratarevog prostora, s lijeve i s desne strane vrata, osim u slučaju upotrebe tehnologije na gol-crti, kada je potreban samo jedan dodatni pomoćni sudac. U tom slučaju, drugi dodatni pomoćni sudac i prvi pomoćni sudac trebaju nadzirati igrače u središnjem krugu, a drugi pomoćni sudac i četvrti sudac trebaju nadzirati tehničke prostore.

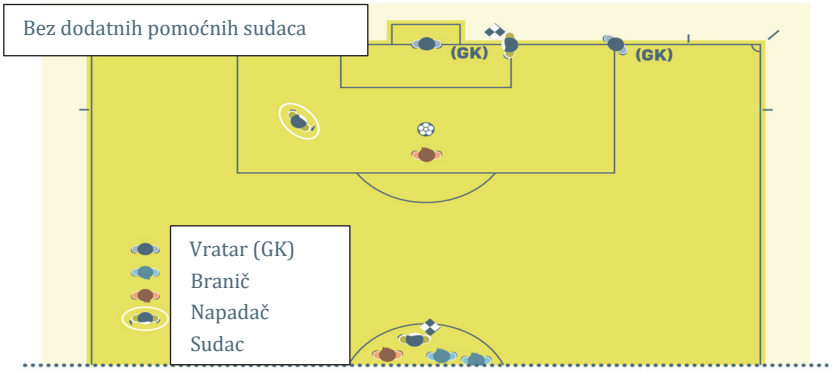

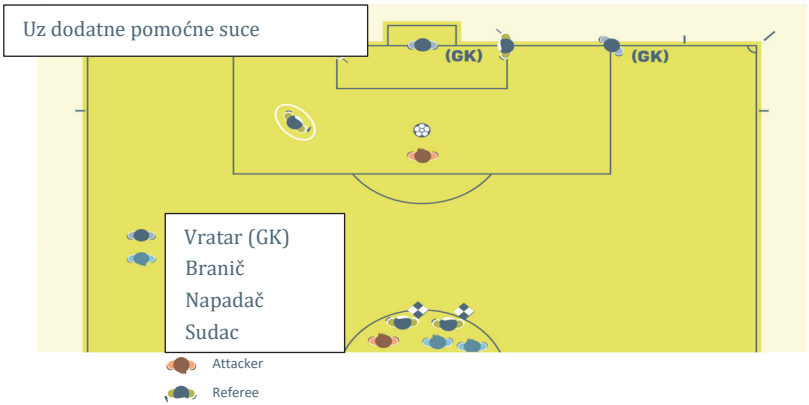

Kazneni udarac

Pomoćni sudac mora biti postavljen na sjecištu poprečne crte i crte kaznenog prostora.

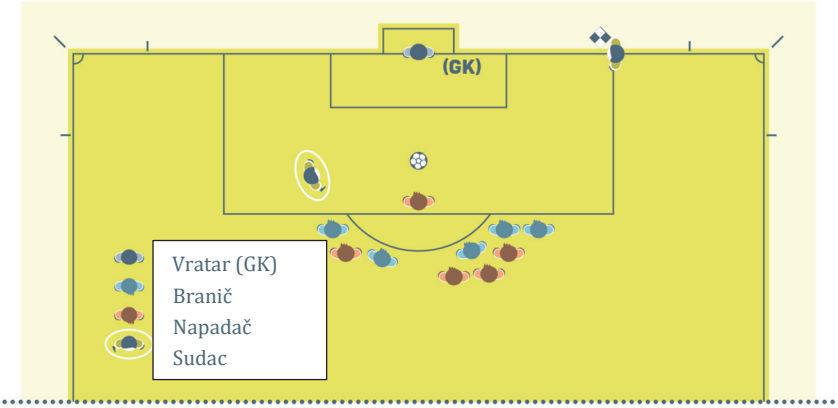

Ako su u sudačkom timu i dodatni pomoćni suci, dodatni pomoćni sudac mora biti postavljen na sjecištu poprečne crte i crte vratarevog prostora, dok se pomoćni sudac nalazi u liniji s točkom za izvođenje kaznenog udarca (ujedno i linijom zaleđa).

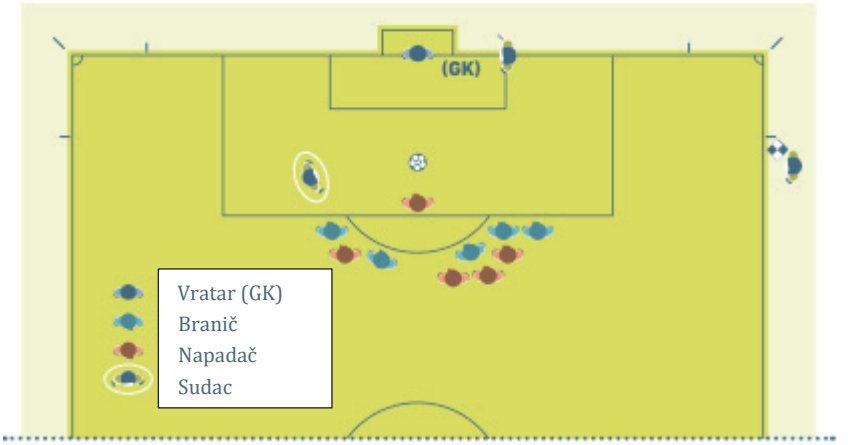

Masovni sukob

U slučajevima masovnog sukoba, najbliži pomoćni sudac može ući na teren za igru kako bi pomogao sucu. Drugi pomoćni sudac mora pratiti incident i bilježiti pojedinosti. Četvrti bi sudac trebao ostati u blizini tehničkih prostora.

Potrebna udaljenost

Kada je slobodni udarac dosuđen vrlo blizu pomoćnog suca, pomoćni sudac može ući na teren za igru (obično na zahtjev suca) kako bi osigurao da se igrači nalaze na udaljenosti od 9,15 m (10 jardi) od lopte. U tom slučaju, sudac prije nastavka igre mora pričekati da se pomoćni sudac vrati na svoj položaj.

Zamjena

Ako nema četvrtog suca, pomoćni sudac mora se pomaknuti prema središnjoj crti kako bi pomogao pri postupku zamjene; sudac prije nastavka igre mora pričekati da se pomoćni sudac vrati na svoj položaj.

Ako je u sudačkom timu i četvrti sudac, pomoćni se sudac ne mora pomaknuti prema središnjoj crti s obzirom da četvrti sudac obavlja postupak zamjene, osim ako se obavlja više zamjena istovremeno. Tada se pomoćni sudac mora pomaknuti prema središnjoj crti kako bi pomogao četvrtom sucu.

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

Govor tijela, komunikacija i zviždaljka

1. Suci

Govor tijela

Govor tijela je oruđe koje sudac koristi kako bi:

- pomogao kontrolirati utakmicu
- pokazao autoritet i samokontrolu

Govor tijela ne služi kao objašnjenje odluke.

Znakovi

Vidi Pravilo 5 za grafički prikaz znakova

Zviždaljka

Zviždaljka je potrebna za:

- početak igre (prvo i drugo poluvrijeme, produžeci), te poslije postignutog pogotka
- zaustavljanje igre:
  - za slobodni udarac ili kazneni udarac
  - ako je utakmica privremeno ili trajno prekinuta
  - na kraju svakog poluvremena

- nastavak igre:
  - slobodnim udarcem uz potrebnu udaljenost
  - kaznenim udarcem

- nastavak igre nakon prekida zbog:
  - opomene ili isključenja

- ozljede
- zamjene

Zviždaljka NIJE potrebna za:

- zaustavljanje igre zbog jasnog:
  – udarca s vrata, udarca iz kuta, ubacivanja ili postignutog pogotka
- nastavak igre:
  – većinom slobodnih udaraca te udarcem s vrata, udarcem iz kuta, ubacivanjem ili spuštanjem lopte

Zviždaljka koja se prečesto/nepotrebno upotrebljava imat će manji utjecaj kada bude potrebna.

Ako sudac želi da igrač/igrači pričekaju zvižduk prije nastavka igre (primjerice, kada treba osigurati da su obrambeni igrači pri slobodnom udarcu udaljeni 9,15 m (10 jardi) od lopte), sudac mora jasno obavijestiti napadača/napadače da pričekaju zvižduk.

Ako sudac pogreškom zazviždi i prekine igru, igra se nastavlja spuštanjem lopte.

2. Pomoćni suci

Zvučni znak

Sustav zvučnog znaka dodatni je znak koji se upotrebljava samo kako bi privukao sučevu pažnju. Situacije u kojima zvučni znak može biti koristan uključuju:

- zaleđe
- prekršaje (izvan sučevog vidokruga)
- ubacivanje, udarac iz kuta, udarac s vrata ili postignuti pogodak (teže odluke)

Sustav elektroničke komunikacije

Ako se upotrebljava sustav elektroničke komunikacije, sudac će savjetovati pomoćnim sucima prije utakmice kada bi ga bilo prikladno koristiti istovremeno s fizičkim znakom ili umjesto njega.

Tehnika zastavicom

Zastavica pomoćnog suca uvijek mora biti odmotana i vidljiva sucu. To obično znači da se zastavica nosi u ruci bližoj sucu. Kada daje znak, pomoćni sudac prestaje trčati, okreće se licem prema terenu za igru, uspostavlja kontakt pogledom sa sucem te podiže zastavicu odlučnim (ne naglim niti preuveličanim) pokretom. Zastavica treba služiti kao produžetak ruke. Pomoćni suci moraju dići zastavicu rukom koja će biti upotrijebljena za sljedeći znak. Ako se okolnosti promijene te treba upotrijebiti drugu ruku, pomoćni sudac trebao bi premjestiti zastavicu u drugu ruku ispod razine struka. Ako pomoćni sudac pokazuje da je lopta izašla izvan igre, znak treba zadržati dok ga sudac ne uoči.

Ako pomoćni sudac pokazuje prekršaj za isključenje, a znak nije odmah uočen:

- ako je igra zaustavljena, odluka o nastavku igre može biti promijenjena u skladu s Pravilima (slobodni udarac, kazneni udarac, itd.)
- ako je igra nastavljena, sudac može poduzeti disciplinske mjere, ali ne može sankcionirati prekršaj slobodnim udarcem ili kaznenim udarcem

Gestikulacije

Kao općenito pravilo, pomoćni sudac ne bi trebao koristiti očigledne znakove rukom. Međutim, u nekim slučajevima diskretan znak rukom može pomoći sucu. Znak rukom mora imati jasno značenje dogovoreno tijekom razgovora prije utakmice.

Znakovi

Vidi Pravilo 6 za grafički prikaz znakova.

Udarac iz kuta/udarac s vrata

Kada lopta u cijelosti prijeđe poprečnu crtu, pomoćni sudac mora podići zastavicu desnom rukom (bolje vidno polje) kako bi obavijestio suca da je lopta izvan igre. Ako se to dogodilo:

- u blizini pomoćnog suca – treba pokazati radi li se o udarcu s vrata ili udarcu iz kuta
- daleko od pomoćnog suca – uspostaviti kontakt pogledom i slijediti odluku suca

Kada lopta jasno prijeđe poprečnu crtu, pomoćni sudac ne mora podići zastavicu kako bi označio da je lopta napustila teren za igru. Ako je odluka o udarcu s vrata ili udarcu iz kuta očigledna, nije nužno pokazati znak, posebno ako ga pokaže sudac.

Prekršaji
Pomoćni sudac mora podići zastavicu u slučaju prekršaja ili nesportskog ponašanja u neposrednoj blizini ili izvan sučevog vidokruga. U svim ostalim slučajevima, pomoćni sudac mora čekati i ponuditi mišljenje ako se to od njega zahtijeva, i zatim obavijestiti suca što je vidio i čuo, te koji su igrači sudjelovali.

Prije označavanja prekršaja, pomoćni sudac mora utvrditi:
- da je prekršaj bio počinjen izvan sučevog vidokruga ili je sudac bio zaklonjen
- da sudac ne bi dozvolio prednost

Kada se dogodi prekršaj koji zahtijeva znak pomoćnog suca, pomoćni sudac mora:
- podići zastavicu istom rukom koja će biti upotrijebljena za preostali dio znaka – to sucu jasno naznačuje kome će biti dosuđen slobodni udarac
- uspostaviti kontakt pogledom sa sucem
- mahnuti zastavicom (izbjegavajući pretjerane ili agresivne pokrete)

Pomoćni sudac mora upotrijebiti tehniku "pričekaj i vidi" kako bi omogućio nastavak igre i izbjegao podizanje zastavice kada momčad protiv koje je počinjen prekršaj ima korist od dozvoljene prednosti; stoga je vrlo važno da pomoćni sudac uspostavlja kontakt pogledom sa sucem.

Prekršaji unutar kaznenog prostora
Kada je obrambeni igrač počinio prekršaj unutar kaznenog prostora, a izvan sučevog vidokruga, pogotovo ako se to dogodilo u blizini položaja pomoćnog suca, pomoćni sudac mora prvo uspostaviti kontakt pogledom sa sucem kako bi vidio gdje se nalazi sudac i koje su mjere poduzete. Ako sudac nije poduzeo nikakve mjere, pomoćni sudac mora dati znak zastavicom, upotrijebiti zvučni elektronički znak i zatim se vidljivo pomaknuti duž uzdužne crte prema kutnoj zastavici.

Prekršaji izvan kaznenog prostora
Kada je obrambeni igrač počinio prekršaj izvan kaznenog prostora (u blizini granice kaznenog prostora), pomoćni sudac treba sa sucem uspostaviti kontakt pogledom kako bi vidio gdje se nalazi sudac i koje su mjere poduzete, te dati znak zastavicom u slučaju potrebe. U slučaju protunapada, pomoćni sudac treba biti pripravan dati informaciju je li počinjen prekršaj i je li prekršaj počinjen unutar kaznenog prostora ili izvan njega, te koje su disciplinske mjere potrebne. Pomoćni sudac mora se jasno

kretati duž uzdužne crte prema središnjoj crti kako bi označio da se prekršaj dogodio izvan kaznenog prostora.

Pogodak – nema pogotka

Kada je jasno da je lopta u cijelosti prešla gol-crtu i ušla u vrata, pomoćni sudac mora uspostaviti kontakt pogledom sa sucem bez davanja bilo kakvog dodatnog znaka.

Kada je pogodak postignut, ali nije jasno je li lopta prešla gol-crtu, pomoćni sudac prvo mora podići zastavicu kao bi privukao pažnju suca i potom potvrditi postizanje pogotka.

Zaleđe

Prvi potez pomoćnog suca pri odluci o zaleđu jest podizanje zastavice (desnom rukom, što pomoćnom sucu omogućava šire vidno polje), a zatim, ako sudac zaustavi igru, upotreba zastavice kako bi označio područje na terenu za igru gdje se prekršaj dogodio. Ako sudac ne uoči zastavicu odmah, pomoćni sudac mora zadržati znak dok ne bude uočen, ili dok lopta ne bude jasno pod kontrolom momčadi koja se brani.

Kazneni udarac

Ako se vratar očigledno pomakne s gol-crte prije nego što je lopta udarena i spriječi postizanje pogotka, pomoćni sudac mora ukazati na vratarevo pomicanje u skladu sa sučevim uputama dobivenim prije utakmice.

Zamjena

Nakon što je pomoćni sudac obaviješten (od strane četvrtog suca ili službene osobe) da je zatražena zamjena, pomoćni sudac mora dati znak sucu u idućem prekidu igre.

Ubacivanje

Kada lopta u cijelosti prijeđe uzdužnu crtu:

- u blizini pomoćnog suca – izravnim znakom treba označiti smjer ubacivanja
- daleko od pomoćnog suca pri čemu je odluka o ubacivanju očigledna – pomoćni sudac mora izravnim znakom označiti smjer ubacivanja
- daleko od pomoćnog suca pri čemu pomoćni sudac nije siguran u ispravnu odluku o smjeru ubacivanja – pomoćni sudac mora podići zastavicu kako bi obavijestio suca da je lopta izašla izvan igre, uspostaviti kontakt pogledom sa sucem te slijediti sučev znak

3. Dodatni pomoćni suci

Dodatni pomoćni suci koriste komunikacijski sustav radio-veze (ne zastavice) kako bi komunicirali sa sucem. Ako sustav radio-veze ne radi, dodatni pomoćni suci koristit će štap za zvučni elektronički znak. Dodatni pomoćni suci obično ne koriste očigledne znakove rukom, no u nekim slučajevima, diskretan znak rukom može pružiti sucu vrijednu podršku. Znak rukom mora imati jasno značenje i ti znakovi trebaju biti dogovoreni u razgovoru prije utakmice.

Dodatni pomoćni sudac, nakon što je procijenio da je lopta u cijelosti prešla gol-crtu i ušla u vrata, mora:

- odmah obavijestiti suca putem komunikacijskog sustava da treba dosuditi postizanje pogotka
- lijevom rukom, okomito na gol-crtu, jasno pokazati prema sredini terena (potreban je i štap u lijevoj ruci). Taj znak nije potreban ako je lopta vrlo jasno prešla gol-crtu.

Konačnu odluku donosi sudac.

Ostali savjeti

1. **Prednost**

Sudac može dozvoliti prednost svaki puta kada se dogodi prekršaj, ali pri odlučivanju o primjeni prednosti ili zaustavljanju igre treba razmotriti sljedeće:

- težinu prekršaja – ako prekršaj zahtijeva isključenje, sudac mora zaustaviti igru i isključiti igrača osim ako postoji izgledna prilika za postizanje pogotka
- mjesto gdje je prekršaj počinjen – što je bliže suparničkim vratima, to učinkovitija može biti prednost
- vjerojatnost za neposredan, obećavajući napad
- atmosferu same utakmice

2. Nadoknada vremena

Mnogi su prekidi igre u potpunosti prirodni (poput ubacivanja ili udaraca s vrata). Nadoknada je potrebna samo kada prekidi traju pretjerano dugo.

3. Držanje suparnika

Suce se podsjeća da trebaju rano intervenirati kako bi se odlučno nosili s prekršajima držanja, pogotovo unutar kaznenog prostora pri udarcima iz kuta i slobodnim udarcima. Kako bi se uspješno suočio s tim situacijama:

- sudac mora upozoriti svakog igrača koji drži suparničkog igrača prije nego što lopta bude u igri
- mora opomenuti igrača ako se držanje nastavi prije nego što lopta bude u igri
- mora dosuditi izravni slobodni udarac ili kazneni udarac te opomenuti igrača ako se držanje dogodi kada je lopta u igri

4. Zaleđe

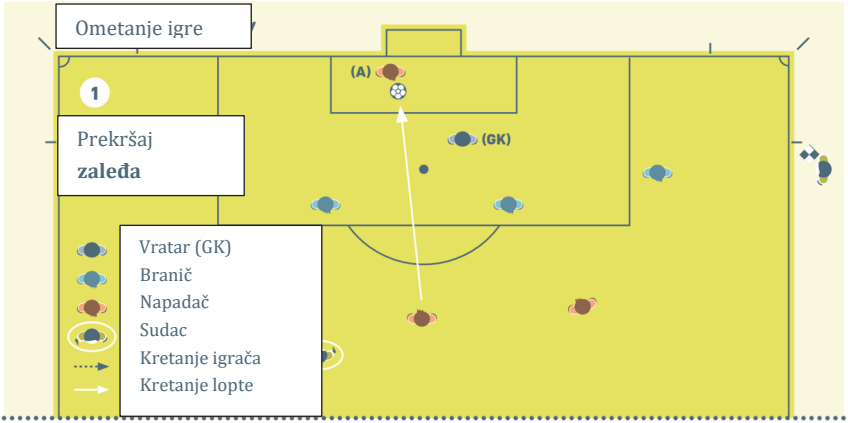

Napadač u **poziciji zaleđa** (A), ne ometajući suparnika, **dodirne loptu**. Pomoćni sudac mora podići zastavicu kada igrač **dodirne loptu**.

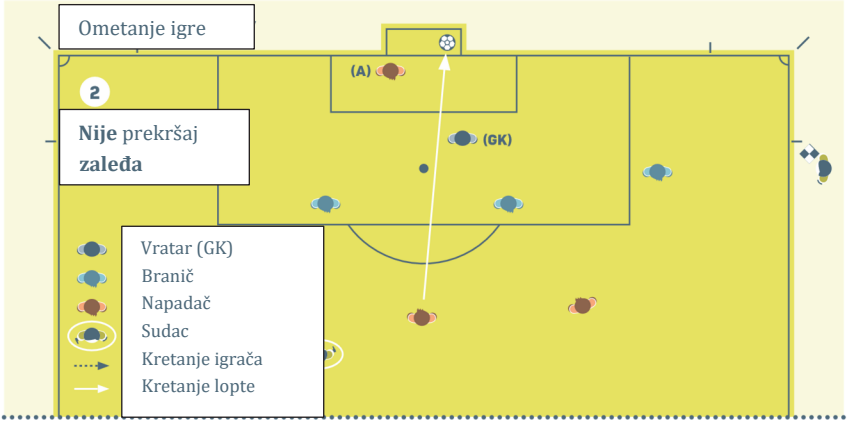

Napadač **u poziciji zaleđa** (A), ne ometajući suparnika, **ne dodirne loptu**. Igrač nije dirao loptu, stoga ne može biti sankcioniran.

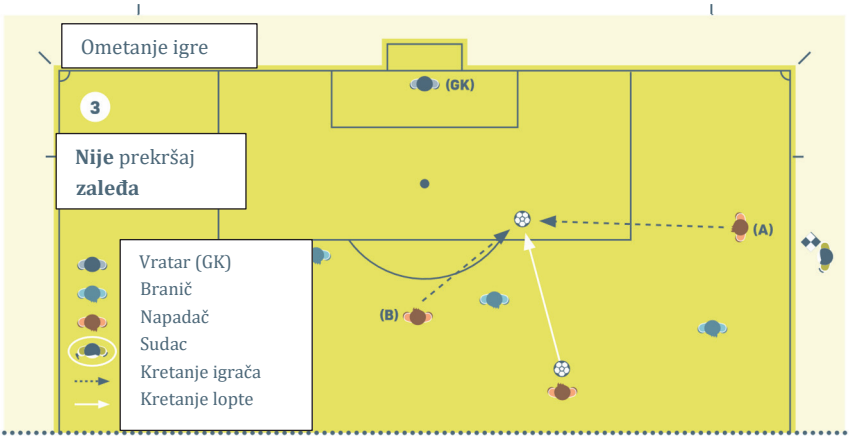

Napadač **u poziciji zaleđa** (A) trči prema lopti, a njegov suigrač koji **nije u poziciji zaleđa** (B) također trči prema lopti i igra loptom. (A) nije dodirnuo loptu, stoga ne može biti sankcioniran.

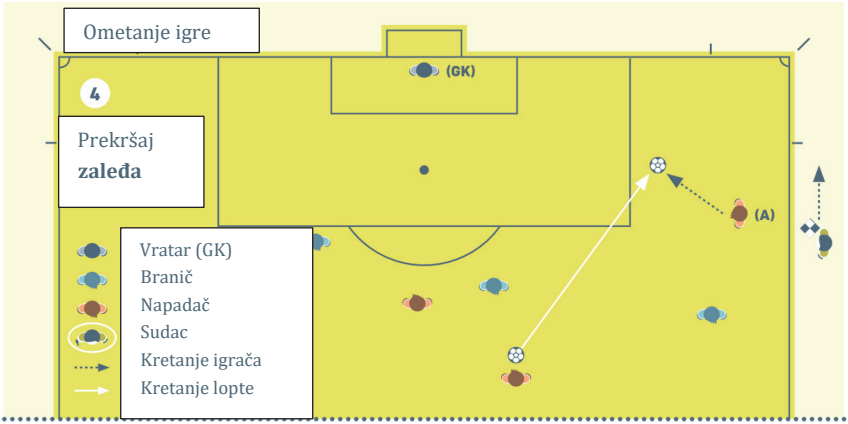

Igrač **u poziciji zaleđa** (A) može biti sankcioniran prije igranja loptom ili dodirivanja lopte ako, prema mišljenju suca, niti jedan njegov suigrač koji nije u poziciji zaleđa nema priliku igrati loptom.

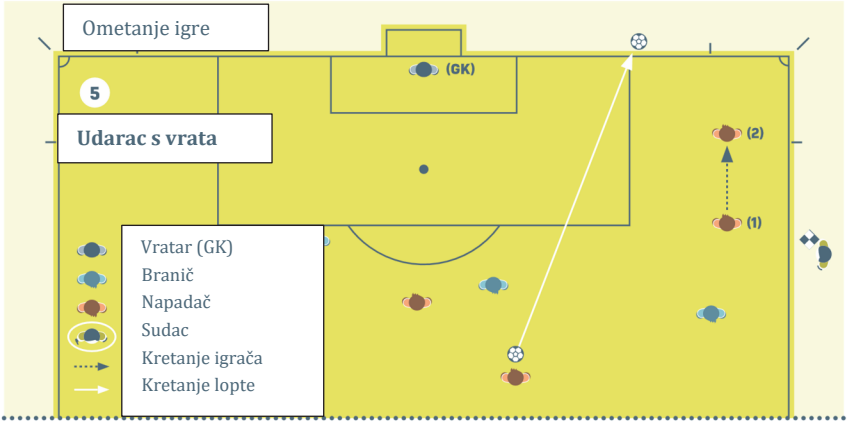

Napadač **u poziciji zaleđa** (1) trči prema lopti i **ne dodirne** loptu. Pomoćni sudac mora označiti **udarac s vrata**.

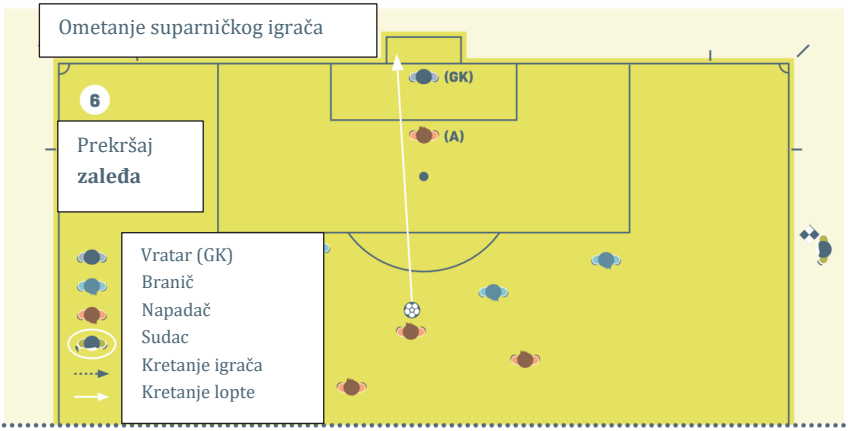

Napadač **u poziciji zaleđa** (A) jasno ometa vratarev vidokrug. Igrač mora biti sankcioniran zbog sprječavanja suparničkog igrača da igra loptom ili bude u prilici igrati loptom.

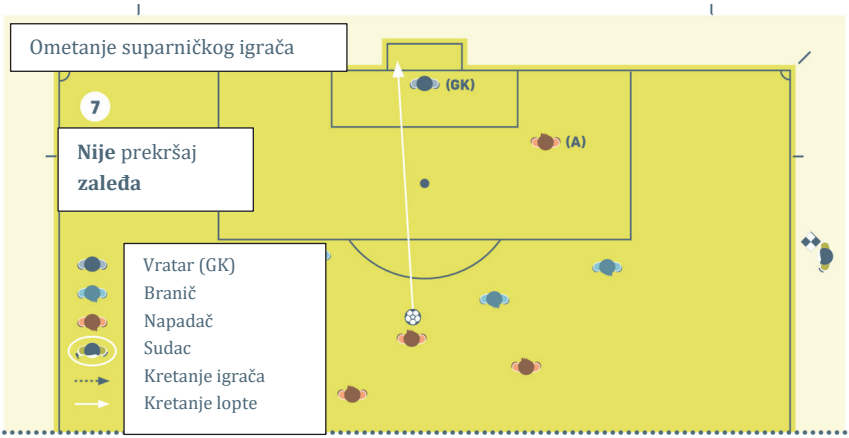

Napadač **u poziciji zaleđa** (A) **nije** u situaciji gdje jasno ometa vratarev vidokrug ili se upušta u borbu za loptu sa suparničkim igračem.

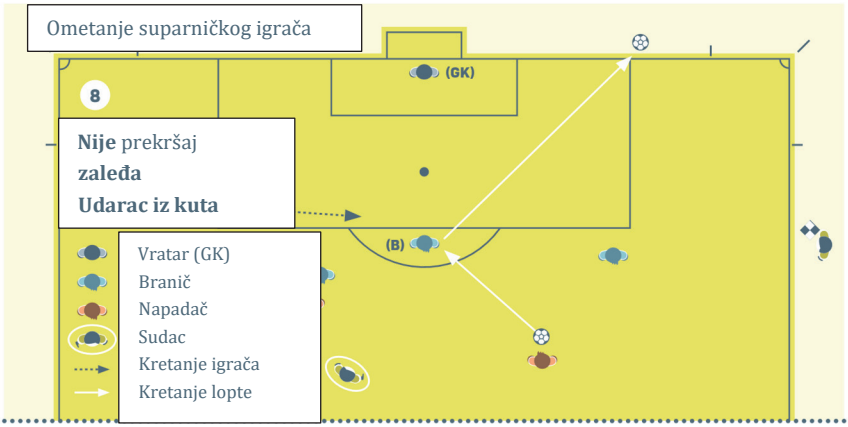

Napadač **u poziciji zaleđa** (A) trči prema lopti, ali ne sprječava suparničkog igrača da igra loptom ili ima priliku igrati loptom. Igrač (A) se **ne** upušta u borbu za loptu s igračem (B).

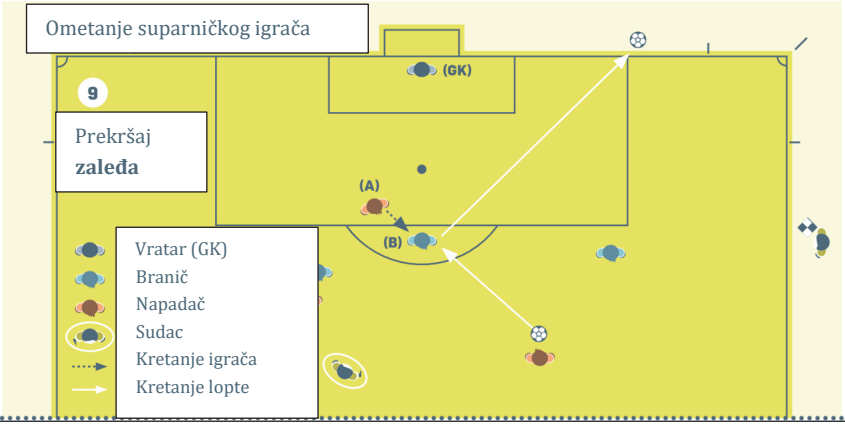

Napadač **u poziciji zaleđa** (A) trči prema lopti i sprječava suparničkog igrača (B) da igra loptom ili da ima priliku igrati loptu, upustivši se u borbu za loptu sa suparničkim igračem. Igrač (A) se upušta u borbu za loptu s igračem (B).

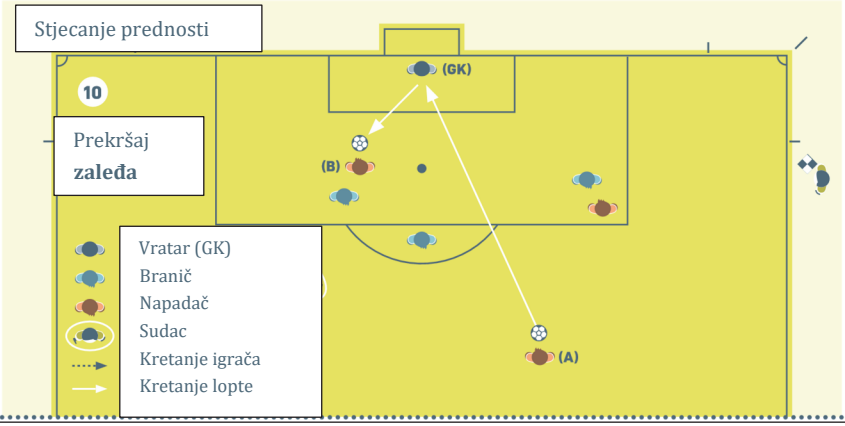

Napadač **u poziciji zaleđa** (B) sankcioniran je zbog **igranja loptom ili dodirivanja lopte** koja se odbila, koja je skrenuta ili koja je odigrana namjernom obranom vratara, nakon što je bio **u poziciji zaleđa** u trenutku kada je loptu zadnji puta dodirnuo ili odigrao njegov suigrač.

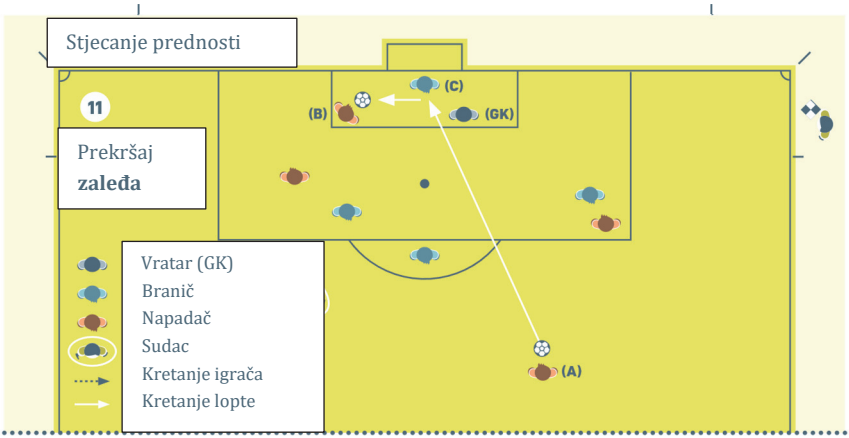

Napadač **u poziciji zaleđa** (B) sankcioniran je zbog igranja **loptom ili dodirivanja lopte** koja se odbila ili je skrenuta namjernom obranom igrača momčadi koja se brani (C), nakon što je bio **u poziciji zaleđa** kada je loptu zadnji puta dodirnuo ili odigrao njegov suigrač.

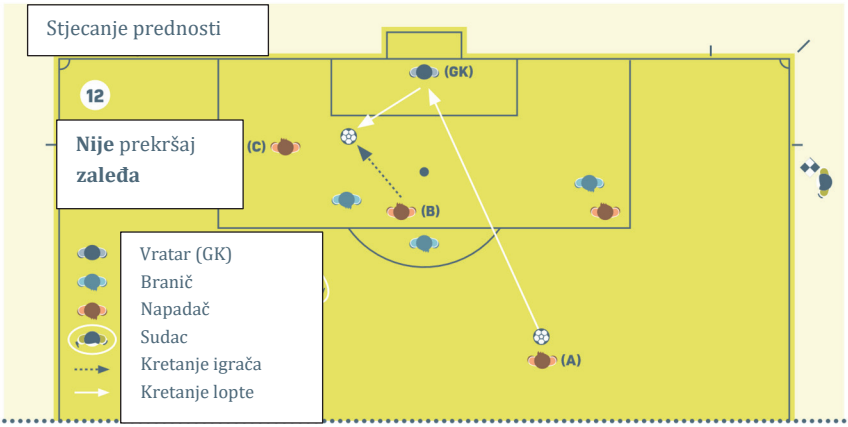

Udarac suigrača (A) odbije se od vratara, igrač (B) nije u zaleđu te igra loptom, a igrač (C) **u poziciji zaleđa** nije sankcioniran zato što nije stekao prednost iz te pozicije jer nije dodirnuo loptu.

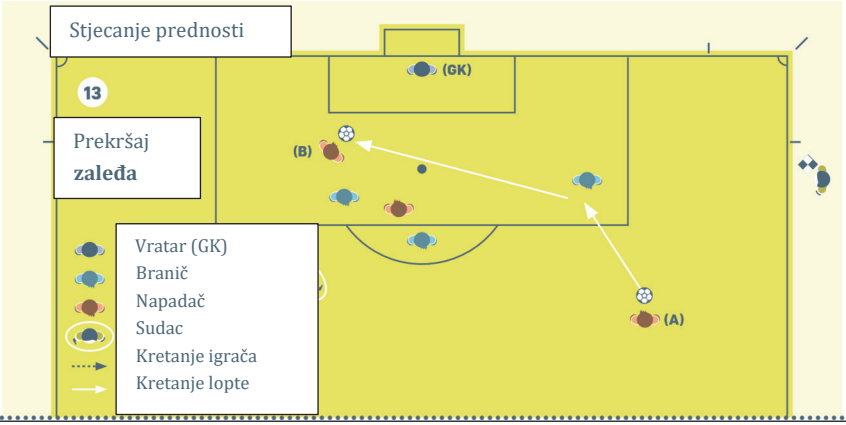

Udarac suigrača (A) odbije se od suparničkog igrača ili bude skrenut prema napadaču (B), koji je sankcioniran zbog **igranja loptom ili dodirivanja lopte**, nakon što se prethodno nalazio **u poziciji zaleđa**.

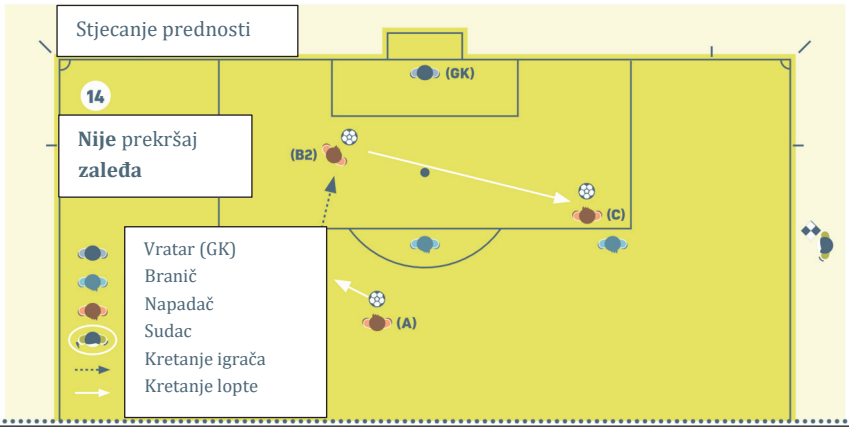

Napadač (C) nalazi se **u poziciji zaleđa**, ne ometajući suparničkog igrača, kada njegov suigrač (A) dodaje loptu igraču (B1) koji nije u poziciji zaleđa i koji trči prema suparničkim vratima te dodaje loptu (B2) suigraču (C). Napadač (C) **nije bio u poziciji zaleđa** kada mu je lopta dodana, stoga ne može biti sankcioniran.

5. Ozljede

Sigurnost igrača od najveće je važnosti i sudac treba olakšati rad liječničkog osoblja, pogotovo u slučaju teške ozljede i/ili pregleda ozljede glave. To uključuje poštovanje dogovorenih protokola pružanja liječničke pomoći i pregleda te pomaganje.

6. Pružanje pomoći/pregled nakon prekršaja za opomenu/isključenje

Prethodno je ozlijeđeni igrač kojemu je pružena liječnička pomoć na terenu za igru morao napustiti teren prije nastavka utakmice. To može biti nepošteno, ako suparnički igrač prouzroči ozljedu, a momčad koja je počinila prekršaj ima brojčanu prednost u trenutku nastavka igre.

Međutim, ovo je pravilo uvedeno zato što su igrači često nesportski koristili ozljedu kako bi iz taktičkih razloga odgodili nastavak igre.

Kako bi uravnotežio ove dvije nepoštene situacije, IFAB je odlučio da ozlijeđeni igrač može biti brzo pregledan uz pružanje pomoći i ostati na terenu za igru samo u slučaju fizičkog prekršaja za koji je suparnički igrač opomenut ili isključen.

U načelu, trajanje prekida ne bi trebalo biti duže nego što je sada slučaj u situaciji kada liječničko osoblje ulazi na teren pregledati ozlijeđenog igrača. Razlika je u trenutku u kojemu je sudac običavao zatražiti od liječničkog osoblja i ozlijeđenog igrača da napuste teren – sada u tom trenutku liječničko osoblje napušta teren, ali igrač može ostati.

Kako bi osigurali da ozlijeđeni igrač ne koristi/produžuje prekid na nepošten način, sucima se savjetuje da:

- budu svjesni situacije u utakmici i bilo kojeg mogućeg taktičkog razloga za odgađanje nastavka
- obavijeste ozlijeđenog igrača kako potrebni liječnički pregled mora biti obavljen brzo
- pozovu liječničko osoblje (ne nosila) te ako je moguće, podsjete ga da brzo odrade svoj posao

Kada sudac odluči da se igra treba nastaviti:

- liječničko osoblje napušta teren, a igrač ostaje na terenu, ili
- igrač napušta teren radi daljnjeg pregleda/pružanja pomoći (može biti potrebno pozivanje nosila)

Kao opća smjernica, nastavak igre ne bi trebao biti odgođen za više od 20 do 25 sekundi nakon trenutka kada su svi spremni nastaviti igru, osim u slučaju teške ozljede i/ili pregleda ozljede glave.

Sudac mora u potpunosti nadoknaditi vrijeme prekida igre.

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

The FA · FA WALES · FIFA® · SFA · IFA

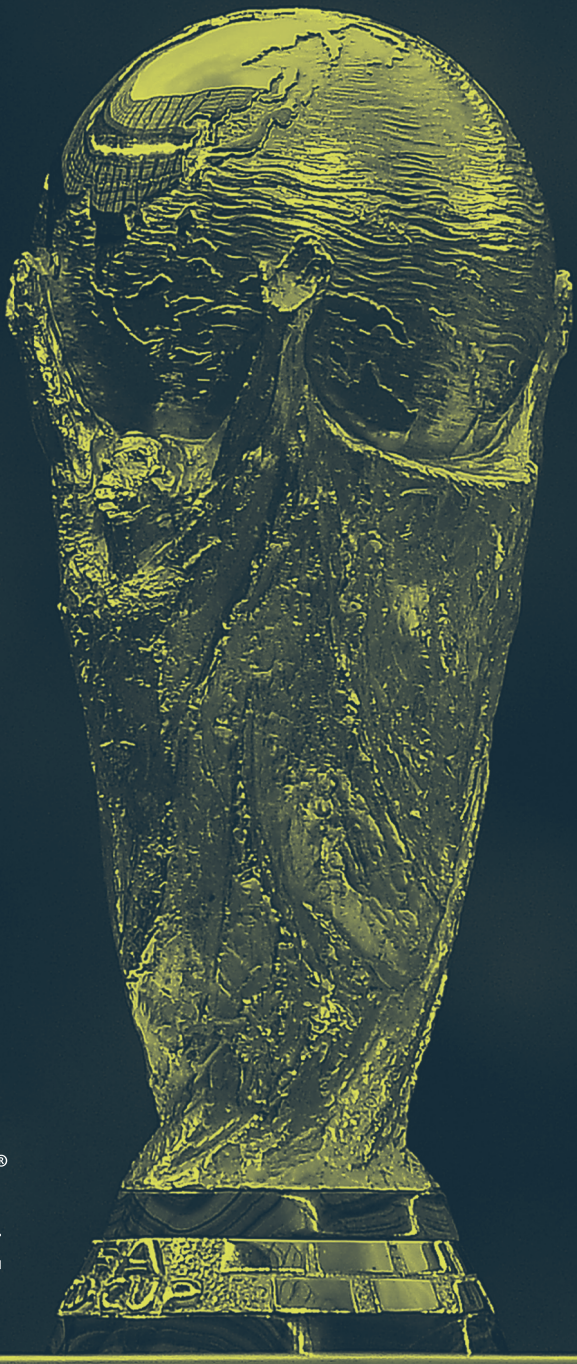

IFAB®

THE INTERNATIONAL FOOTBALL ASSOCIATION BOARD

FA WALES FIFA